CLUBUL
cititorilor
REVISTEI

de **OVIDIU ZOTTA**

NU ÎNTÎMPLĂTOR ARTICOLELE DE MAI JOS SÎNT PUBLICATE ÎN PENULTIMA PAGINĂ A REVISTEI. CA DE OBICEI, AŢI CITIT REPORTAJELE, POVESTIREA NUMĂRULUI, MICROENCICLOPEDIA. DESIGUR, ADESEA, AJUNGÎND LA ULTIMA PAGINĂ AŢI SIMŢIT NEVOIA SĂ LUAŢI TOCUL ÎN MÎNĂ ŞI SĂ NE ADRESAŢI O SCRISOARE. MULŢI DINTRE VOI NE TRIMIT ZECI DE SCRISORI PE AN, ALŢII PARTICIPĂ CU MULTĂ ÎNSUFLEŢIRE LA CONSFĂTUIRILE CU MEMBRII REDACŢIEI. NE PROPUNEM ASTĂZI SĂ VĂ RELATĂM CÎTEVA ASPECTE DIN RELAŢIILE REVISTEI CU CITITORII SĂI, PRECUM ŞI DIN ACTIVITATEA REDACŢIEI, DIN PREOCUPĂRILE EI.

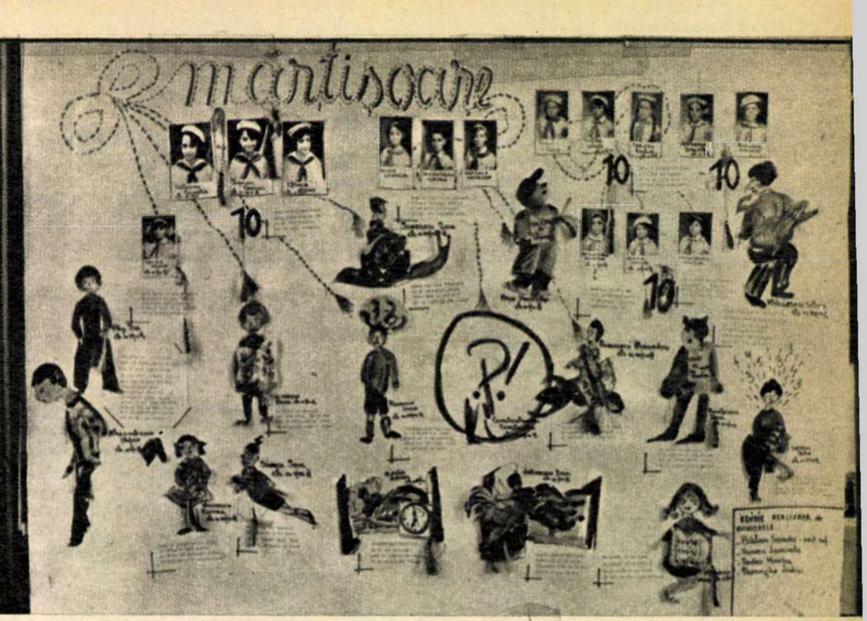

«AM PRIMIT 500 DE SCRISORI CÎND ŞI CUM SĂ RĂSPUND LA TOATE?

Primim multe rugăminţi: «*Publicaţi-mi, vă rog, numele şi adresa: aş vrea să corespondez cu cît mai mulţi colegi care, ca şi mine, se ocupă de radiotehnică*». La fel, mulţi alţi copii care îşi dedică timpul liber unei îndeletniciri constante au descoperit cît de util este să corespondeze între ei.

Majoritatea cititorilor care se adresează acestei rubrici nu-şi divulgă însă nici o pasiune. Ei vor *pur şi simplu să corespondeze*. E de înţeles. Unii nădăjduiesc că astfel vor cîştiga noi prieteni, iar alţii, care poate n-au de unde primi scrisori, vor să vadă cum e cînd le primeşti.

Dar rubrica noastră «Cutezătorii-service» are şi unele necazuri.

Astfel, mulţi cititori îşi exprimă nemulţumirea pentru faptul că, trimiţînd scrisori pe adresa unui coleg al cărui nume a apărut la «Cutezătorii-service», *nu au primit nici un fel de răspuns*. Ne-am adresat cîtorva din aceşti «adresanţi» nepoliticoşi.

— Ne-ai rugat să-ţi publicăm adresa, pentru a coresponda cu colegi de vîrsta ta. Acum, primeşti scrisori, dar nu trimiţi răspunsurile cuvenite.

— *Cum aş putea răspunde la toate? Am primit peste cinci sute de scrisori. Ar însemna să nu-mi mai fac lecţiile vreo două săptămîni! Şi pe urmă, timbrele costă...*

Aşa este. Dar de vreme ce te-ai arătat dornic să corespondezi, este obligaţia ta să răspunzi la toate scrisorile.

Iată şi altfel de explicaţie:

— *Ar trebui să răspund, aveţi dreptate, dar nu mi-am închipuit că voi primi atîtea scrisori. Pe unele încă nici nu le-am citit!*

— Înseamnă că nu te interesează. De ce ai mai cerut să-ţi publicăm adresa?

— *Ca să-mi văd şi eu numele tipărit în revistă!*

Oricum, «Cutezătorii-service» continuă să fie la dispoziţia voastră...

AVENTURI LA... SEMAFOR!

Este firesc ca un cititor să-şi deschidă inima, încredinţînd redacţiei frămîntările şi gîndurile lui, este firesc ca redacţia să intervină ori de cîte ori e nevoie.

Sînt însă şi unii cititori cam pripiţi. Nu demult, o elevă de 14 ani ne-a trimis o scrisoare emoţionantă, în care ne descrie cum a încercat ea să editeze în clasă un «Semafor Cutezătorii». Colegii refuzau s-o sprijine şi chiar *vorbeau urît pe seama ei*. S-a văzut astfel în situaţia de a realiza *de una singură* «Semaforul». Ea ne întreba dacă mai are rost să se ocupe de numerele următoare, date fiind *indiferenţa* şi atitudinea *ostilă* a colegilor. Un redactor al revistei s-a deplasat în localitatea cu pricina. Acolo însă lucrurile arătau altfel decît în descrierea corespondentei noastre. «Semaforul» apărea cu colaborarea unui număr însemnat de pionieri, iar colegii şi profesorii nu aveau decît *cuvinte de laudă pentru această fată, una din cele mai bune eleve*. Ea însăşi părea foarte voioasă, deşi cam stînjenită de scopul vizitei noastre.

— Bine aţi tăcut că n-aţi publicat scrisoarea mea. *Ştiţi, am scris-o dintr-o răsuflare într-o zi cînd eram cam deprimată şi vedeam toate lucrurile în negru. Am cam exagerat. Se întîmplă...*

SEMAFOR CU... MĂRŢIŞOARE

Şi acum, vă prezentăm una dintre cele mai operative redacţii: aceea de la Şcoala generală nr. 1 din *Rîmnicu Vîlcea*. Acolo, într-adevăr, primele numere ale «Semaforului Cutezătorii» n-au plăcut tuturor elevilor. Se înţelege, nu le-a plăcut celor criticaţi. După cum ne scrie redactorul şef, pioniera Sanda Bălan, numerele 2 şi 4 au fost pur şi simplu rupte după două zile de la apariţie. Redacţia, din care mai fac parte Luminiţa Voinea, Tudor Monica şi Lidia Gheorghe nu s-a descurajat, «Semaforul» continuînd să apară cu regularitate, lăudînd ceea ce se cuvine şi criticînd cutezător defectele! O frumoasă ediţie a fost aceea de 1 martie, pe care o vedeţi în clişeul alăturat. Atît fotografiile pionierilor merituoşi cît şi caricaturile năzdrăvanilor — acestea din urmă colorate — sînt însoţite de mărţişoare veritabile, lipite pe panouri! După apariţie, unul dintre cei criticaţi a crezut că e isteţ şi... a rupt caricatura. Ea se afla în locul însemnat ulterior cu semnul întrebării şi al mirării. Trimiţîndu-ne această ediţie, redactorii au realizat din nou, separat, caricatura neastîmpăratului. Ce credea el, că s-au terminat toate creioanele de pe lume?! O publicăm, spre a vedea şi voi că n-a fost o caricatură răutăcioasă, ci ironic prietenească. Atît doar că mărţişorul care o însoţeşte, reprezintă un lacăt, aluzie la tăcerea pe care intempestivul flăcău o păstrează atunci cînd e scos la tablă...

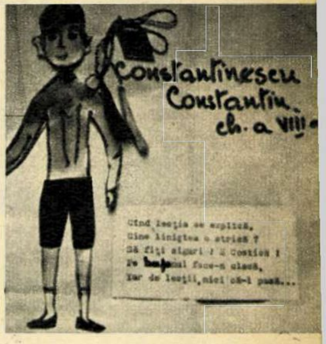

O ENCICLOPEDIE DE PESTE 800 DE PAGINI, ÎN CULORI!

Toată lumea ştie că revista «Cutezătorii» poate fi găsită în fiecare joi la chioşcuri, dar mijlocul cel mai sigur de a primi săptămînal un număr rămîne abonamentul. Vă reamintim acest adevăr din cel puţin două motive. **Întîi,** *pentru că au fost cazuri cînd dorind să participe la vreunul din concursurile noastre, mulţi cititori* **nu au mai** *găsit la chioşc tocmai numărul care cuprindea regulamentul acestui concurs sau cuponul de participare. Abonaţii, în schimb, nu sînt niciodată în această situaţie.* **În al doilea rînd,** *cel care are toate numerele pe un an este de fapt posesorul unei* **excepţionale enciclopedii de peste 800 de pagini în culori,** *cuprinzînd articole, reportaje şi documentare din cele mai diferite domenii, reproduceri de artă şi cel puţin 120 de bucăţi literare.*

VĂ PUTEŢI ADRESA DIRECT RUBRICILOR NOASTRE!

Am mai spus, şi repetăm, că părerea fiecărui cititor despre revistă este aşteptată cu interes de către întreaga redacţie. De asemenea, dacă doriţi să publicăm anumite articole, reportaje sau documentare, potrivit unor preocupări sau gînduri ale voastre, **comunicaţi-ne subiectul care v-ar interesa.** *Conform domeniului de care urmează să se ocupe articolul dorit, puteţi preciza pe plic: pentru* **rubrica viaţa pionierească;** *pentru* **rubrica culturală;** *pentru* **rubrica ştiinţă şi tehnică;** *pentru rubrica* **sport**

PENTRU FIECARE, CONCURSUL VISAT.

Celor mai tineri pionieri, care în acest an au sporit numărul cititorilor revistei, le reamintim concursurile iniţiate de redacţia noastră şi la care fiecare poate participa:

- **Minitehnicus** *(regulamentul actualei ediţii a fost publicat în nr. 3 din 1973 al revistei)*
- **Expediţiile Cutezătorii** *(regulamentul ediţiei din acest an va apărea în curînd în revistă).*
- **«Arhiva de aur»** *(condiţiile de participare împreună cu fişa respectivă au fost republicate în nr. 13 din acest an).*
- **Semafor «Cutezătorii»** *(despre modul de organizare a acestei acţiuni şi despre marele concurs al Semafoarelor s-a relatat pe larg în nr. 8 din 1973 al revistei).*
- **Cupa «Cutezătorii» la fotbal rezervată pentru copiii de la sate** *(regulamentul de participare a apărut în nr. 12 din acest an).*
- *Concursuri literare sau de artă plastică*
- *Enigma*
- *Salonul automobilistic «Cutezătorii».*

La aceste concursuri se decern anual mii de premii, menţiuni, diplome şi distincţii!

NOU:

«Amfiteatrul Cutezătorii»

Şi acum, o invitaţie din partea rubricii noastre culturale: în dorinţa de a publica în revistă cît mai interesante recenzii şi comentarii, vă ţinem la dispoziţie coloanele noastre. Exprimaţi-vă opiniile, aprecierile critice asupra **cărţilor, filmelor, spectacolelor, emisiunilor TV.** *Poate că vom denumi această rubrică «Amfiteatrul Cutezătorii». Oricum, tot de la voi aşteptăm şi alte propuneri privind titlul acestei noi rubrici.*

Printre colaboratorii noştri se află pionieri — reporteri şi pionieri — desenatori, pionieri — tehnicieni şi pionieri — naturalişti. De ce n-am avea şi pionieri-critici literari sau de film?

Îi aşteptăm!

Cutezătorii 14

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR 1
BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: LUCIA SICOMAŞ

NOILE ISPRĂVI ALE LUI

Dan BUZDUGAN

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ

Desene:
VINTILĂ MIHĂESCU

13

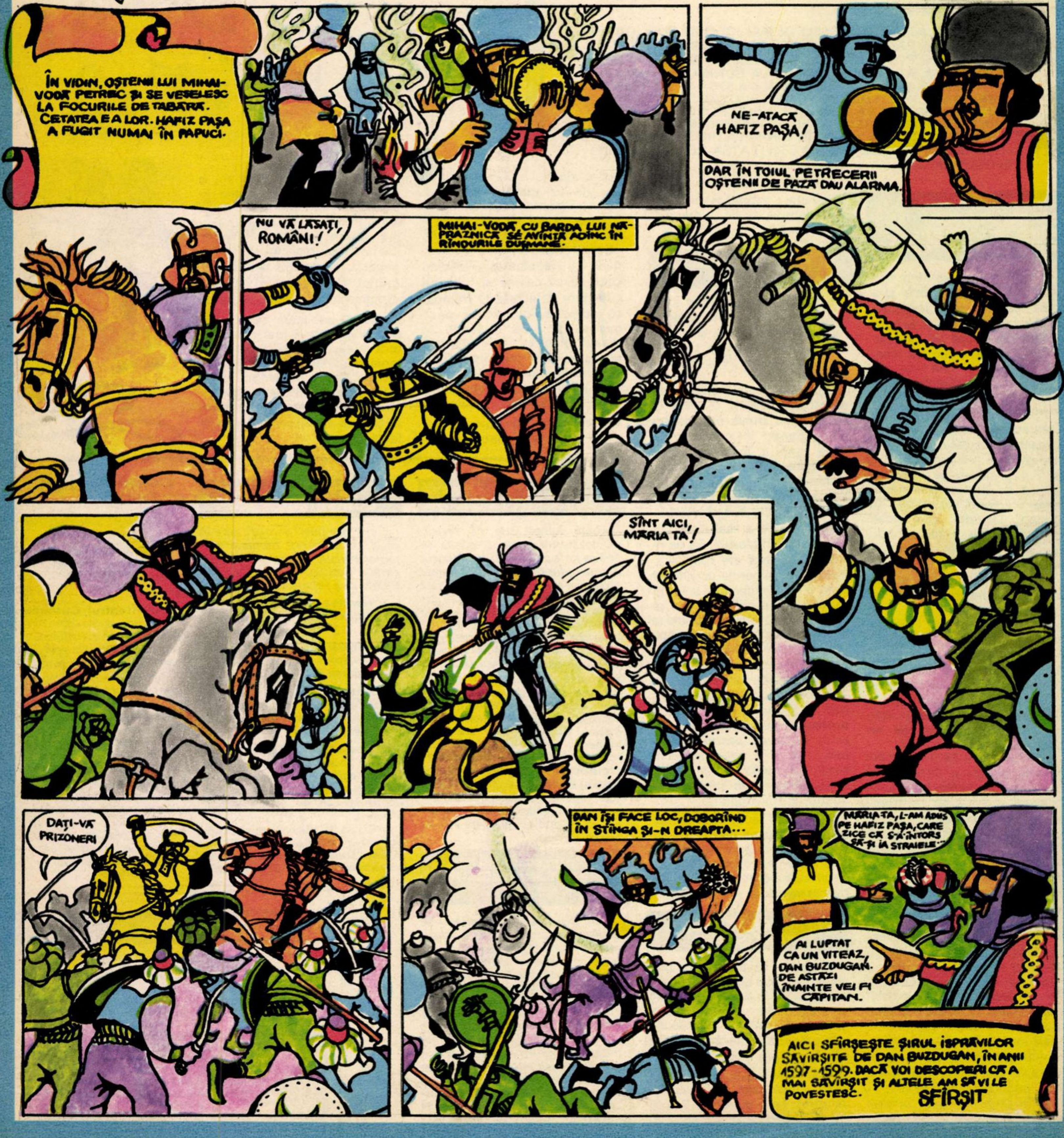
ÎN VIDIN, OȘTENII LUI MIHAI-VODĂ PETREC ȘI SE VESELESC LA FOCURILE DE TABĂRĂ. CETATEA E A LOR. HAFIZ PAȘA A FUGIT NUMAI ÎN PAPUCI.
NE-ATACĂ HAFIZ PAȘA!
DAR ÎN TOIUL PETRECERII OȘTENII DE PAZĂ DAU ALARMA.
NU VĂ LĂSAȚI, ROMÂNI!
MIHAI-VODĂ, CU BARDA LUI NĂPRAZNICĂ SE AVÎNTĂ ADÎNC ÎN RÎNDURILE DUȘMANE.
SÎNT AICI, MĂRIA TA!
DAȚI-VĂ PRIZONERI
DAN ÎȘI FACE LOC, DOBORÎND ÎN STÎNGA ȘI-N DREAPTA...
MĂRIA TA, L-AM ADUS PE HAFIZ PAȘA, CARE ZICE CĂ S-A ÎNTORS SĂ-ȘI IA STRAIELE...
AI LUPTAT CA UN VITEAZ, DAN BUZDUGAN. DE ASTĂZI ÎNAINTE VEI FI CĂPITAN.
AICI SFÎRȘEȘTE ȘIRUL ISPRĂVILOR SĂVÎRȘITE DE DAN BUZDUGAN, ÎN ANII 1597-1599. DACĂ VOI DESCOPERI CĂ A MAI SĂVÎRȘIT ȘI ALTELE AM SĂ VI LE POVESTESC.
SFÎRȘIT

Cutezătorii

15

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 12 APRILIE 1973,
ANUL VII (290)
16 pagini, 1 leu

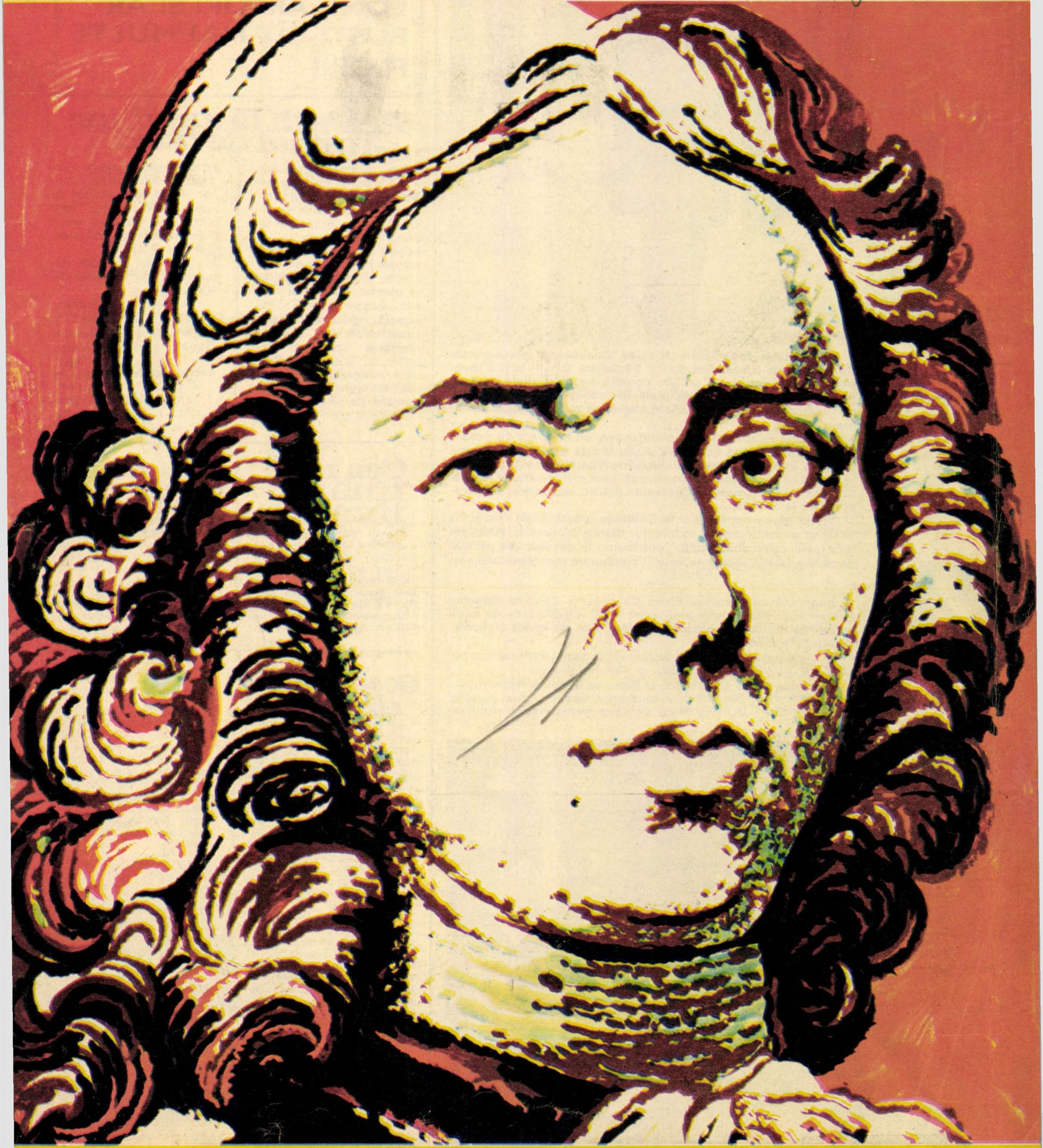

300 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI DIMITRIE CANTEMIR

TRĂIASCA PACE
ȘI PRIETENI

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, în țara noastră s-a aflat, zilele trecute, într-o vizită oficială, președintele Republicii Democratice Sudan, Gaafar Mohammed Nimeiri, împreună cu soția, Buseina Nimeiri.

În cadrul relațiilor româno-sudaneze, un moment de deosebită însemnătate l-a constituit vizita făcută în Sudan, în urmă cu un an, de președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, în cursul căreia au fost trasate noi căi pentru dezvoltarea cooperării româno-sudaneze în domeniile politic, economic, tehnico-științific și cultural.

Vizita pe care a făcut-o în România președintele Nimeiri a prilejuit o continuare a rodnicului dialog început la Khartum între șefii celor două state, contribuind la dezvoltarea pe mai departe a relațiilor de prietenie și colaborare româno-sudaneze.

*

Împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, doamna Buseina Nimeiri a vizitat Palatul pionierilor din Capitală. Sute de copii au întîmpinat înaltele oaspete cu entuziasm, cu multă dragoste, dăruindu-le flori.

Au fost parcurse, printre altele, sălile care găzduiesc expozițiile Expedițiile «Cutezătorii» și «Minitehnicus».

Tovarășa Elena Ceaușescu și doamna Buseina Nimeiri, soția președintelui Republicii Democratice Sudan, au luat parte la un spectacol dat în onoarea lor de către formațiile Palatului pionierilor.

a

ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII

FIECARE PIONIER SĂ SĂDEASCĂ, SĂ ÎNGRIJEASCĂ CÎT MAI MULȚI POMI, ARBORI ȘI ARBUȘTI, CÎT MAI MULTE FLORI!

Prefață la un viitor jurnal de bord

Noi, pionierii și uteciștii școlii noastre generale din **Valea Mare,** județul Dîmbovița, în dorința de a contribui la înflorirea patriei dragi, ne propunem să acționăm în fiecare primăvară, începînd din acest an, sub deviza: «**Fiecare pionier și utecist, un bun și harnic gospodar — fiecare școală, grădină înfloritoare!**» Vom avea în vedere plantările masive de nuci (chiar în această primăvară amenajăm o pepinieră); am organizat o acțiune comună cu pionierii și uteciștii de la școlile generale vecine pentru a asigura plantarea și întreținerea pomilor de pe zona șoselei ce leagă satele noastre. Toate succesele obținute vor fi consemnate într-un jurnal special al acțiunii.

În numele unității de pionieri a Școlii generale Valea Mare,
pionier-comandant,
JENI CONSTANTIN
În numele uteciștilor din Școala generală Valea Mare,
secretar al Organizației de bază UTC,
LIVIU DUMITRĂCHESCU,

Cea mai tînără livadă

Dintr-o îndepărtată comună a județului **Arad, Măderat,** *a sosit în redacție o scrisoare în care sînt înșiruite foarte multe nume de pionieri.* «**Ne-a fost greu să alegem mai puține, de fapt ar fi fost cazul să-i trecem chiar pe toți pionierii**», *ni se explică.*

Nu-i nimic, o facem noi, cu bucurie, afirmînd că **întreaga unitate de pionieri** *a participat cu mult entuziasm la plantarea pomilor fructiferi pe o* **suprafață de 15 ha.** *De altfel, nu este singura împrejurare în care copiii din Măderat și-au dovedit hărnicia. Ei și-au pus la punct grădina de zarzavat, au curățat izlazurile, se îngrijesc permanent de înfrumusețarea comunei.*

Gospodarii din Dîrza

De cum s-au arătat zilele calde de primăvară, străzile satului **Dîrza** din județul **Ilfov,** livada școlii, livezile cooperativei agricole au început să răsune de larma veselă a pionierilor și școlarilor. În două zile au făcut «toaleta» întregii lor grădini. Au tăiat crengile care împiedicau dezvoltarea coroanei pomilor, au aranjat ronduri în jurul fiecăruia, au văruit tulpinele, iar 300 puieți de meri, peri, caiși și cireși au devenit noi «locatari».

În straturile proaspăt îngrijite au început să-și facă curaj primele lujere de panseluțe, bănuței și petunii. În fața școlii sînt frumos aliniate 100 tufe de trandafiri. Și la grădina de zarzavat sînt noutăți. Legumele, cartofii, varza, mazărea, ceapa și ridichile au răsărit. Pe o anumită parcelă a apărut o plăcuță nouă: «Căpșuni». Iată acum și numele cîtorva harnici grădinari: **Vasilica Nae, Gheorghe Niță, Anica Constantin, Georgeta Chira, Florica Grigore, Vasile Ionescu, Toma Gheorghiță, Nicolae Popa, Ion Dobre.** Ei cunosc bine perioadele de creștere ale fiecărei plante, rodul care-l vada, în funcție de temperatură și umiditate.

De îngrijire specială au nevoie și viermii de mătase. De aceea, n-au fost uitați nici ei. Pentru creșterea lor, pionierii din Dîrza s-au apucat de lucru încă din iarnă. Au construit patul de creștere, au confecționat hîrtii cu orificii pentru cele cinci vîrste. Rămîne de așteptat doar ca și duzii să... înfrunzească.

UN CONCURS PENTRU ZECI DE MII DE PIONIERI:

EXPEDIȚIILE Cutezătorii

Start în ediția 1973

Expedițiile «Cutezătorii» au fost inițiate în anul 1969 de către revista «Cutezătorii», devenind una din cele mai îndrăgite acțiuni de masă ale pionierilor și școlarilor din țara noastră.

Expedițiile «Cutezătorii» sînt organizate anual — în perioada vacanței de vară — de către revista «Cutezătorii» cu sprijinul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Ministerului Educației și Învățămîntului și al altor instituții și organizații care au atribuții în domeniul educației tinerei generații.

Expeditiile «Cutezătorii» urmăresc:

— Studierea trecutului și a locurilor ce oglindesc istoria multiseculară a poporului român, a realizărilor de astăzi ale oamenilor muncii și cunoașterea nemijlocită a frumuseților și bogățiilor patriei noastre, contribuind astfel la educația patriotică a pionierilor.

— Stimularea practicării de către pionieri si scolari a turismului (sub forma excursiei cu deplasare pe jos, cu autoservire și înnoptare în corturi), în vederea petrecerii vacanței de vară în mod recreativ, instructiv și educativ a timpului liber în mijlocul naturii, călirea fizică și morală a copiilor.

— Cultivarea spiritului de observare și analiză a unor fenomene naturale, economice și sociale din zonele străbătute, stimularea interesului pentru descoperirea și explicarea științifică a unor elemente încă necunoscute copiilor, pe baza cunoștințelor dobîndite în școală; apropierea acestora de activitatea științifică; dezvoltarea concepției științifice despre lume și viață.

PARTICIPARE

1 La Expedițiile «Cutezătorii» participă pionieri si școlari din clasele V—VIII ale aceleeași școli, din sate și orașe, constituiți în echipaje pe baza liberei adeziuni în primul trimestru al anului scolar. Echipajele vor avea denumiri și embleme proprii. În componenta echipajului poate intra și 1—2 elevi utecisti, foști expediționari. Echipajele constituite în școli vor fi aprobate de către comandamentul unității de pionieri. Se admite și participarea unor echipaje re-

(Continuare în pag. 4—5)

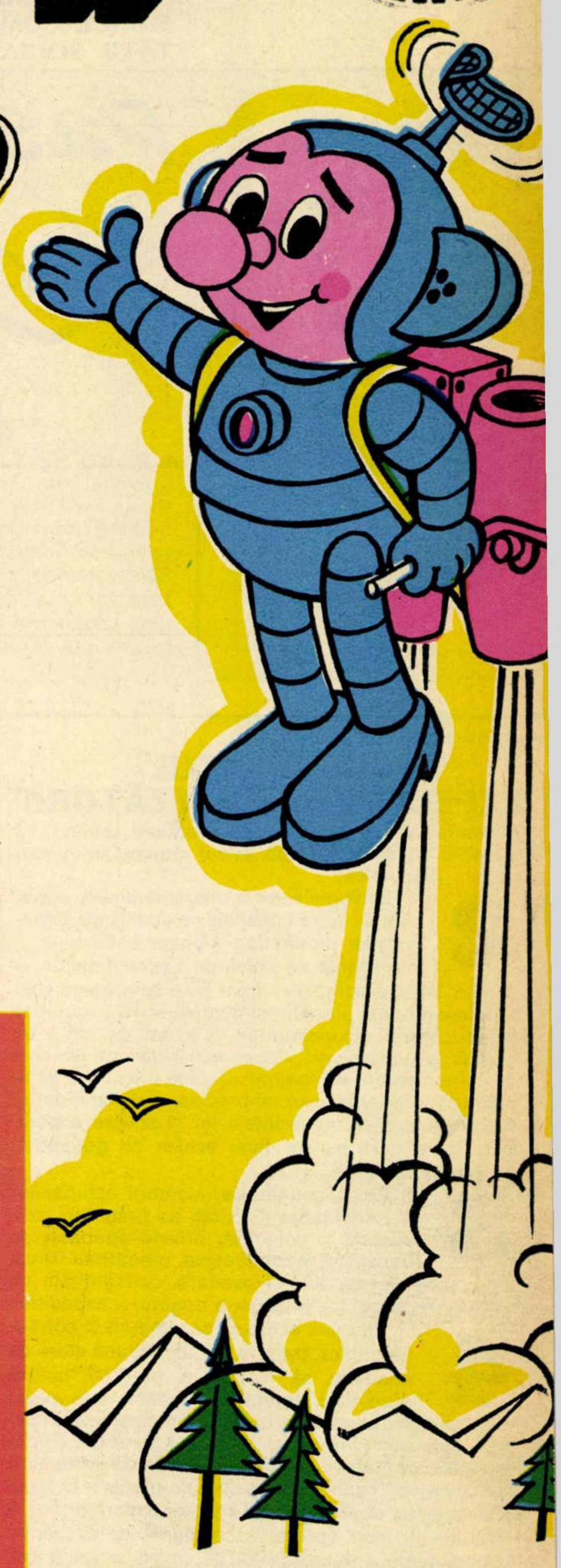

Redacția revistei «Cutezătorii», lansînd a cincea ediție a marilor sale expediții, dorește tuturor echipajelor mult succes!

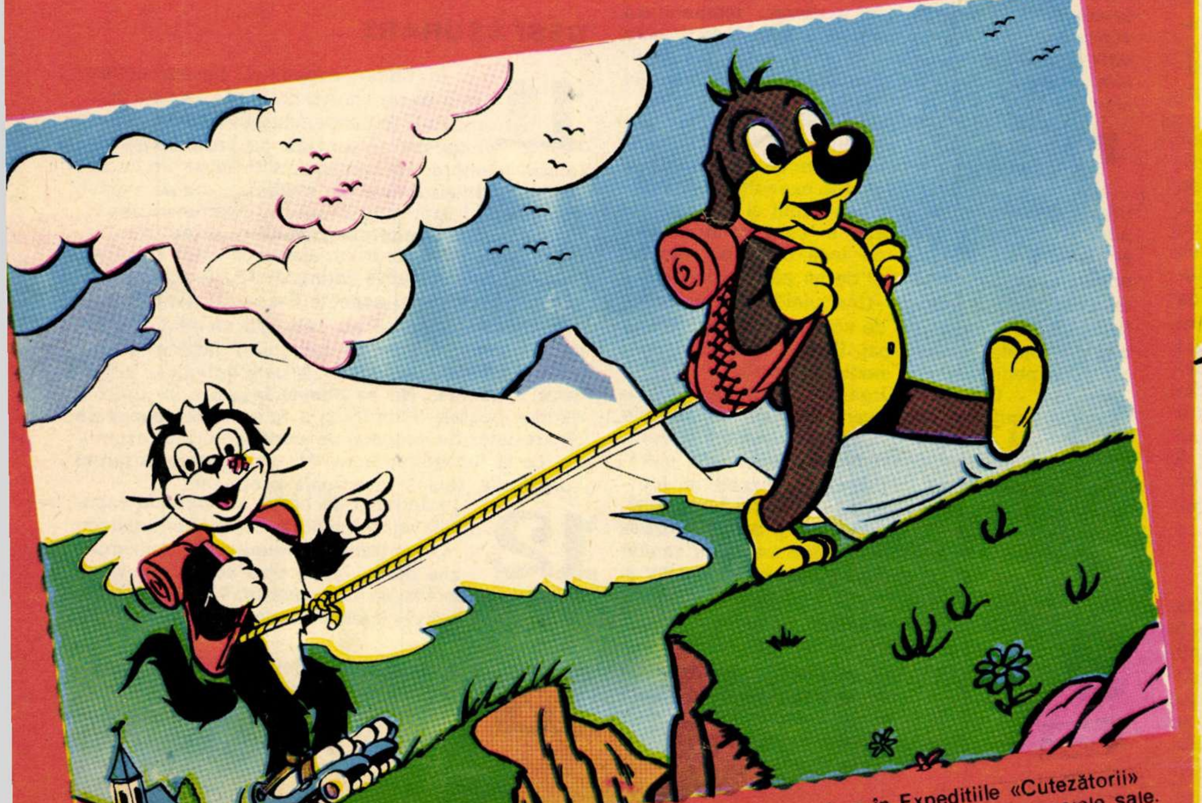

Drum bun în Expeditiile «Cutezătorii» vă urează C. Arnal și personajele sale.

> *„MUNCA ESTE O DATORIE FUNDAMENTALĂ, DE ONOARE A FIECĂRUI MEMBRU AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, A TINERETULUI COMUNIST. DE ACEEA, EI TREBUIE SĂ FIE UN EXEMPLU DE DĂRUIRE ȘI PASIUNE ÎN MUNCĂ, ÎN ACTIVITATEA CREATOARE, PENTRU FĂURIREA VALORILOR MATERIALE ȘI SPIRITUALE ALE SOCIETĂȚII."*
>
> **(DIN PROIECTUL DE NORME ALE VIEȚII ȘI MUNCII COMUNIȘTILOR, ALE ETICII ȘI ECHITĂȚII SOCIALISTE)**

Pasiunea lui Arcadie BOROȘ

de RADU SELEJAN

În anul 1940, cînd Arcadie Boroș avea abia 16 ani, minele de cărbuni de la Șorecani i-au învățat numele. Bătea galeriile, kilometri întregi într-un schimb, împingînd vagonetele de la abataje la puț. Trudă grea și pentru un om în putere. Boroș, însă, n-a capitulat. Sîngele de miner, moștenit de la tatăl său, clocotea în vinele lui, încurajîndu-l.

«Va veni și ziua aceea cu soare» își spunea cînd — apăsat de lespedea cruntei exploatări — se odihnea.

— În nouă ani, pentru că mineritul mi-a plăcut la fel ca și viața, am ajuns maistru miner, povestește el astăzi. Dar asta, pentru că, între timp, poporul nostru a deschis larg porțile socialismului. Am muncit mult și cam pe nerăsuflate. Cînd mă apucam de o treabă, n-o lăsam din mîini pînă cînd nu era încheiată. Așa m-am trezit șef de secție la mina Valea Neagră, unde mi-am luat «doctoratul» în minerit, unde mi-am desăvîrșit stilul de muncă cu oamenii. Anii pe care i-am petrecut la Valea Neagră, din 1955 pînă în 1959, cînd am ajuns pe meleagurile Baraoltului, sînt mereu lîngă mine, ca niște murmure, mă urmăresc ca niște prieteni credincioși. Valea Neagră, oameni și cărbune... Eu eram singurul de naționalitate maghiară acolo, ceilalți ortaci erau români, dar ne-am înțeles ca niște frați. Am făcut o treabă foarte bună.

Nostalgia amintirilor întrerupe pentru cîteva clipe firul vorbelor. Dar caierul din care ele se torc e mare și faptele care-l împlinesc sînt nenumărate.

Cînd i-a trecut hotarele, mina Valea Neagră arăta ca o sălbăticiune crescută între păduri și munți. Oamenii o îndrăgeau, însă și noul șef de sector s-a bucurat.

— Doi ani de zile am produs noi și energie electrică. Apa din subteran o scoteam cu pompe acționate de un grup electrogen. A fost un adevărat calvar. Cînd mergea treaba mai bine în abataje. se defecta grupul. Dădeam alarma să iasă afară toți oamenii din mină, să nu-i prindă apa care creștea în neștire. De apă n-am scăpat nici la Baraolt. După ce reparam iarăși grupul, suna sirena și oamenii se adunau în mină. Sirena era semnalul că merg iarăși pompele. Ca la război, în timpul bombardamentelor. Mai apoi, după doi ani, am introdus în mină energie electrică de la rețea. Și sirena n-a mai sunat de atunci, de două ori, nici odată. A fost cred, cea mai bogată realizare a mea de pînă atunci.

Dar activitatea lui Arcadie Boroș nu s-a mărginit doar între surpări și focuri. În anul 1960, la cererea colectivului întreprinderii, planul a fost majorat. Majorat și depășit apoi.

— Pentru că oamenii erau

(urmare din pag. 3)

REGULAMENTUL EXPEDIȚIILOR „CUTEZĂTORII"

prezentative ale caselor de pionieri, urmînd ca membrii acestora să aibă avizul comandamentelor unității respective.

2. Echipajele vor fi pregătite pentru expediții de către consiliile pe școală ale Organizației pionierilor. Fiecare echipaj va fi coordonat de către un cadru didactic — conducător de echipaj — care poartă întreaga răspundere a bunei pregătiri și desfășurări a expediției. Conducătorul echipajului va fi ajutat de către un *căpitan* și un *secund*, desemnați prin vot deschis de către membrii echipajului. Ceilalți membri ai echipajului vor îndeplini sarcini precise, stabilite în funcție de înclinațiile, preferințele lor și scopul expediției, dintre care nu vor lipsi acelea de gospodar, sanitar și fotograf.

3. După constituire, membrii echipajelor vor desfășura activități de pregătire individuală și colectivă, privind cunoașterea complexă a zonei alese, pregătirea fizică, tehnică, de specialitate și sanitară, concomitent cu asigurarea bazei materiale și a bugetului expediției.

4. Membrii echipajelor, precum și conducătorii lor, trebuie să aibă o bună stare de sănătate, să fie apți și pregătiți pentru efort fizic, confirmînd aceasta prin avizul medical scris pe «fișa de bord». Participarea la expediție este condiționată și de avizul favorabil epidemiologic ce trebuie obținut pentru fiecare membru al echipajului cu 2—3 zile înainte de plecare. Echipajele care se deplasează în arealele viperelor vor fi instruite în mod special cu măsurile de prevenire și combatere a mușcăturilor de viperă și vor fi dotate obligatoriu cu ser antiviperin.

ORGANIZARE

5 Echipajul astfel constituit urmărește realizarea unor obiective complexe. Se poate însă acorda atenție deosebită unui anumit domeniu de activitate (geografie, geologie, protecția naturii, speologie, botanică, zoologie, etnografie, folclor, istorie, marcare și remarcare de trasee turistice, turism etc.). Stabilirea obiectivului expediției sau a temei principale de cercetare se va face de către membrii echipajului și conducătorul de echipaj, cu acordul conducerii școlii și al consiliului Organizației pionierilor din școală.

6. Zona propusă spre cercetare se va afla la minimum 50 km distanță de localitatea de domiciliu a echipajului respectiv și la o altitudine medie de cel puțin 500 m. Ca excepție se admit expediții în Delta Dunării, Munții Dobrogei și de-a lungul unor rîuri. Zona de cercetare va fi parcursă pe jos (respectiv în bărci sau pe plute), cu înnoptare în corturi și cu pregătirea mîncării de către copii. Innoptarea în cabane, refugii și internate este admisă numai pe timp nefavorabil (precipitații puternice, vînt puternic, temperatură scăzută). *Nu se admite sub nici o formă parcurgerea unor itinerarii care, datorită gradului mare de dificultate, ar impune folosirea de mijloace sau procedee de alpinism.*

7 Tradițional, echipajele se constituie din 10 membri și un comandant de echipaj — cadru didactic. În funcție de condițiile locale, de dificultatea expediției și de dorința expediționarilor înșiși se admit și echipaje cu pînă la 15 membri, situație în care conducătorul echipajului va fi ajutat de încă un adult. Astfel, echipajul poate fi însoțit și de un părinte, desemnat de comitetul de părinți. Cheltuielile pentru acest însoțitor vor fi suportate de comitetul de părinți sau părinții copiilor din echipaj. Durata de desfășurare a unei expediții este în medie de 14 zile.

8 Consiliile Organizației pionierilor, cu sprijinul conducerii școlilor, sînt rugate să acorde toată atenția pregătirii expediționarilor, precum și dotării lor cu materiale necesare bunei desfășurări a expediției (corturi, saci de dormit, aparate de filmat și fotografiat, magnetofoane etc.). *Echipajele vor fi dotate cu truse medicale și vor fi instruite de către un cadru sanitar competent în ceea ce privește evitarea accidentelor și acordarea primului ajutor.*

9 Înscrierea echipajelor pentru participarea la Expedițiile «Cutezătorii» se va face la Consiliul județean (respectiv municipal, București) al Organizației pionierilor, pînă la 15 mai 1973, pe baza «fișei de bord» care va fi trimisă consiliilor județene de către revista «Cutezătorii». Consiliul județean al Organizației pionierilor va analiza, cu sprijinul inspectoratului școlar, dacă echipajele respective îndeplinesc condițiile necesare participării la expediție și-și vor da acordul pentru înscrierea acestora în concurs. Echipajele acceptate în concurs vor fi comunicate de către consiliile județene ale Organizației pionierilor, pînă la data de 10 iunie 1973, revistei «Cutezătorii».

10. Redacția revistei «Cutezătorii» va trimite, pînă la data de 15 iunie 1973, tuturor județelor și municipiului București, «oglinzile expedițiilor», care vor fi completate și folosite ca legitimație colectivă în timpul desfășurării expediției.

DESFĂȘURARE

11. În timpul expediției, fiecare echipaj va avea un «jurnal de bord», în care «cronicarul» va consemna cu fidelitate, în mod sugestiv și succint, pe baza consultării tuturor membrilor echipajului, activitatea din fiecare zi a expediției: itinerariul străbătut, starea vremii, observații și explicații științifice, descrierea naturii, realizări în domeniul obiectivului principal ales, întîlniri cu oamenii locurilor, starea de spirit a echipajului, acțiuni recreative, întîmplări hazlii etc. În jurnal se vor consemna și aspecte deosebite din perioada pregătitoare, impresii ale celorlalți membri ai echipajului și vor fi inserate fotografii, desene, schițe, hărți, grafice și alte materiale care oglindesc activitatea expediției. Nu se admite inserare în jurnal a cărților poștale ilustrate și a fotografiilor decupate din reviste. Se recomandă conducătorului expediției ca la încheierea activității să anexeze la jurnal concluziile sale și eventuale propuneri.

12 «Jurnalul de bord» și «oglinda expediției» vor fi înaintate consiliului județean al Organizației pionierilor în maximum 5 zile de la întoarcerea acasă. *Nu vor fi admise în concurs jurnalele întocmite ulterior expediției și nici cele redactate de cadrele didactice sau de părinți.*

13 Recoltarea materialelor pentru colecții se va vace selectiv, cu respectarea strictă a legilor privind ocrotirea naturii și a vestigiilor istorice, sub supravegherea

dornici să-şi dovedească din plin priceperea si puterile. Apoi, pentru ca planul să poată spori de la un an la altul, respectiv pentru ca realizările să fie pe măsura puterilor noastre, am început să acţionăm energic în vederea deschiderii minelor de la Vîrghiş şi a carierelor. Sincer să fiu, cariera de la Vîrghiş era ca o groapă de var. Se lucra cam la întîmplare. Organizarea muncii, perfecţionarea metodelor de lucru au fost, de aceea, în atenţia noastră. Şi-n zece ani, minele de la Baraolt au crescut cît n-au reuşit să crească în 90 de ani pînă atunci. Fără zarvă, fără să ne lăudăm că facem minuni, fără însă să ne subapreciem forţele.

Arcadie Boroş, este cunoscut nu numai de către minerii Baraoltului, între care munceşte şi trăieşte de peste treisprezece ani. Nu-i om în satele din jurul minelor care să nu fi auzit de directorul de la I.M. Căpeni, Arcadie Boroş. Toţi ştiu că-i un om pe cît de aspru, pe atît de drept, că-i un om la care poţi găsi înţelegere, care oricînd se arată binevoitor pentru a îndrepta, fie şi cu un sfat, o situaţie ajunsă în pericol.

Cu timpul, ajutîndu-l la nevoie, lăudîndu-i după cîte o treabă făcută ca lumea, Arcadie Boroş, omul căruia minereul îi ştia de frică, a ajuns un fel de, primar, al minerilor de la Valea Neagră. Dacă unul se certa cu nevasta, dacă altul nu ştia la ce şcoală să-şi ducă feciorul, dacă celălalt voia să-şi facă o casă, fiecare se înţelegea cu şeful lor de sector, cu Arcadie Boroş care, întotdeauna, căuta soluţia cea mai bună pentru a-i mulţumi pe toţi. Ce-i drept, cu leneşii, cu cei care căutau să se eschiveze de la muncă, era năprasnic. Cu nici un prilej, n-a iertat minciuna, lenea şi neomenia. Aşa s-au scurs cei patru ani trăiţi la Valea Neagră, colectivul minei sudîndu-se sufleteşte prin mijlocirea neobositului Arcadie Boroş.

În anul 1959, ministerul căuta un director pentru I.M. Căpeni, mină care doi ani la rînd nu a cunoscut bucuria îndeplinirii planului. Între alţi «cărbunari» faptele îl recomandau cu prisosinţă pe Arcadie Boroş, care în patru ani a făcut din Valea Neagră o mină model, din oamenii ei, mineri desăvîrşiţi. Aşa au început tatonările.

(Continuare în pag. 15)

şi răspunderea conducătorului de echipaj. Echipajele care şi-au propus efectuarea de studii etnografice vor colecţiona selectiv obiecte reprezentative, pe care posesorii lor le donează de bună voie. Semnalarea şi studierea celorlalte obiecte de etnografie, cunoscute şi rămase la faţa locului, se va face prin fişe de obiect, fotografii, desene, schiţe, machete, descrieri etc. Cu sprijinul filialelor Societăţii de ocrotire a naturii, echipajele pot să pregătească din timp şi să instaleze în locurile unde există vestigii şi monumente ale naturii neprotejate, plăci şi alte mijloace vizuale de informare şi atenţionare în vederea protejării şi conservării lor de către turişti. În jurnal şi pe harta expediţiei vor fi consemnate locurile unde au fost instalate asemenea elemente.

14 Nu este permis să se recolteze mai mult material decît pot transporta expediţionarii cu forţe proprii şi nici să se facă intervenţii asupra acestor materiale, degradîndu-le valoarea iniţială. Pentru transportul unor materiale grele ale expediţiei (corturi şi alimente) pot fi folosiţi măgăruşi, cai şi cărucioare de mînă.

15 După întoarcerea din expediţii recomandăm consiliilor pe şcoală să sprijine comandamentele pionierești pentru organizarea unor întîlniri ale echipajelor cu alţi pionieri şi şcolari pentru popularizarea activităţii şi rezultatelor expediţiei.

APRECIEREA REZULTATELOR

16 În perioada 1 noiembrie 1973 — 1 martie 1974, consiliile judeţene ale Organizaţiei pionierilor, cu sprijinul inspectoratelor şcolare, sînt rugate să organizeze expoziţii cu materialele primite de la echipajele participante. Pînă la data de 31 decembrie 1973, juriile judeţene, formate din pionieri, cu sprijinul unor specialişti din diverse domenii care au tangenţă cu expediţiile, vor aprecia activitatea desfăşurată de către echipaje, precum şi valoarea materialelor culese, acordînd diverse distincţii şi premii.

17 Fiecare consiliu judeţean al Organizaţiei pionierilor este rugat să trimită, pînă la data de 31 ianuarie 1974, la Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, jurnalele de bord şi oglinzile a 2—3 echipaje clasate pe primele locuri, o scurtă caracterizare făcută de juriu asupra activităţii acestora, precum şi o listă a obiectelor colecţionate.

18 În perioada 1—30 martie 1974, un juriu republican, format din pionieri, cu sprijinul unor specialişti, va cerceta jurnalele de bord şi va invita echipajele cu cele mai reuşite expediţii să-şi trimită exponatele şi documentaţia respectivă în vederea organizării expoziţiei ce se va deschide în cinstea celei de a 25-a aniversări a creării Organizaţiei pionierilor.

19 Se vor acorda următoarele trofee tradiţionale:

— «**Busola de aur**» (marele trofeu transmisibil): pentru cea mai reuşită expediţie sub raportul activităţii complexe, turistice şi ştiinţifice, a unui echipaj dintr-o unitate de pionieri.

— «**Chemarea munţilor**» pentru activitate complexă, turistică şi ştiinţifică celei mai reuşite expediţii a unui echipaj dintr-o casă de pionieri.

— «**Scutul dacic**», pentru cercetări deosebite în domeniul istoriei patriei şi arheologiei.

— «**Mioriţa**», pentru cele mai valoroase studii şi colecţii privind creaţii populare româneşti şi ale naţionalităţilor conlocuitoare (etnografie şi folclor).

— «**Sfinxul Carpaţilor**», pentru cercetări deosebite în domeniile geografiei şi geologiei.

— «**Caseta de cristal**», pentru cele mai valoroase cercetări şi colecţii de ştiinţele naturii.

— «**Genţianele**», pentru cea mai reuşită expediţie a unui echipaj format numai din fete.

— «**Egreta de fildeş**», pentru expediţia nautică cu cele mai bune rezultate.

— «**Termosul de argint**», pentru rezultate deosebite privind autodotarea, autoorganizarea şi autoconducerea echipajului.

— «**Jóbarát**» trofeu oferit de către revista «**Jóbarát**», pentru cea mai reuşită expediţie a unui echipaj format din cititori ai acestei reviste.

— «**Cortul de mătase**», pentru ocrotirea naturii, marcarea şi remarcarea de trasee turistice, pentru originalitatea itinerariilor parcurse.

Trofeele vor fi însoţite de medalii, diplome şi premii în obiecte. Medalia Expediţiilor va fi conferită tuturor expediţionarilor clasaţi pe locul I la faza judeţeană a concursului. Toţi participanţii cu frumoase rezultate vor primi diploma de onoare a Expediţiilor.

20 Echipajul cîştigător al marelui trofeu «**Busola de aur**» va participa, în perioada 15—30 august 1974, la o excursie în străinătate. Cîştigătorii trofeelor se vor întruni într-o tabără de vară.

În funcţie de valoarea rezultatelor obţinute, se vor mai putea acorda premii speciale din partea unor instituţii şi organizaţii centrale.

Revista «Cutezătorii» va acorda, de asemenea, medalii şi diplome pentru cei mai buni ghizi-pionieri şi donatori din zonele străbătute de echipaje, precum şi altor persoane care sprijină buna desfăşurare a expediţiilor.

*

Consiliile judeţene ale Organizaţiei pionierilor sînt rugate, înainte de 15 iunie 1973, să instruiască pe toţi conducătorii de echipaje cu privire la modul de desfăşurare a expediţiilor, veghind în mod deosebit asupra asigurării deplinei securităţi şi integrităţi fizice a expediţionarilor atît în perioada de pregătire, cît şi de desfăşurare a expediţiei. Totodată, consiliile judeţene ale Organizaţiei pionierilor sînt rugate să urmărească cu solicitudine desfăşurarea Expediţiilor «Cutezătorii» în propriul judeţ, luînd măsuri de sprijinire a echipajelor oaspete.

Echipajele participante la Expediţiile «Cutezătorii» vor fi finanţate conform Instucţiunilor Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, avizate de Ministerul de Finanţe, pentru aplicarea prevederilor HCM nr. 500/1966. Se recomandă, totodată, dezvoltarea autofinanţării, prin propria hărnicie şi iniţiativă a echipajelor angajate în concurs.

ASTĂZI VĂ INVITĂM LA OPERA ROMÂNĂ

SCRIITORUL MIRCEA HORIA SIMIONESCU, DIRECTORUL OPEREI ROMÂNE, RĂSPUNDE LA CÎTEVA ÎNTREBĂRI ALE „CUTEZĂTORILOR“.

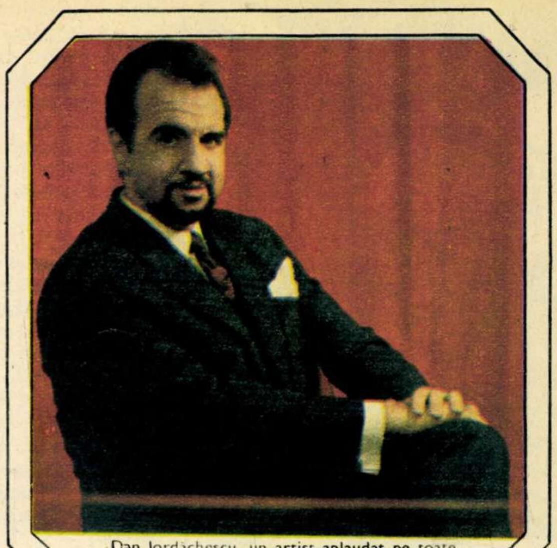
Dan Iordăchescu, un artist aplaudat pe toate meridianele globului.

O invitație la Operă, făcută de chiar directorul ei, este mai mult decît plăcută pentru cititorii revistei noastre. Înarmați cu toate întrebările cutezătorilor, am intrat, așadar, în somptuoasa clădire de pe Splaiul Independenței. Drumul pînă la biroul directorului a fost cu adevărat... muzical. Ecourile repetițiilor se răspîndeau în toate sălile. Ne-am adresat scriitorului Mircea Horia Simionescu, directorul prestigioasei instituții.

— *Ori de cîte ori pășim în sala de spectacol a Operei, o facem cu o oarecare solemnitate. Nu-i ca la cinema, unde te duci în mod obișnuit! Oricît ar părea de ciudat, unii copii se... tem de operă! Se tem pentru că s-ar putea plictisi, se tem că nu vor înțelege. Este opera un gen atît de dificil sau se adresează numai unei anume categorii de spectatori?*

— Să nu-i bănuim de naivitate pe cei care se străduiesc să obțină un bilet la operă sau pe cei care ani de zile urmăresc pentru a nu știu cîta oară «*Flautul fermecat*» de Mozart, «*Fidelio*» de Beethoven sau «*Bărbierul din Sevilla*» de Rossini. Ce-i atrage pe ei la acest gen de spectacol? Desigur, nu acțiunea, care de altfel se află rezumată în programul de sală. Și nici senzaționalul întîmplărilor. Altceva! Acel altceva este cuvîntul cîntat, expresia, mișcarea pe care o dobîndește acesta. Aria, duetul, cvartetul vocal al unei opere au capacitatea să ne convingă cît de viu pot ele exprima sentimente sau gînduri, caractere ale personajelor, ba și mai mult, să ne sugereze acțiunea. Muzica este un vehicul spațial foarte elastic, cu o mare capacitate de pătrundere, limbajul ei fiind universal. Iar cel mai perfect instrument muzical este vocea omenească, care pătrunde, comunică de la suflet la suflet, de la inimă la inimă. Cunoașterea muzicii de operă are semnificația unui act de cultură. Și de aceea, spun eu, trebuie să mergem la Operă.

— *Putem socoti spectacolul de operă accesibil oricui?*

— Unii snobi consideră că muzica de operă este destinată unei categorii speciale, avînd cunoștințe deosebite. Eu sînt de altă părere.

Pe la 14 ani am fost pentru prima dată la operă și n-am să uit decepția pe care am resimțit-o atunci. Nu înțelegeam de ce, spre a înfățișa o situație dramatică, este nevoie de un aparat atît de complicat: orchestră, cor, cîntăreți, decoruri. Abia după ce am văzut mai multe spectacole mi-am dat seama că în fiecare compartiment și în ansamblu se produceau fapte artistice care, îngemănîndu-se, aveau un puternic ecou, de o calitate cu totul deosebită asupra sufletului și minții. Și tot atunci am înțeles că trebuie să reușești a trece peste bariera noutății — pe care de fapt novicele o întîmpină în toate artele — pentru a putea gusta seducția operei.

— *Este opera un spectacol total, de genul spre care tinde teatrul modern?*

— Opera este un spectacol complex, care pune în funcțiune vocea și în același timp orchestra, corul și solistul vocal, spre a ne înlesni trăirea cît mai complexă a muzicii. În plus, opera a fost și a rămas pînă în zilele noastre unul dintre spectacolele pline de grandoare. Întorcîndu-mă la întrebarea «Cutezătorilor», vreau să subliniez că pentru a înțelege muzica de operă nu este nevoie de o pregătire de specialitate, dar este absolut necesară învățarea alfabetului ei. Nu poți să cunoști și nici să pătrunzi frumusețile unui domeniu de artă fără să știi măcar sumar care sînt intențiile autorului, ale compozitorului. Mărturie stau toate experiențele oamenilor care și-au exersat cugetul în fața artei. Toți au trecut printr-un proces pe care l-am putea rezuma astfel: la început un moment de descumpănire, de oarecare nedumerire, apoi tentația de a înainta pentru a fi mai aproape de miracolul frumosului. Frumusețea odată descifrată, devenită evidentă, este urmată, în sfîrșit, de dorința de a revedea, de a reauzi fragmente din ceea ce ți-au plăcut mai mult. Mulți dintre spectatorii entuziaști și competenți ai operei de astăzi mărturisesc că au cunoscut aceste faze ale pasiunii pentru muzica de operă. Dar toate acestea presupun un moment esențial, acela de a merge măcar o dată să vezi un spectacol de operă. Dacă între partidele de fotbal, concertele de muzică ușoară, spectacolele de TV și de film nu îți înscrii o seară dedicată operei, este firesc să nu ajungi niciodată să știi ce se ascunde în spatele afișelor de operă.

— *Unii socotesc muzica de operă un gen foarte potrivit odinioară, dar perimat astăzi! Ce părere aveți?*

O voce de aur: Magda Ianculescu.

Moment din Bărbierul din Sevilla;

MICRODOCUMENTAR

- Istoria operei românești începe cu anul 1877, cînd se întemeiază Opera Română din București, ca o «secțiune specială» a Teatrului Național.
- Începuturile acestui gen sînt însă mult mai vechi. Întîia reprezentație lirică în limba română a avut loc în anul 1835, cu vodevilul «Triumful amorului», interpretat de elevii Societății Filarmonicii.
- George Stephănescu, compozitor, dirijor și profesor (1843—1925) a jucat un rol de seamă în dezvoltarea operei românești. Sub direcția sa artistică au avut loc numai în stagiunea 1885—1886 unsprezece premiere de opere și trei de operetă, interpretate în românește de actorii noștri.
- O mare artistă de talie mondială a veacului trecut a fost Elena Teodorini, care a fost și prima romancă prezentă pe vestita scenă Scala din Milano (1880).
- În istoria operei românești din veacul trecut se mai află înscrise cu litere de aur nume ca ale sopranei Haricleea Darclée, al tenorului D. Gabrielescu, al baritonului Dimitrie Popovici-Bayreuth, împreună cu o seamă de compozitori ca Eduard Caudella, Tiberiu Brediceanu, Eduard Wachmann, Tudor Flondor.
- Opera română a numărat o seamă de compozitori și șefi de orchestră de talie mondială ca Ionel Perlea, Alfred Alessandrescu, Egizio Massini, care au îndrumat muzica de operă românească în primele decenii ale veacului 20.
- 8 decembrie 1921. Opera română a devenit la acea dată instituție de stat, independentă, cu un edificiu propriu (construit în anul 1894) purtînd denumirea de Teatrul Liric. Vechea clădire a fost distrusă de cutremurul din 1940.
- În anul 1954 a fost dată în folosință, odată cu deschiderea stagiunii, noua clădire a Operei române cu aproape 1 000 de locuri.
- În 1964 a fost inaugurat, în cadrul Operei române, un interesant muzeu, ilustrînd aproape 150 de ani de istorie a teatrului liric românesc.
- Recent, Opera a fost dotată cu o orgă de lumini, după ultimul tip, capabilă să redea cele mai delicate nuanțe de culoare.

Grație: Rodica Simion.

— Mari compozitori ai lumii au simțit nevoia să exprime complexitatea vieții omenești prin mijloacele operei. Puternic impresionați de fundamentale lucrări literare, precum «Othello» și «Romeo și Julieta» de Shakespeare, «Nunta lui Figaro» de Beaumarchais, «Faust» de Goethe, «Carmen» de Merimée au socotit că le pot înveșmînta în limbajul muzicii. A rezultat astfel o serie de opere de mare frumusețe și bogăție, care au rezistat timpului, au încîntat generații și continuă să atragă pe omul contemporan. Și atîta timp cît omul năzuiește către frumos, noblețe sufletească, înălțime spirituală, el va căuta să intre în contact cu aceste capodopere. De aceea, nici vorbă de perimarea genului operei. Dimpotrivă, eu cred că opera își va lărgi aria pe măsura gîndirii omului contemporan. Formele artei evoluează, după cum se știe, și opera nu rămîne nici ea în urmă.

— *Cum ar trebui, după părerea dumneavoastră, să arate un program de operă destinat cutezătorilor?*

— După ultimele statistici UNESCO, există 20 000 de lucrări de operă, din care 5 000 sînt socotite capodopere. O viață de om și încă n-ar fi de ajuns să cunoști toate capodoperele. Vă dați seama deci cît de dificilă este alcătuirea unui astfel de program. Dar să încercăm. Trebuie să pornești ca într-o excursie pe munte: să mergi spre culme prin văi și trecători ușoare și plăcute. V-aș invita în acest caz pe voi, cutezătorii, să ascultați la început «*Elixirul dragostei*», «*Don Pasquale*», «*Bărbierul din Sevilla*», opere comice italiene melodioase, spumoase, pline de vervă. Mai apoi, v-aș indica operele preclasice cum sînt «*Serva Padrona*» de Pergolesi, «*Căsătoria secretă*» de Cimarosa, care deschid interesul pentru superba operă mozartiană. În sensul acesta aș pune în program feeria «*Flautul fermecat*» ca să vă conving că nimic nu este greu de înțeles. După aceasta, aș recomanda o treaptă ceva mai amplă, alcătuită din muzica lui Verdi. Și, în sfîrșit, mai tîrziu aș pune în program «*Fidelio*» de Beethoven, «*Maeștrii cîntăreți din Nürenberg*» de Wagner, o lume muzicală cu sensuri mult mai adînci. De asemenea, din program nu trebuie să lipsească cîteva dintre operele istorice de o mare frumusețe, de o muzicalitate deosebită precum «*Cneazul Igor*» de Borodin, «*Boris Godunov*» de Mussorgski. Tot pe această treaptă a înțelegerii superioare a operei trebuie să amintesc de două mari spectacole românești pe care le avem în repertoriul nostru și pentru care vă fac o caldă invitație: «*Oedip*», de George Enescu și «*Ioan Vodă cel Cumplit*» de Gheorghe Dumitrescu. Nu se poate ca într-o viață să nu cunoști cele mai importante lucrări ale muzicii de operă.

Invitîndu-vă la operă mă gîndesc că v-ar face o mare plăcere să vedeți spectacolele destinate anume copiilor: «Motanul încălțat» de Cornel Trăilescu, baletul «Prinț și cerșetor» de Laurențiu Profeta, «Stejarul din Borzești», «Punguța cu doi bani» de Theodor Bratu, acestea din urmă, la Operele din Iași și Cluj. În același timp, vreau să semnalez «Cutezătorilor» că școala națională română de operă cunoaște astăzi o puternică dezvoltare prin compozitorii Gheorghe Dumitrescu, Cornel Trăilescu, Pascal Bentoiu. Vocile de aur românești, cum sînt cele ale lui Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, Ludovic Spiess, Ion Buzea sau cele ale Elenei Cernei, Magdei Ianculescu, pentru a nu cita decît foarte puține, sînt aplaudate pe toate scenele lumii, bucurîndu-se de o înaltă prețuire.

— *Vă mulțumim. A fost o splendidă invitație la Operă, o feerică chemare în ținuturile Eutherpei.*

Pagini realizate de
B. CARAGIALE
Foto: GR. PREPELIȚĂ

Scenă din «Ion Vodă cel Cumplit»;

CUTEZĂTORI DE-A LUNG

DIMITRI

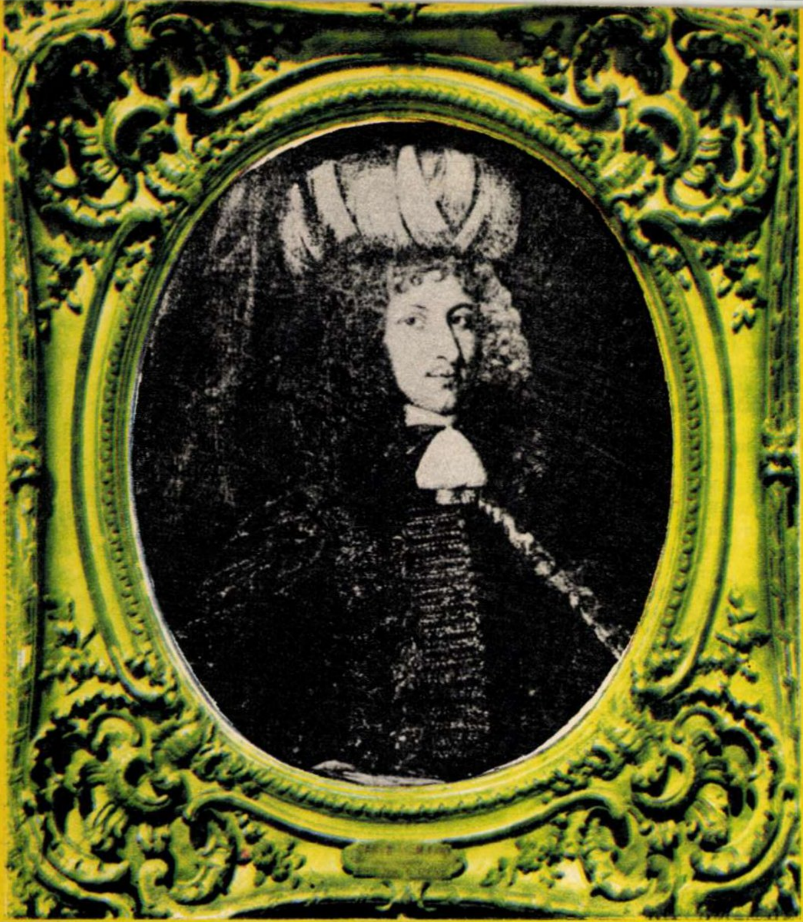

Cantemir tînăr. Portretul a fost identificat de Nicolae Iorga în muzeul din Rouen, Franța.

La 26 octombrie 1673, cînd Miron Costin avea vîrsta bărbăției — 40 de ani — și lucra de zor la monumentalul său *Letopiseț al Țării Moldovei*, și cînd poetul Dosoftei, cu nouă ani mai mare, făcea dovada, tipărind *Psaltirea în versuri*, că limba românească poate cuprinde una din capodoperele poeziei universale, se năștea, în casa serdarului Costantin Cantemir, însărcinat cu paza graniței Moldovei dinspre tătari, cel de al doilea fiu: Dimitrie. Acela al cărui nume avea să devină cel mai vestit nume de cărturar român pînă la Nicolae Iorga.

Din 1685, cînd Dimitrie nu avea decît 12 ani, tatăl său devine domn al Moldovei, pe care o va conduce pînă la moarte, în 1693. Deși nu știa să scrie și să citească, bătrînul ostaș cunoștea cîteva limbi străine, colindase în tinerețe cîteva țări și nutrea ambiția de a-și vedea fiii cărturari. Fiul mai mare, Antioh, nu prea dădea semne să-i urmeze această ambiție. În schimb, Dimitrie deveni, imediat ce tatăl său îi găsi un profesor învățat, cel mai sîrguincios elev. La numai 15 ani știa latinește, grecește și slavonește. Avea mereu în fața ochilor exemplul lui Miron Costin, între timp devenit cel mai mare cărturar al vremii sale. Dimitrie își puse în gînd să-l ajungă și chiar să-l întreacă! Citea cu nesaț cărțile înaintașilor; se interesa de tot ce se întîmpla în jurul său.

La 15 ani a trebuit să plece însă din țară ca ostatic în capitala imperiului otoman. Sultanul voia, în acele vremi în care domnii încercau să se smulgă de sub dominația otomană, să-i păstreze cu mijloace sigure, adică făcîndu-i să se teamă de soarta copiilor lor!

Pentru tînărul Dimitrie, cei trei ani petrecuți la Constantinopol sînt un prilej de a cunoaște o lume nouă, în care Orientul și Occidentul se întîlneau, în care putea asculta învățați de seamă, profesori de geografie, de filozofie, de retorică. Tînărul fiu de domn român absoarbe cu o extraordinară sete tot ceea ce puteau să-i dea profesorii Academiei grecești din Constantinopol, se perfecționează în limbile latină și greacă veche, învață greaca modernă și turca, deprinde franceza și italiana. Cînd se întoarce în țară, la 18 ani, avea mintea și cunoștințele unui om matur. Putea deci înțelege rosturile conducerii țării, pregătindu-se a-și urma părintele. Dar în 1693, după numai o lună de domnie, este silit să ia din nou drumul Constantinopolului, unde va sta, cu scurte reveniri în țară, pînă în 1710.

Sînt anii în care Dimitrie Cantemir se formează ca savant cu cele mai largi orizonturi. Pătrunde în amănunțime situațiile din împărăția otomană, cunoaște pe ambasadorii străini, el însuși este, în timpul domniei fratelui Antioh, reprezentant al acestuia la poartă, se inițiază în civilizația turcească, devine un mare cunoscător al muzicii turcești, pentru care inventează și un nou sistem de notație. Compune el însuși muzică, fiind considerat printre clasicii muzicii turcești! Nu uită nici o clipă de țara sa. Ambiția lui o întrece pe cea a lui Miron Costin. Scriind prima lui carte la 25 de ani, *Divanul sau gîlceava înțeleptului cu lumea* el o înfățișează ca o dovadă că «Flori s-au deschis în pămîntul nostru»!

Cantemir este primul român care se pune la curent cu principalele ramuri de manifestare ale minții omenești și este capabil să făurească el însuși opere demne de interes. Învață filozofia și logica și scrie o carte de filozofie în românește — *Divanul* — și un mic tratat de logică în latinește. Compune, în 1705 un roman alegoric în românește, *Istoria ieroglifică*, inspirat din luptele politice, dar și din literatura orientală plină de fabulos și imaginație. Îl pasionează știința, mijloacele prin care omul cunoaște realitatea. Se numără printre foarte puținii învățați ai vremii sale care sînt capabili să citească în original cronicile otomane și are pregătirea unui geograf de seamă. Cu acest imens bagaj de cunoștințe părăsește, pentru totdeauna, capitala sultanilor, în 1710, cînd este din nou așezat pe tronul Moldovei.

N-a domnit decît șapte luni, de la 18 noiembrie 1710 pînă la 11 iulie 1711. Convins că împărăția turcească a intrat în declin, se aliază cu Petru cel

Dimitrie Cantemir, după o gravură germană, aflată la Cabinetul de stampe al Bibliotecii Academiei române.

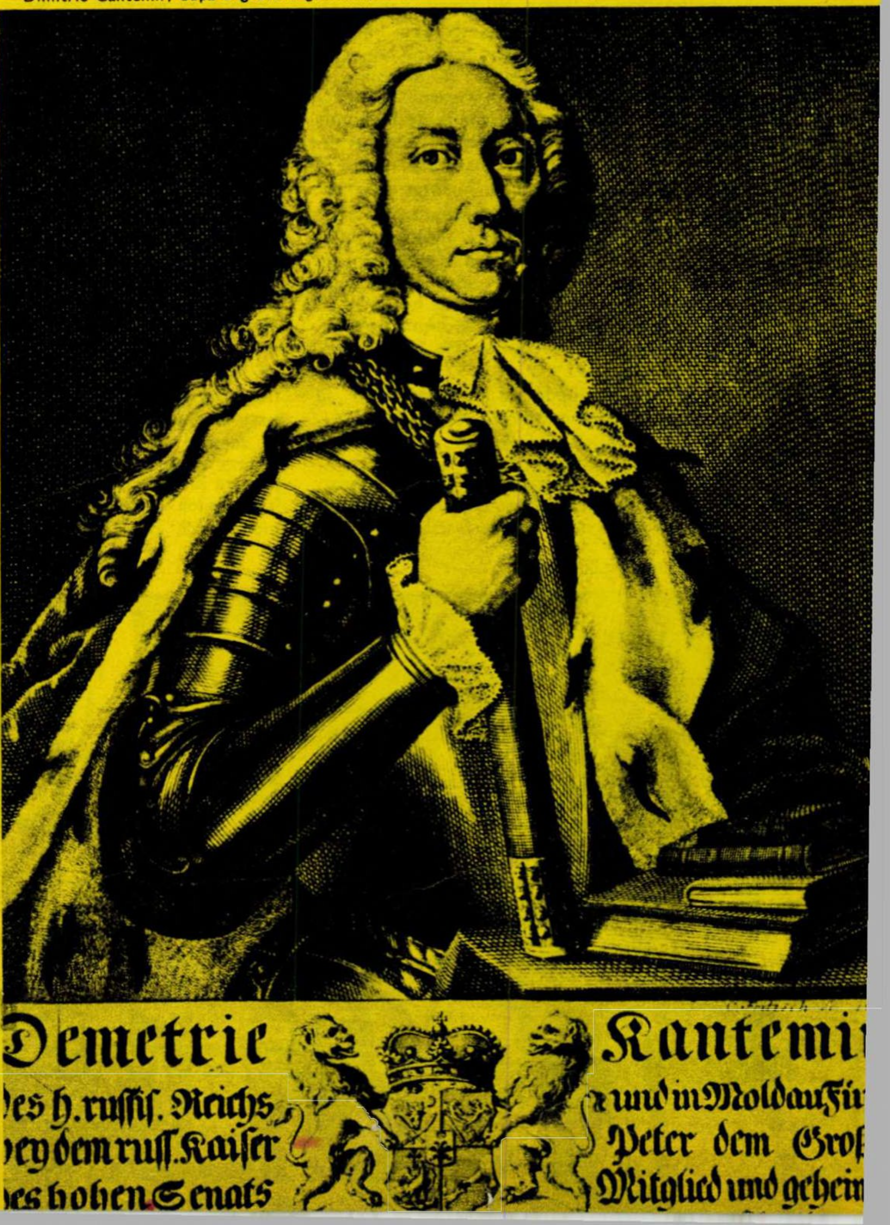

VEACURILOR

CANTEMIR

Mare, dar turcii înving la Stănilești și Cantemir este obligat să plece pentru totdeauna din țară.

Ultimii doisprezece ani din viață îi petrece în exil. Dar, ca și la Constantinopol, Cantemir se simte, oriunde, același vlăstar al pămîntului și poporului său. Cunoscuse lumea de la miazăzi, acum o cunoaște pe cea de la soarerăsare! Dar axa în jurul căreia gravitează ființa sa este Moldova, iar rădăcinile minții lui îmbrățișează întreg pămîntul și întreg trecutul poporului românesc. Acest adevăr se va dezvălui cu o forță fără precedent tocmai în depărtare.

Întîlnirea lui Petru cel Mare cu Dimitrie Cantemir n-a fost întîlnirea unui puternic împărat cu domnul unei țări mici, dornică să-și recapete independența, ci întîlnirea a două mari genii ale epocii lor. De aceea voievodul, care altfel putea fi curînd uitat, deveni consilier aulic, sfetnic ascultat în treburile orientale, pe care le cunoștea mai bine decît toți. Cantemir a folosit situația sa și noile împrejurări ale vieții spre a lupta neodihnit să informeze lumea cultă despre patria sa, despre trecutul poporului român. Filozoful și romancierul lasă locul omului de știință și gînditorului politic. Scrie în latinește, ca să-l înțeleagă învățații din toată Europa. Este ales membru al Academiei din Berlin în 1714 și întocmește la cererea colegilor săi vestita *Descriere a Moldovei*, una din capodoperele geografiei și etnografiei universale.

Scrie *Istoria creșterii și descreșterii curții otomane* pentru convingerea opiniei publice europene de apropiata cădere a puterii turcești. În această carte el ne apare și ca un cărturar luminat, capabil să înțeleagă și civilizația creată de poporul turc, să o prețuiască. Tradusă, după moartea sa, în cele trei principale limbi de cultură ale Europei moderne, engleza, franceza și germana, cartea lui Cantemir va fi citită și comentată de Voltaire, iar mai tîrziu va inspira pe Byron și Victor Hugo. Timp de o sută de ani, Cantemir este principalul autor consultat pentru istoria otomană.

Dar monumentul cel mai trainic pe care l-a lăsat urmașilor a fost vasta istorie a poporului român întreg, intitulată *Hronicul vechimii a romano-moldo-vlahilor*, operă pentru care Cantemir a consultat peste 150 de izvoare și în care pentru prima oară a pus în lumină locul și rolul românilor în istoria universală. Scrisă în latinește, opera a fost tradusă în românește de Cantemir însuși. Ea reprezintă un grandios testament, dar încă ceva: mărturia cea mai categorică a faptului că, pînă la ultima suflare, s-a gîndit la ai săi și le-a lăsat, închisă în această sămînță neprețuită, ceea ce a fost mai bun în gîndirea și viața sa: nestinsa iubire a țării și poporului ce-l născuseră.

Mort departe de pămîntul scump al patriei, Cantemir ar fi putut intra în uitare, iar opera sa ar fi putut îngroșa depozitele arhivelor imperiale. Dar fiul său Antioh, născut la Constantinopol din căsătoria cu Casandra Cantacuzino, va duce în Apus manuscrisul *Istoria imperiului otoman*, în vreme ce un negustor necunoscut va obține, spre a o vinde tocmai la Viena, o copie de pe *Hronicul vechimii...* Cumpărătorul era un tînăr cleric român din Transilvania, pe nume Inochentie Micu, pe numele oficial, germanizat, Clain. Sămînța își găsise, iarăși, pămîntul în care să răsară!

De la Inochentie Micu, această carte de căpătîi va trece la nepotul său Samuil Micu și astfel, la temelia marii mișcări de renaștere națională a românilor din Transilvania stă opera din urmă a lui Cantemir.

Cantemir — cutezătorul, cel ce străbătuse, de la vîrsta adolescenței și pînă la 50 de ani cînd moare, în plină forță de creație, atîtea tărîmuri ale cunoașterii umane, cel ce a lăsat urmașilor nu numai o operă, ci și un exemplu, ne îndeamnă mereu, peste veacuri, să nu uităm că aripile geniului poporului român sînt uriașe, că mari și nobile trebuie să fie țelurile pe care ni le fixăm în zborul nostru.

DAN ZAMFIRESCU

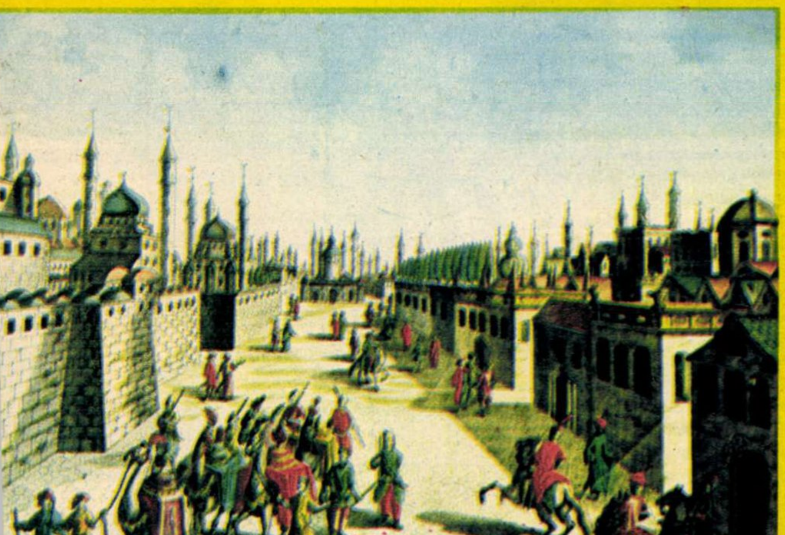

Vedere din Constantinopol, secolul XVIII.

Vedere din Iași (gravură, sec. XVI).

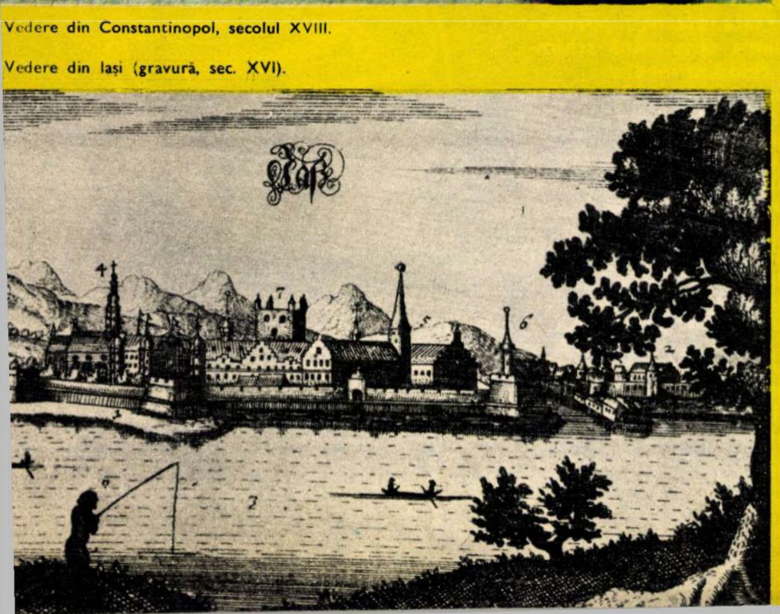

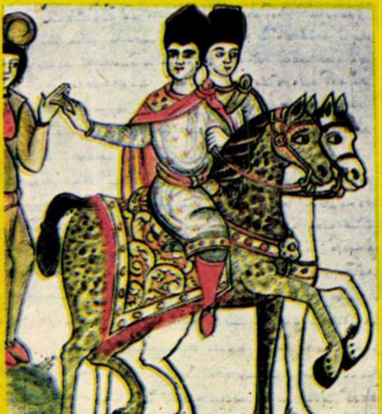

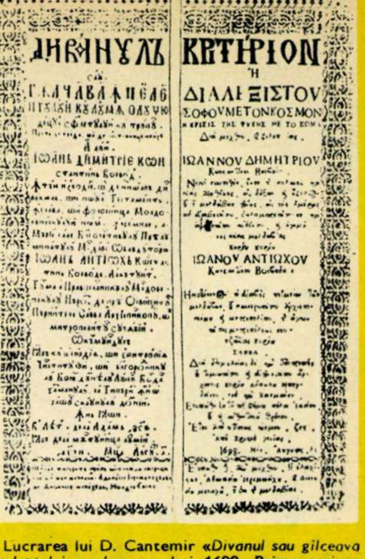

Lucrarea lui D. Cantemir «*Divanul sau gîlceava înțeleptului cu lumea*», Iași 1698. Prima scriere filozofică originală tipărită în limba română. Pe partea stîngă se află textul român, pe dreapta textul grecesc. Lucrarea este concepută ca un dialog între două personaje: Lumea și Înțeleptul.

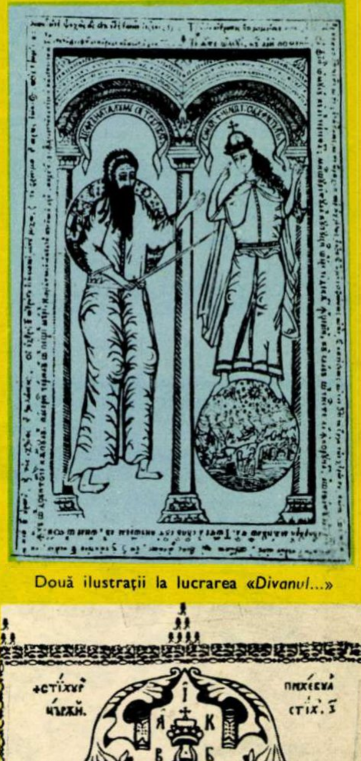

Două ilustrații la lucrarea «Divanul...»

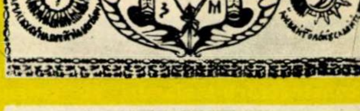

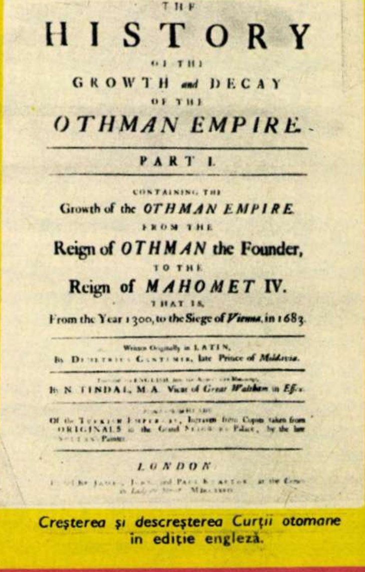

THE
HISTORY
OF THE
GROWTH *and* DECAY
OF THE
OTHMAN EMPIRE.

PART I.

CONTAINING THE
Growth of the *OTHMAN EMPIRE*
FROM THE
Reign of *OTHMAN* the Founder,
TO THE
Reign of *MAHOMET* IV.
THAT IS,
From the Year 1300, to the Siege of *Vienna*, in 1683.

Written Originally in LATIN,
By DEMETRIUS CANTEMIR, late Prince of *Moldavia*.

By N. TINDAL, M.A. Vicar of *Great Waltham* in *Essex*.

LONDON

Creșterea și descreșterea Curții otomane în ediție engleză.

1

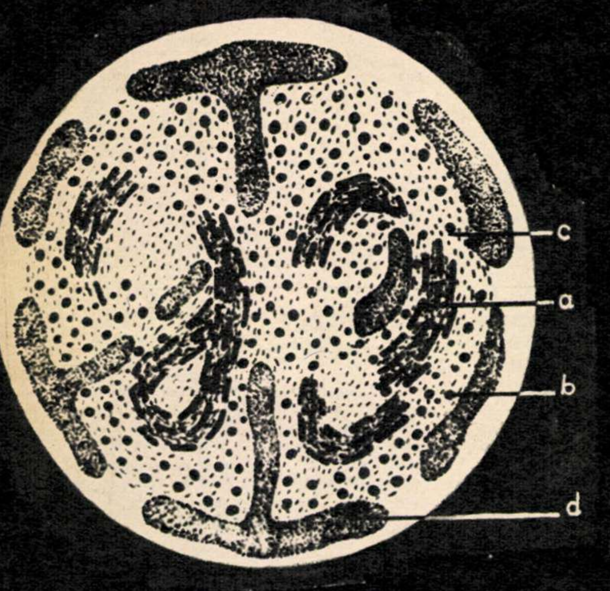

PRIETENII ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC

ENIGMELE VIEȚII SUBMICROSCOPICE

Am deschis ușa și, din prag am privit numeroasele vapoare care se zăreau trase la chei, ca niște jerbe luminoase și colorate, împrăștiate pe luciul apei. Eram fascinat de noutatea lumii pe care urma s-o cunosc direct pe platforma continentală a Mării Negre, la 200 m adîncime, acolo unde constructorii-scafandri au amenajat stațiunea subacvatică de cercetări «Endosigma Teta 2». Mă simțeam aidoma cosmonauților care investigaseră Marea Liniștii, sau la fel cu temerarii de pe ghețurile veșnice ale stațiunii «Mîrnîi».

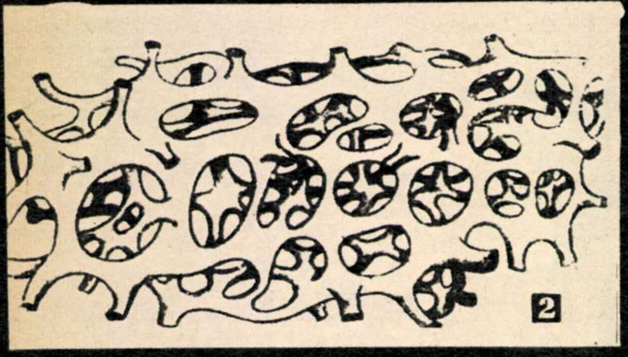

2

Iată că șalupa a tras la țărm iar noi, cei 7 temerari, echipați în costume mai ușoare decît ale scafandrilor ne urcăm la bord și înaintăm săltați de valuri spre «Endosigma Teta 2».

Ne scufundăm în grup și remarcăm eleganța stațiunii subacvatice: seamănă cu un cort uriaș în jurul căruia se balansează algele filamentoase cu talul lor flexibil; pești mai mari și mai mici, solitari sau în cîrduri, dau tîrcoale pereților laboratorului; delfinii-paznici simt că ne apropiem și salută prin salturi grațioase grupul nostru de cercetători.

În calitate de citolog am studiat în laboratoarele terestre modul de organizare a celulei și funcțiile organitelor celulare. La «Endosigma Teta 2» va trebui să compar celulele plantelor și animalelor subacvatice în diferitele lor stadii de dezvoltare. Am la îndemînă un microscop electronic, dotat cu aparate de fotografiat și de filmat, conectate la un computer ce îmi furnizează cele mai reușite clișee obținute; alături se află microtoame, spectrofotometre, aparate Wartburg etc.

Recapitulez. La toate viețuitoarele celula este alcătuită din următoarele părți: membrana celulară, reticulul endoplasmatic sau ergastoplasma, mitocondriile, aparatul lui Golgi, nucleul cu membrană poroasă, centriolii, lizozomii și ribozomii. **La plantele fotosintetizante, celulele sînt dotate și cu** cloroplaste. **Pentru prima dată celula a fost văzută în 1565 de către** Hooke, **care descrie pereții unor cămăruțe, numite celule, din secțiunile făcute în plută și mărite de 30 de ori. De atunci microscopului i s-au adus numeroase îmbunătățiri, ajungîndu-se la microscopul electronic care mărește preparatul de sute de mii de ori.**

Icra de pește este o celulă vizibilă din pricina marii cantități de substanțe nutritive (vitelus) pe care le conține. Pe baza cunoștințelor acumulate despre celulele ființelor, Hertwig pune bazele citologiei, publicînd tratatul «Celule și țesuturi».

Prima ființă vie a fost o celulă; și astăzi mai dăinuie ființe alcătuite dintr-o celulă (amiba, bacteriile); **ființele evoluate au organismul** pluricelular, **format din multe celule grupate în țesuturi:** epitelial, conjunctiv, muscular, nervos, sanguin — la **animale;** de acoperire, liberiene **și** lemnoase **(de circulație), de creștere etc. — la plante. Țesuturile alcătuiesc organe sau sisteme cum ar fi:** sistemele osos, muscular, nervos, libero-lemnos etc.

Celulele au, pe lîngă o viață proprie, una subordonată întregului organism. În afară de celulele primordiale, care stau la originea vieții, orice celulă provine dintr-o alta sau, cum a spus Virchow, **«omnis cellula e cellula».**

Delfinul Namur, paznicul numărul 1, mă trezește din contemplație și-mi atrage atenția asupra computerului care mi-a furnizat un clișeu excelent privind structura electrono-optică a celulei.

Iată, se văd membrana celulară (plasmalema), care dă celulei o formă rotundă, iar în citoplasmă diverse organite care împart celula în compartimente funcționale printr-un sistem de membrane proprii. Membrana celulară este alcătuită din stratul proteic extern, stratul lipidic extern, stratul proteic intern, toate aceste straturi fiind străbătute de pori în membrana acoperită de mucapolizaharide, care determină afinitatea acesteia pentru apă. Plasmalema **solidarizează celulele, formînd punți numite** interdigitații, desmozomi, plasmodesme. **Unele celule au plasmalema diferențiată în** cili **și** flageli, **cu rol în mișcarea celulară. Prin diferență de presiune, prin încărcătura electrică, negativă pe fața internă și pozitivă pe cea externă, plasmalema determină schimburile de substanțe între celulă și mediu.**

Nucleul, **descoperit prima dată de Brown, se află în toate celulele** eucariotelor. **Lipsește din globulele roșii ale sîngelui.** Procariotele **au un nucleu difuz, substanța lui fiind împrăștiată în toată celula. Bacteriile sînt procariote. Nucleul are o membrană dublă cu pori, ce închide în interior materialul genetic (ADN) și nucleolul (fig. 1). ADN-ul este unit cu proteinele. Nucleolul răspunde de sinteza de ARN pe care-l elimină în citoplasmă. ADN-ul se organizează în** cromatide. Diviziunea amitotică **se realizează prin ruperea în două a nucleului și a celulei. Dacă se taie o celulă în două părți — una cu nucleu, alta fără nucleu — supraviețuiește numai prima. Așadar, nucleul este indispensabil celulei. Celulele au un număr constant de cromozomi la aceeași specie și de aceea au un rol principal în transmiterea informației ereditare.**

«Endosigma Teta 2» pulsează de viață. Ecologul Daria capturează diferite specii de pești pe care mi-i pune pe o tavă de laborator; sînt cambule, chefali, guvizi.

Ergastoplasma (reticulul endoplasmic) **cuplată cu** poliribozomii **mă atrage, căci se vede foarte bine pe clișeu (fig. 2). Ea este alcătuită dintr-un complex de** tubuli, saculi turtiți sau dilatați, **care străbat** hialoplasma **fără să aibă legătură cu exteriorul celulei. Aceste canale comunică în schimb cu spațiul intranuclear: Ribozomii, mici particule de pe reticul, sînt alcătuiți din ARN, iar reticulul are rol în elaborarea și transportul proteinelor (la animale) și a zaharurilor (la plante). Substanțele care circulă prin el răspund și de contracția musculară.**

Inginerul Vișan anunță apropierea unui ban de pești; se pregătesc aparatele de fotografia fixate în pereții stației subacvatice de cercetare

Eu îmi văd mai departe de imaginea mitovondriilor **de la eucariote (fig. 4). Îmi aduc aminte c la procariote sînt rudimentare și se numesc mezozomi. Ambele formațiuni au rol în respirați celulei (fig. 5), de aceea au fost numiți și «uzin vie» a celulei. Sînt foarte diferite de la celulă l celulă, după funcția acesteia. Au membrană dublă și în interior creste ce împart conținutul mitocondriei în multe spații. În procesul respirație se produce o substanță foarte bogată în energie –**

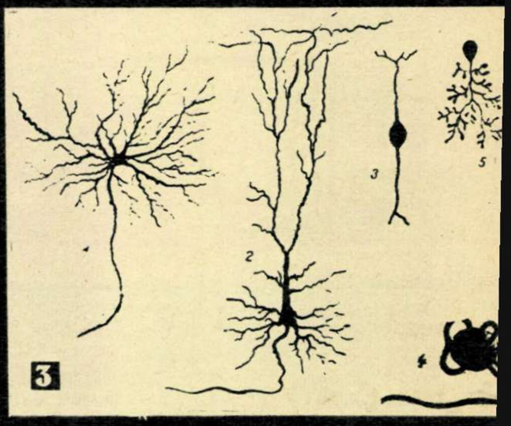

3

4

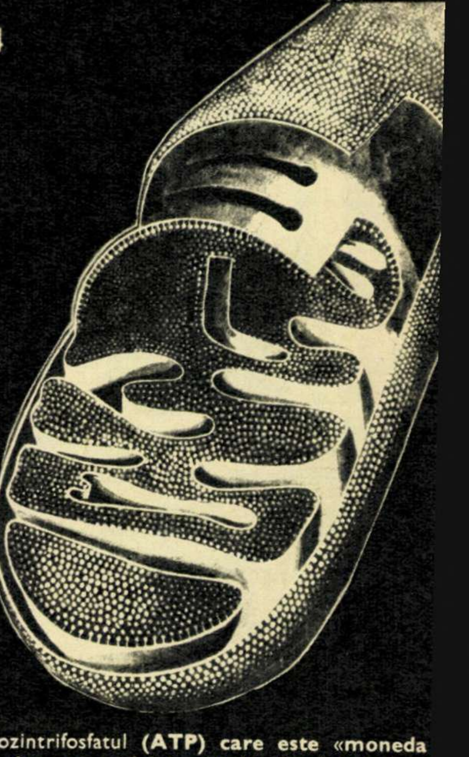

adenozintrifosfatul **(ATP) care este «moneda schimb» a energiei în celulă. Finalul degrad alimentelor are loc în mitocondrii.**

Aparatul lui Golgi (fig. 6) este format din culețe turtite, așezate în teancuri, săculețele f alcătuite din fosfolipide și proteine; la margi lor sînt vezicule transportoare de materiale p venite din eregastoplasmă. Săculețele aces au rol în biosinteza proteinelor, a celulo Aparatul lui Golgi sau dictiozomii există nu în prezența nucleului.

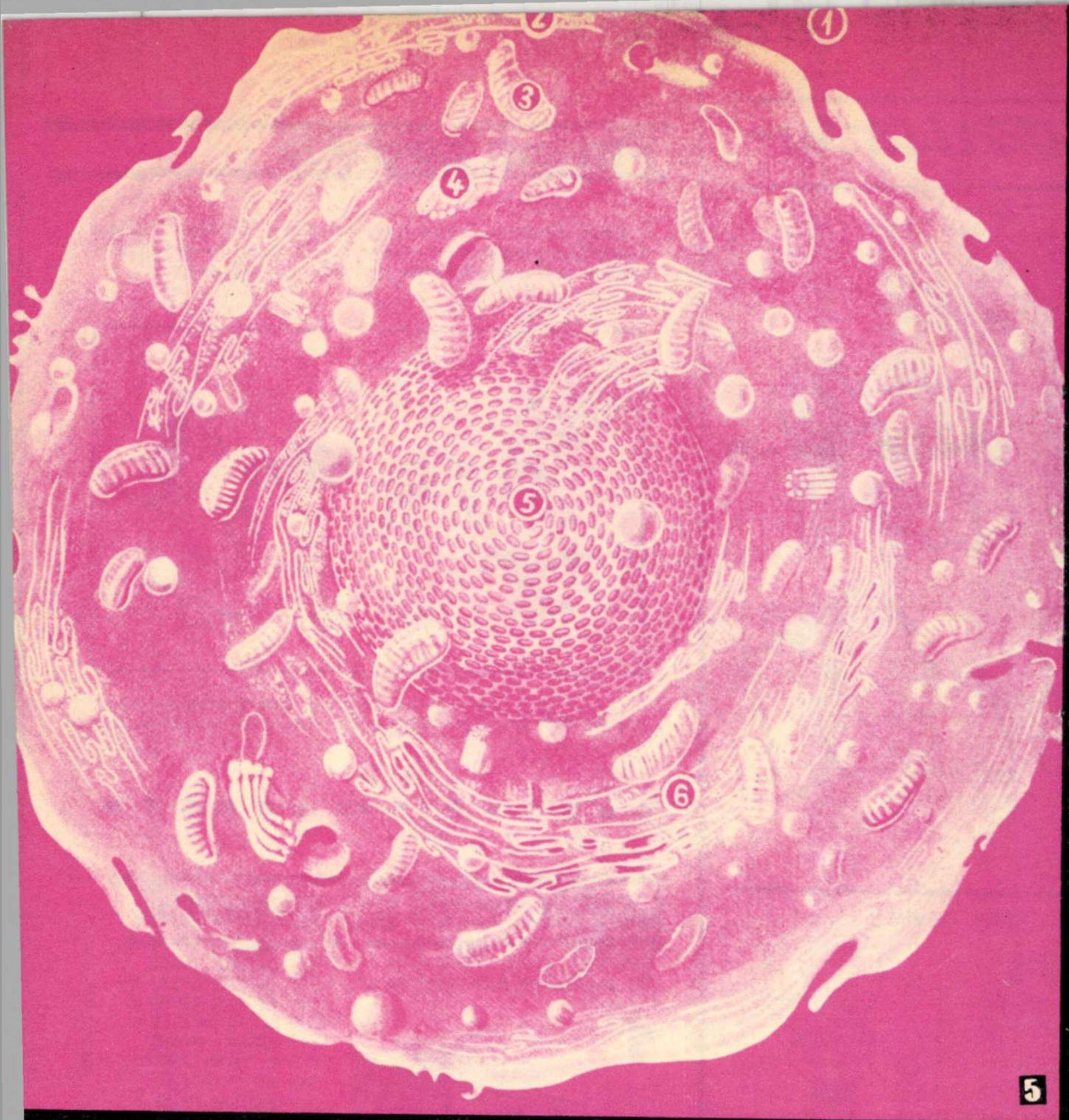

5

7

Nucleu
Citoplasmă

8

Lizozomii sînt mici vezicule de 0,2—0,4 μ (microni), pline cu enzime necesare metabolismului acizilor nucleici și proteinelor. Provin din ergastoplasmă și din veziculele golgiene.

La plante există în celule cloroplaste, care răspund de fotosinteză; sînt lenticulare, cu pereți dubli, au lamele interioare și sînt colorate în verde datorită pigmentului fotosintetizant (clorofila). În cloroplaste există ADN propriu, de aceea ele sînt considerate bacterii primitive endosimbionte...

Devotatul nostru paznic, delfinul Namur, alungă un dușman nedorit din mijlocul crescătoriei de pește care ne înconjoară. Algele își tulbură liniștea și se încîlcesc într-o îngrămădire de verde și brun. Daria și inginerul Vișan examinează fotografia bancului de pești ce trecuse mai înainte și trag concluzia că bancul avea conducători experimentați.

Continui să fac secțiuni cu microtomul prin diferite țesuturi animale și vegetale, le așez pe lamă și le observ la microscopul electronic.

Celulele, chiar dacă au aceeași organizare internă, au forme diferite, după cum fac parte dintr-un organ sau altul (fig. 7, 8). Țesuturile și celulele organelor se specializează în vederea îndeplinirii anumitor funcțiuni. Cea mai specializată celulă este neuronul (fig. 3) care formează preungiri dendritice și axonice în jurul nucleului (fig. 9) în vederea primirii și conducerii impulsuui nervos. Neuronul este încununarea perfecționării structurii și funcției celulei, aceasta mai ales la om, care-i definit ca animal rațional.

De pe «Endosigma Teta 2» se aude semnalul de încetare a activității. Șalupa ne așteaptă la uprafață să aducem containerele cu probe: lișee, specii de animale acvatice, plante etc. Urmează cercetarea lor în laborator; vom avea, înt sigur, o zi plină.

CRISTIAN ARCAȘU
biolog

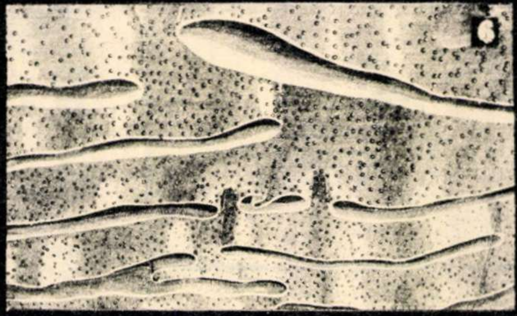
6

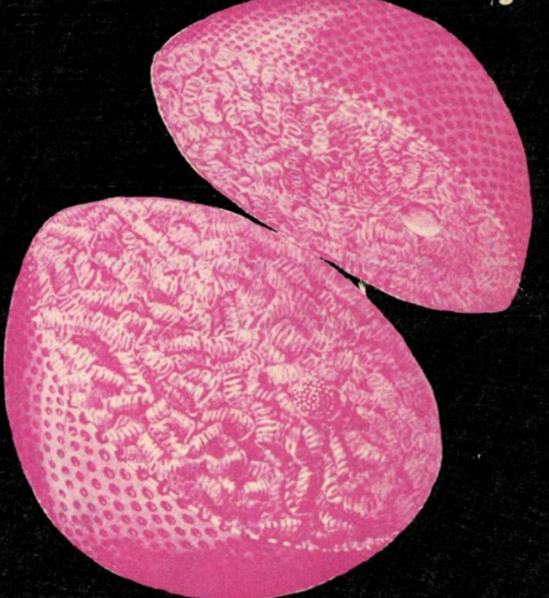
9

Fig. 1. Nucleol: a — componenta fibrilară; b — componenta granulară; c — conținutul proteic; d — componenta cromozomială. Fig. 2. Ergastoplasmă. Fig. 3. Tipuri de neuroni: 1 — din măduvă; 2 — din scoarța creierului; 3, 5 — din retină; 4 — din ganglionul spinal. Fig. 4. Mitocondrie. Fig. 5. Celulă: 1 — membrană celulară; 2 — ergastoplasmă (reticul endoplasmatic); 3 — mitocondrie; 4 — aparatul lui Golgi; 5 — membrană nucleară poroasă; 6 — lizozom. Fig. 6. Aparatul lui Golgi. Fig. 7. Celule sanguine. Fig. 8. Celulă cu pigment. Fig. 9. Nucleu.

MIC DICȚIONAR BIOLOGIC

Biosinteză — *producerea substanțelor în organismul viu.*
Cariolimfă — *conținutul amorf al nucleului.*
Cromatidă — *subdiviziune a cromozomului.*
Cromozom — *structură nucleară alcătuită din două cromatide în timpul diviziunii.*
Diviziune amitotică — *împărțirea nucleului și a citoplasmei între două celule fiice.*
Diviziunea meiotică (meioză) — *diviziune cu reducerea materialului genetic.*
Diviziune mitotică (mitoză) — *diviziune cu formare de cromozomi, fără reducerea materialului genetic.*
Eucariote — *organisme cu nucleu conturat.*
Micrometru — *aparat de măsurat în microni (1 microm = 1/1000 mm).*
Microtom — *aparat de obținut secțiuni fine prin țesuturi.*
Organite — *structuri subcelulare.*
Procariote — *organisme cu nucleu difuz.*
Tal — *corpul algelor.*
Țesut liberian — *țesutul care conduce seva.*

Arena caricaturiştilor

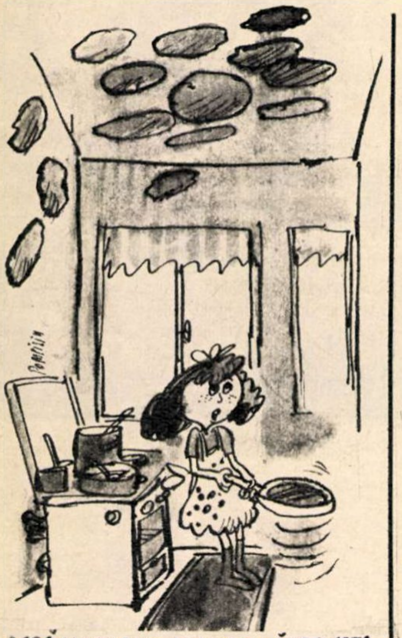

–DACĂ NU-MI REUŞEŞTE NICI CLĂTITA ASTA, ATUNCI... O AŞTEPT PE MĂMICA!!

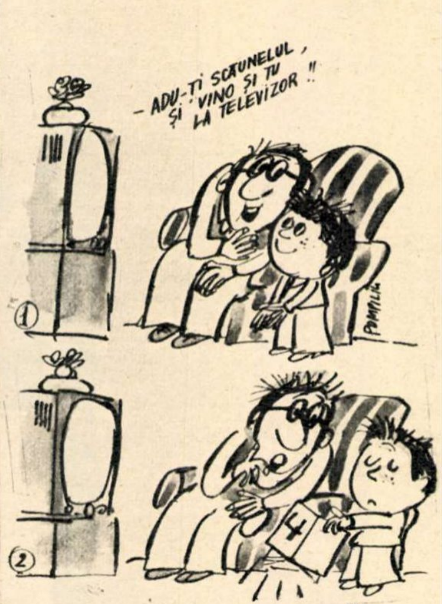
– ADU-ŢI SCĂUNELUL, ŞI VINO ŞI TU LA TELEVIZOR!!
①
POMPILIU
②
4
. . . . !!

POMPILIU DUMITRESCU

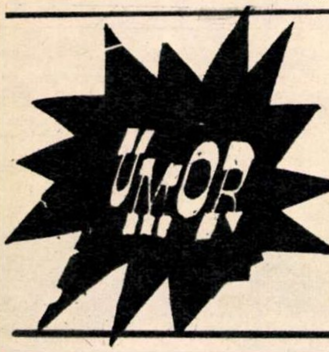

FĂRĂ CUVINTE

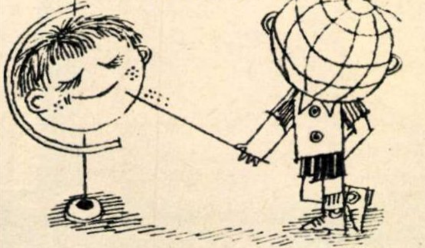

IVAN KÂNEV

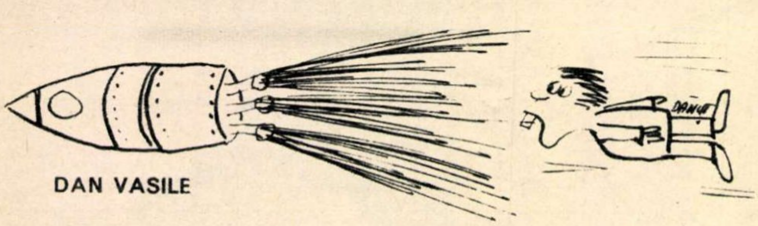

DAN VASILE

CRĂIŢĂ MÎNDRĂ VASILE

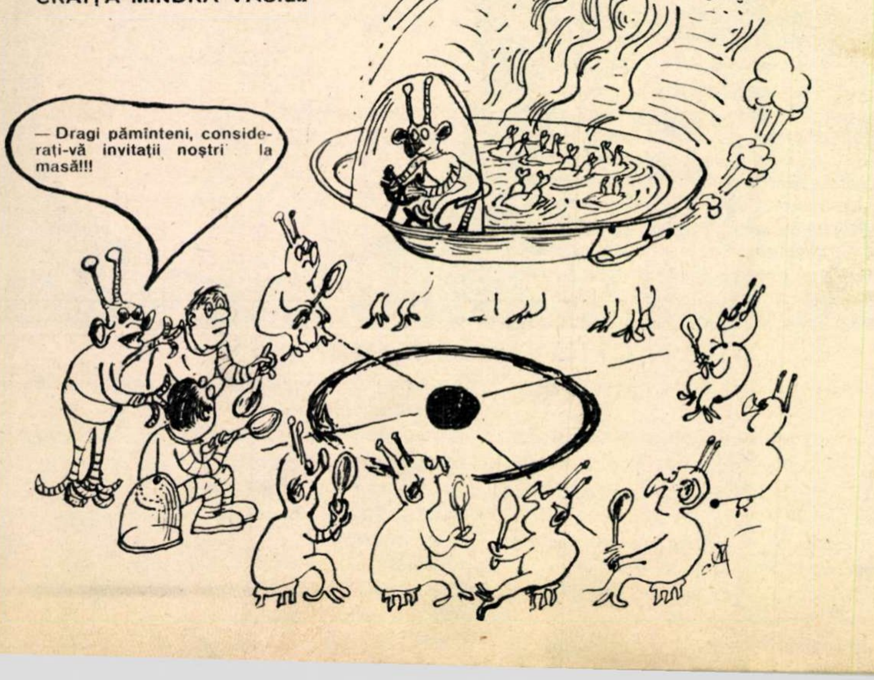
— Dragi pămînteni, consideraţi-vă invitaţii noştri la masă!!!

Puţină zoologie

Poate distrat sau poate chiar intenţionat, cel care a desenat aceste păsări le-a cam încurcat picioarele. Puteţi voi să restabiliţi ordinea şi să puneţi fiecăreia picioarele care îi corespund?

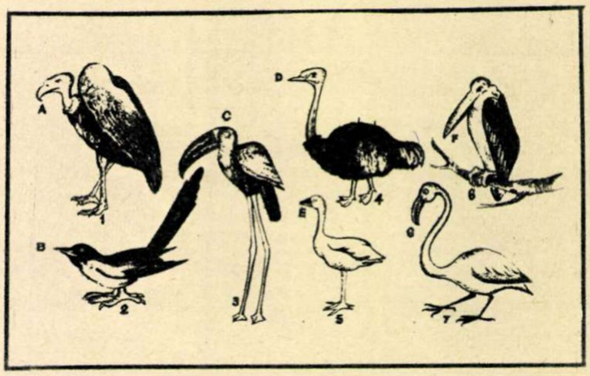
A
B
C
D
E
F
G
1
2
3
4
5
6
7

Răspuns:

Notînd păsările cu litere şi picioarele cu cifre vom avea: lui A îi vor corespunde 2, apoi B-7, C-6, D-1, E-4, F-5, G-3.

● ● ● ● ● ● ●● ●● ● ● ● ● ●

Logicienii se amuză

SPUNEŢI CÎTE PISICI SÎNT ÎNTR-O CAMERĂ, DACĂ ÎN FIECARE DIN CELE PATRU COLŢURI ALE CAMEREI SE GĂSEŞTE O PISICĂ, ÎN FAŢA FIECĂREI PISICI STAU TREI PISICI, IAR PE FIECARE COADĂ DE PISICĂ STĂ O PISICĂ?

1

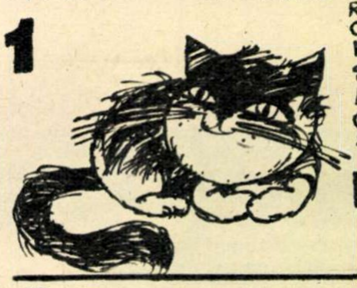

RĂSPUNS: PATRU PISICI.

2 LÎNGĂ ŢĂRM SE GĂSEŞTE ANCORATĂ O CORABIE PESTE BORDUL CĂREIA ESTE ARUNCATĂ O SCARĂ DE FRÎNGHIE. SCARA ARE 10 TREPTE, IAR DISTANŢA DINTRE TREPTE ESTE DE 30 cm. TREAPTA CEA MAI DE JOS ATINGE SUPRAFAŢA APEI. ÎNCEPE FLUXUL. LA FIECARE ORĂ NIVELUL APEI SE RIDICĂ CU 15 cm. PESTE CÎT TIMP NIVELUL APEI VA ACOPERI TREAPTA A TREIA A SCĂRII DE FRÎNGHIE?

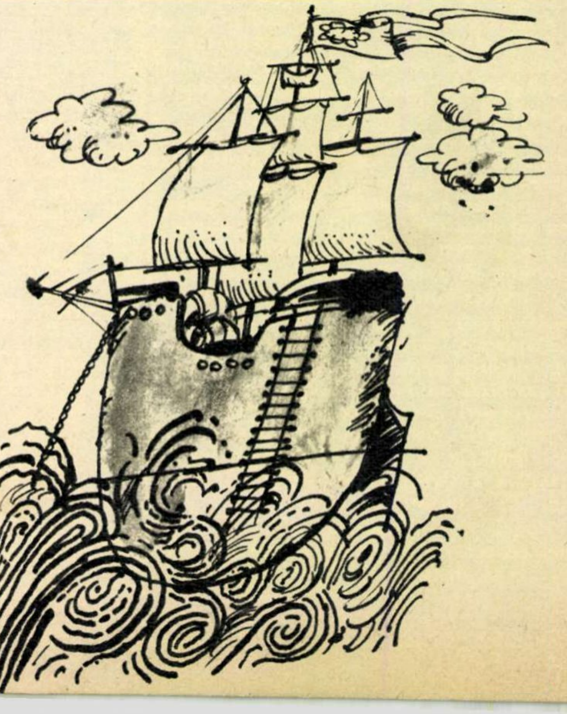

RĂSPUNS: NICIODATĂ, PENTRU CĂ ODATĂ CU CREŞTEREA NIVELULUI APEI SE RIDICĂ ŞI CORABIA, DECI ŞI SCARA DE FRÎNGHIE.

PAGINĂ DE LITERATURĂ

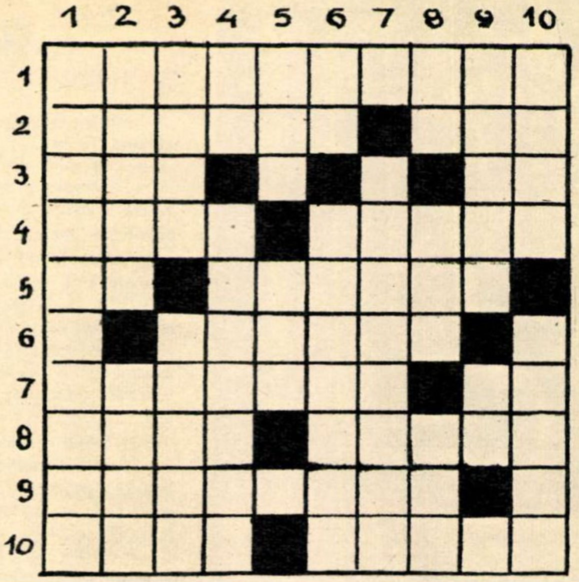

ORIZONTAL: 1.Poet clasic român, autorul volumului „Lăcrămioare"; 2. Poet român, autorul volumului de versuri «Treptele anilor» — Autorul volumului de versuri «Stampe»; 3. Enorme la început — Ioan Grigorescu; 4. Conducătorii răscoalelor țărănești de odinioară. — Obicei descris de Agîrbiceanu în romanul său «Strigoiul»; 5. Unu pe margini — Autorul volumului de povestiri pentru copii «Traista ciobanului»; 6. Localitate istorică; 7. Bacalbașa — În literatură; 8. Glumă — Autoarea volumului de versuri «Așezare de lucruri»; 9. Scriitor englez, autorul romanului «Călătoriile lui Humphrey Clinker». 10. O «insulă» liniștită — În acest loc.

VERTICAL: 1. Clasic român, autorul volumului intitulat «Piatra teiului» (2 cuv.); 2. Poet, autorul volumului de versuri «Albigenzii» — Evocată cu multă căldură de Zaharia Stancu în romanul său «Ce mult te-am iubit»; 3. Autorul fabulelor adunate într-un volum intitulat «Esopia» — Autorul romanului științifico-fantastic».«Omul și năluca»; 4. Cristea Nicolae — Morala la antipod; 5. Autorul volumului «Noi, elevii dintr-a XI-a» — Ovidiu alintat; 6. Bia! — Autoarea volumului de povestiri pentru copii «Prietena mea Si»; 7. Introduși în pămînt; 8. Cădere! — Posedă — Parafa de la control; 9. Autorul volumului de versuri «Sosesc romantic» — Cap, nu coadă de topor. 10) Miron .... din „Răscoala" de Liviu Rebreanu-Personaj feminin din romanul lui Marin Preda „Morometii"

DEZLEGARE 1) Alecsandri 2) Lesnea-Rău 3) Ene-Ig 4) Capi-Clacă 5) Uu-Moraru 6) Rovine 7) Umorist-Tu 8) Sagă-Tacoi 9)Smollett 10) Oază-Aicea.

CELE 10 GREȘELI ALE LUI Ionică

În textul de mai jos s-au strecurat 10 greșeli literare. Le puteți găsi?

Ionică, împreună cu tatăl său, s-au întors din oraș de unde au cumpărat o bibliotecă nouă. De mîine, i se adresă tatăl său, vei așeza cărțile în bibliotecă. În rafturile de sus aranjezi cărțile mele, iar pe ultimul îți aranjezi biblioteca ta. Conform înțelegerii, Ionică se apucă de treabă. El orînduiește la început cărțile de specialitate ale tatălui său. În primul raft așază tratatele de biospeologie ale savantului George Vâslan, apoi tratatele de geografie ale lui Grigore Cobălcescu și încheie raftul de sus cu tratatele de pedologie ale lui Emil Racoviță. În raftul următor el așază cărțile de literatură. Începe cu romanul **Desculț** al lui Zaharia Stancu, după care pune în ordine, romanele **Un om între oameni, Calea Victoriei** și **Patul lui Procust,** aparținînd lui Camil Petrescu. În continuare așază cărțile din colecția B.T.T. Începe cu romanele **Baltagul, Frații Jderi, Sfîrșit de veac în București** și **Venea o moară pe Siret** ale lui Mihail Sadoveanu. Pe un alt raft pune în ordine romanele **Enigma Otiliei, Bietul Ioanide,** și **Istoria limbii române** scrise de George Călinescu, **Viața la țară** și **Maidanul cu dragoste** de G.M. Zamfirescu. Pe raftul de jos își aranjează biblioteca lui. Ionică pune în ordine volumele cronicarilor moldoveni Miron Costin, Grigore Ureche și Radu Popescu, **Istoria ieroglifică** și **Alexandria** aparținînd lui Cantemir, urmate de volumele de versuri ale poeților munteni, frații Văcărești și Costache Conachi. În sfîrșit, își iau locul **Amintirile din copilărie, Harap Alb** și **Florița din Codru** ale lui Ion Creangă. El își încheie treaba din ziua respectivă, așezînd la locul lor volumele **Cîntare Omului, Lina** și **1907 din primăvară pînă-n toamnă,** de Tudor Arghezi.

I.A.

CELE 10 GREȘELI ALE LUI IONICĂ:

1. Tratatele de biospeologie aparțin lui Emil Racoviță și nu cele de pedologie.
2. Romanul Calea Victoriei aparține lui Cezar Petrescu.
3. Romanul Sfîrșit de veac în București este semnat de Ion Marin Sadoveanu.
4. George Călinescu a scris Istoria literaturii române și nu a limbii.
5. Viața la țară aparține lui Duiliu Zamfirescu.
6. Radu Popescu este cronicar muntean.
7. Alexandria este roman popular, deci nu aparține lui Cantemir.
8. Costache Conachi este poet moldovean.
9. Volumul de povestiri Florița din codru este semnat de Ion Slavici.
10. Volumul 1907 din primăvară pînă-n toamnă este scris de I.L. Caragiale.

VOR SĂ CORESPONDEZE PE TEME DE...

FOLCLOR: *Daniela Constantin*, satul Bolovani, comuna Corețel, județul Dîmbovița. SPORT: *Rodica* și *Fridorin Andreuță*, satul Straja, comuna Asău, județul Bacău. MUZICĂ: *Nineta Militaru*, comuna Ioan Roată, județul Ilfov și *Elena Șavlovschi*, comuna Chilia-Veche, str. Principală nr. 28, județul Tulcea. LITERATURĂ: *Elena Micu*, clasa a VI-a, Școala generală Ograda, comuna Bueu, județul Ialomița și *Săndica Manea*, Medgidia, str. Primăverii nr. 1, județul Constanța, DESPRE DIFERITE ACTIVITĂȚI PIONIEREȘTI: *Marilena Tecuță*, comandantă de grupă, Tecuci, str. Gh. Doja nr. 22, județul Galați.

ÎNCEPÎND DIN ACEST NUMĂR,

UN NOU CONCURS pentru voi

«Cutezători de-a lungul veacurilor»

Dimitrie Cantemir

Odată cu publicarea în acest număr a unor materiale dedicate lui Dimitrie Cantemir, revista noastră vă invită să participați la concursul legat de viața și opera ilustrului savant român.

Pe cuponul de mai jos veți găsi, timp de 10 numere, cîte o întrebare. Răspunsul îl veți da chiar pe cupon, pe care îl veți decupa, apoi, după semn.

Toate cele 10 cupoane cu răspunsurile voastre vor fi puse într-un plic pe care veți scrie adresa redacției: Cutezătorii, Piața Scînteii nr. 1, cu mențiunea: «CANTEMIR».

FOARTE IMPORTANT! NU UITAȚI! Cele 10 cupoane conținînd răspunsurile vor fi trimise la redacție toate odată.

Concursul este dotat cu numeroase premii care se vor oferi prin tragerea la sorți.

TALON
NR.1

Numiți titlul primei lucrări de filozofie a lui D. Cantemir care este în același timp și prima scriere filozofică românească. Unde s-a tipărit această scriere și în ce limbi?

MINI BASCHET DE MASĂ

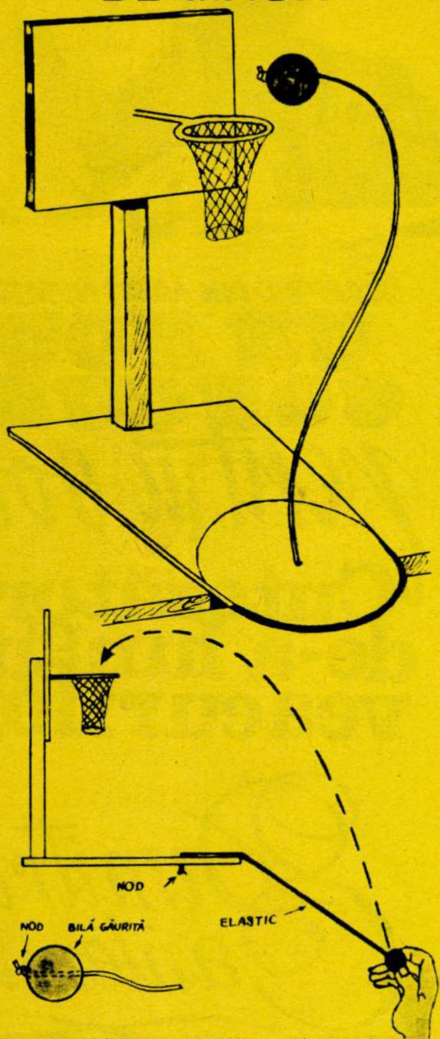

Din placaj, PAL, sau carton gros (mucava) construiţi-vă un joc de masă MINI BASCHET, de mărimea dorită. Suportul trebuie să fie de dimensiuni ceva mai mari, pentru o mai bună stabilitate. Extremitatea semirotundă să iasă în afara blatului mesei. Elasticul trebuie să fie cu 2—3 centimetri mai lung decît distanţa dintre postament şi coş. Coloritul rămîne la alegerea constructorului.

UZINA TERRA

Aurel Lecca

Interviul nostru

— Aflăm că aveţi sub tipar o nouă lucrare «Uzina Terra».

— *...la care am lucrat doi ani încheiaţ întrucît biografia planetei noastre — a căre zestre o înfăţişez în paginile cărţii — se îm bogăţeşte mereu, pe măsură ce ştiinţa de: leagă din «tainele» pe care le mai ascund Descoperirile realizate în ultimile decenii c numeroşi cercetători au extins considerab perspectiva noastră asupra istoriei Pămîntul şi a bogatelor sale rezerve de materii prim precum şi a surselor energetice oferite c «planeta albastră», cum au numit-o cosmon utii.*

— Aşadar «Uzina Terra» cuprinde...

— *...o incursiune — sper, captivantă — istoria Pămîntului, dar nu numai atît; cart oferă tinerilor cititori şi prilejul de a-i însoţi geografi, geologi, oceanologi şi mineralo în expediţiile lor, în marele necunoscut — expediţii ce au oferit umanităţii posibilitate de a se angaja mereu pe căile progresului.*

— Consideraţi că lucrarea dumneavoa tră se adresează doar tinerilor?

— *Aşi putea spune că ea oferă o plăcu lectură cititorilor de toate vîrstele, dar bir înţeles cu precădere se adresează celor m tineri, începînd cu vîrsta de zece — paisp zece ani.*

Textul este însoţit de numeroase ilustra colorate, datorate talentatului grafician tre Hagiu.

— Cînd speraţi să vedem cartea în librăr

— *Spre sfîrşitul lunii mai.*

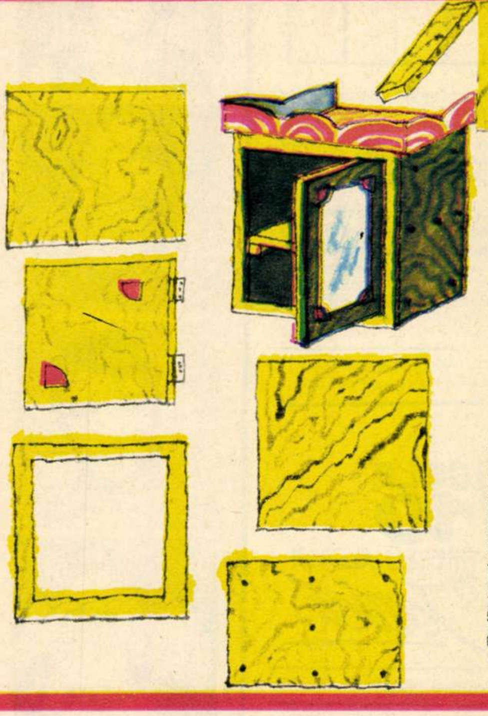

Dulăpiorul prezentat în centrul figurii este confecţionat prin asamblarea unor elemente, dintre care desenatorul a prezentat cîteva. Încercaţi să le descoperiţi pe cele omise.

Flori de primăvară

Amintiţi-vă dacă, unde şi cînd aţi văzut, în această primăvară, fiecare din florile de mai jos. Dacă vreţi să faceţi o surpriză plăcută mamei sau tovarăşei profesoare, înmănunchiaţi în buchete aceste flori de primăvară şi oferiţi-le.

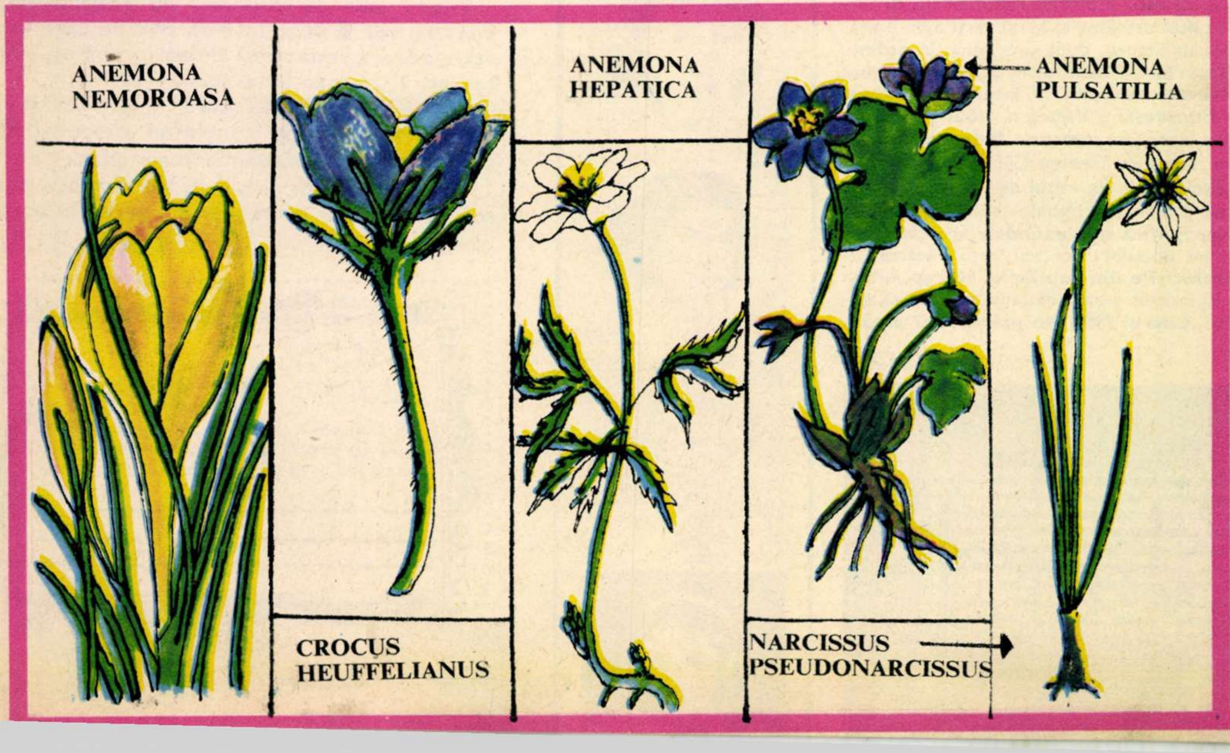

POŞTA LUI EMIL

Gelu Moraru — Muntenii de J Vaslui. Spaţiul nu-mi permite să redau revistă cuprinsul scrisorii tale. M-a imp sionat seriozitatea cu care priveşti tu vi rul unui tînăr care vrea să se realizeze. felicit pentru succesele la învăţătură şi p tru activitatea ta în cadrul organizaţiei bază U.T.C. Iată adresele solicitate de ti Liceul pentru prelucrarea automată a telor — Iaşi, Calea 23 August nr. 11 şi ceul industrial de transporturi din Ga str. George Enescu nr. 23, care are se de electromecanică — nave şi insta portuare. Îţi doresc mult succes în r zarea dorinţelor. Aştept cu plăcere veşti de la tine.

Vasile Atudoresei — Iaşi. Paraşu mul este un sport consacrat în ţara noas Paraşutiştii români au obţinut rezul de prestigiu, unii dintre ei fiind şi camp mondiali la diferite probe. Mai ştii... p peste cîţiva ani mă voi mîndri cu un pri al meu, ajuns mare campion. Şi iată a răspunsul cerut: paraşuta se compune sacul paraşutei (în care se introduc p şuta pliată), voalura (calota sferică de tase, cu un orificiu în mijloc pentru scu rea aerului), suspantele (coardele de tură ale voalurei), harnaşamentul (ele tele de legătură ale paraşutei cu c lansat) şi cutia de declanşare (dispozi de comandă al deschiderii).

Nicolae Crăciun — Bătineşti-V cea. Iată adresa cerută: Şcoala profesi de pe lîngă Uzina Electronica Bucu str. Dimitrie Pompei — Pipera. Ş pregăteşte meserii, şi pe aceea de co ţioneri piese radio şi semiconductori cum şi montatori aparatură electr Şcoala are şi internat.

UN POM, O FLOARE

Versurile si muzica de NICOLAE POPESCU

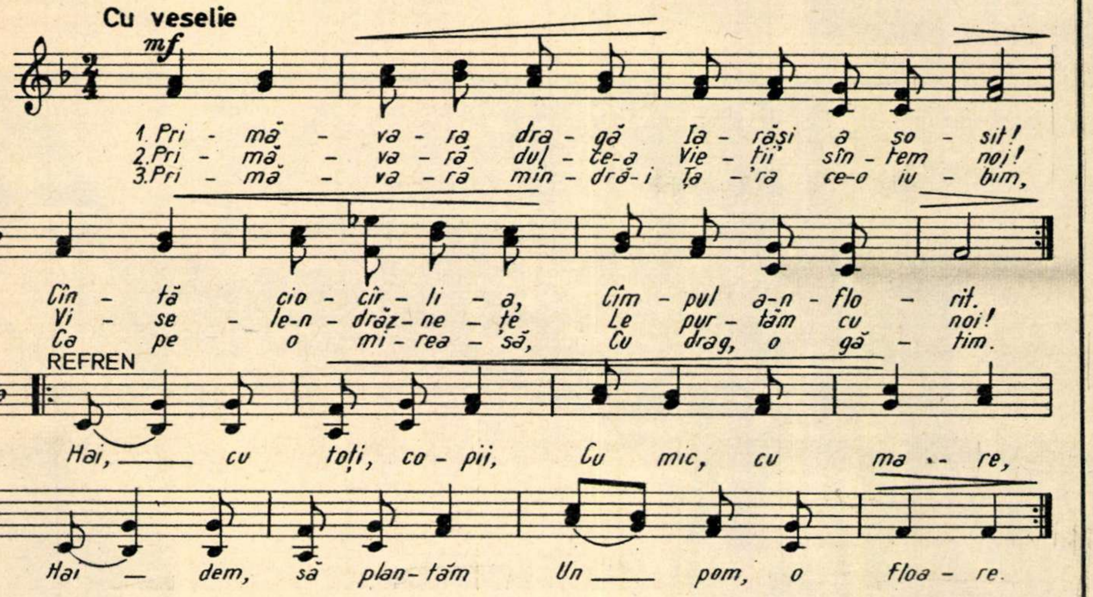
Cu veselie
mf
I
II
1. Pri - mă - va - ra dra - gă Ia - răşi a so - sit!
2. Pri - mă - va - ră dul - ce-a Vie - ţii sîn - tem noi!
3. Pri - mă - va - ră min - dră-i Ţa - 'ra ce-o iu - bim,
Cîn - tă cio - cîr - li - a, Cîm - pul a-n - flo - rit.
Vi - se - le-n - drăz - ne - ţe Le pur - tăm cu noi!
Ca pe o mi - rea - 'să, Cu drag, o gă - tim.
REFREN
Hai, — cu toţi, co - pii, Cu mic, cu ma - re,
Hai — dem, să plan - tăm Un — pom, o floa - re.

Pasiunea lui Arcadie BOROŞ

(urmare din pag. 5)

— La început nici n-am vrut să aud de plecare. Mă obişnuisem cu Valea Neagră ca şi cu casa în care am copilărit. Dar, dîndu-mi seama că-i vorba de o sarcină de partid, am acceptat. Oamenii mei însă, cînd au auzit că-i vorba să plec, tare s-au mai întristat. Şi, fără să mai întrebe pe cineva, au făcut memoriu la ministru, pe care l-au semnat toţi cei 340 de mineri, cerînd să nu fiu luat dintre ei. Dar, la minister cei în drept şi-au spus: «Ai văzut cum ţin oamenii la el? Neapărat trebuie să-l transferăm la Baraolt, să facă şi acolo treabă». Aşa m-am despărţit de acei oameni inimoşi, faţă de care şi astăzi mă leagă aceleaşi sentimente trainice, de prietenie adevărată.

În anul 1959, mina Căpeni nu cunoscuse încă o dezvoltare prea mare. Intreprinderea trăia prin două sectoare care totalizau o producţie de aproape zece ori mai mică decît cea pe care o realizează astăzi. Era în iunie 1959 şi minerii nu mai simţiseră de mult gustul îndeplinirii planului.

— Aşa am început să urc alt munte al vieţii. Dar, la 35 de ani, puterile omului sînt nemăsurate. În lunile care au mai rămas pînă la sfîrşitul anului, nu numai că am realizat planul, dar am recuperat şi restanţele din lunile precedente. La început, noii mei tovarăşi mă priveau cu suspiciune, întrebîndu-se la colţuri: «Ce vrea omul ăsta de la noi?» Eu am tras însă o concluzie: mina nu ducea lipsă de nimic. Cadre tehnice avea, mineri erau, cărbune, de asemenea. Trebuia însă să li se dea de lucru oamenilor în mod organizat.

Oamenii ştiu preţui pe cel care în fiecare clipă este pentru ei exemplu demn de urmat. Cînd focul a fost gata să primejduiască viaţa sectorului I al minei Căpeni, Arcadie Boroş, directorul, a lucrat cot la cot cu minerii, pentru a salva galeria de transport şi planul înclinat intrate între măselele focului.

— Era aşa de mare căldură, că puneam cîte un om care, cu furtunul, ne uda continuu. Altfel simţeam că ardem şi noi. Pînă la urmă, în zece zile, focul a fost învins. Oamenilor care au lucrat acolo le-am dat cîte o primă specială, că meritau. Au fost într-adevăr eroi.

Arcadie Boroş n-are ştiinţa vorbelor alese. Spusele sale izvorăsc parcă din piatra care, vreme de o viaţă, i-a fost tovarăş de drum. De trei ori, Intreprinderea Minieră Căpeni a fost distinsă cu titlul de fruntaşă pe ramură, iar în alţi cinci ani, titlul i-a scăpat printre degete, ocupînd între «cărbunarii ţării» onorabilul loc doi. Şi la toate aceste bucurii fostul vagonetar de acum trei decenii, Arcadie Boroş, mereu neostenit, a participat cu tot sufletul, din toate puterile.

TABELA DE MARCAJ

UN NOU COMPLEX SPORTIV

Fiecare pistă nouă de atletism (atît de uşor de amenajat oriunde şi de către oricine), fiecare nou teren (de volei, de baschet sau pentru altă disciplină sportivă) constituie, pentru iubitorii sportului, o bucurie în plus. E uşor de închipuit însă cît de mare este bucuria acestora atunci cînd e vorba de un nou, mare şi modern complex sportiv, aşa cum se construieşte în prezent la Ploieşti (după cum ne informează subredacţia noastră «Tot înainte» din acest oraş).

Dar pionierii ploieşteni, inimoşi şi harnici cum îi ştim dintotdeauna, n-au înregistrat evenimentul numai cu firească bucurie, ci şi cu cîteva iniţiative demne de laudă. Astfel, încă din toamnă, cînd a fost deschis şantierul acestui important obiectiv ai căror beneficiari vor fi, mulţi dintre ei contribuie, în fel şi chip, la realizarea lui, ajutîndu-i pe constructori cu forţele şi posibilităţile lor: unii dintre ei lucrează pe şantier, efectuînd lucrările mai uşoare; alţii (membrii cercurilor de aeromodele, fier forjat, tehnium şi carturi de la Casa pionierilor) confecţionează unele elemente (printre care şi panourile gardului împrejmuitor) a căror valoare se va ridica în final la 30 000 lei; iar cei mai mici, pentru care tîrnăcopul şi lopata sînt prea grele şi încă nu se pricep să taie lemnul şi să îndoaie fierul după complicatele... «canoane» artistice, s-au apucat cu sîrg de colectarea de sticle, borcane şi alte deşeuri, sumele realizate din valorificarea lor învestindu-le în acest obiectiv.

TREIZECI DE ASPIRANŢI LA «BUSOLA DE AUR» ÎN PLINĂ ACŢIUNE.

Treizeci de pionieri din Mărişel (judeţul Cluj), pitoresc sat din Apuseni, s-au constituit deja în trei echipaje de expediţionari, propunîndu-şi — nici mai mult, nici mai puţin — decît să cîştige, în cea de-a 5-a ediţie a Expediţiilor «Cutezătorii», marele trofeu «*Busola de aur*». Cum însă pînă la «busola» acestea sînt multe, foarte multe trepte de urcat, dumnealor s-au apucat temeinic de treabă încă de la începutul anului şcolar.

Printre numeroasele obiective ale complexei lor pregătiri a fost prevăzută şi o lungă excursie de... acomodare, făcută nu de mult prin ţară. E adevărat, nu pe jos, ci pe patru roţi (şi încă ce roţi, de autocar O.N.T.!), totuşi deosebit de interesantă şi instructivă, după cum ne asigură profesorul *Teodor Şandor*. De fapt, vă puteţi da seama şi singuri de frumuseţea şi eficienţa acestei acţiuni a pionierilor din Mărişel, fie şi numai din itinerariul parcurs de ei timp de cîteva zile: *Mirăslău, Blaj, Mediaş, Sibiu, Şelimbăr, Tălmaciu, Boiţa, Turnu Roşu, Cozia, Călimăneşti, Rîmnicu-Vîlcea, Tîrgu Jiu, Drobeta Turnu-Severin, Porţile de Fier, noua Orşovă, Băile Herculane, Reşiţa, Sarmizegetusa, Deva, Hunedoara, Simeria* şi *Alba-Iulia*.

Se înţelege că, tot timpul excursiei, viitorii expediţionari au fost numai ochi şi urechi, că prin toate aceste localităţi au făcut popasuri rezervate studiului şi cercetării, că au purtat ample şi rodnice discuţii despre viitoarele itinerarii şi obiective ale expediţiilor din vară.

CONSTANTIN DIACONU

Cutezătorii 15

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: **VINTILĂ MIHĂESCU**
Secretar de redacţie: EMIL PETROVICI

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

SCENARIU:
VASILE MĂNUCEANU

DESENE:
TEODOR BOGOI

EPISODUL I: ASPRĂ UCENICIE

IAȘI, 1688. ÎNTR-O LINIȘTITĂ ÎNCĂPERE A PALATULUI DOMNESC, BEIZADEA DUMITRAȘCU, FECIORUL LUI CONSTANTIN VODĂ-CANTEMIR, GUSTA BUCURIA SLOVELOR SUB PRIVEGHEREA DASCĂLULUI IEREMIA CRETANUL.

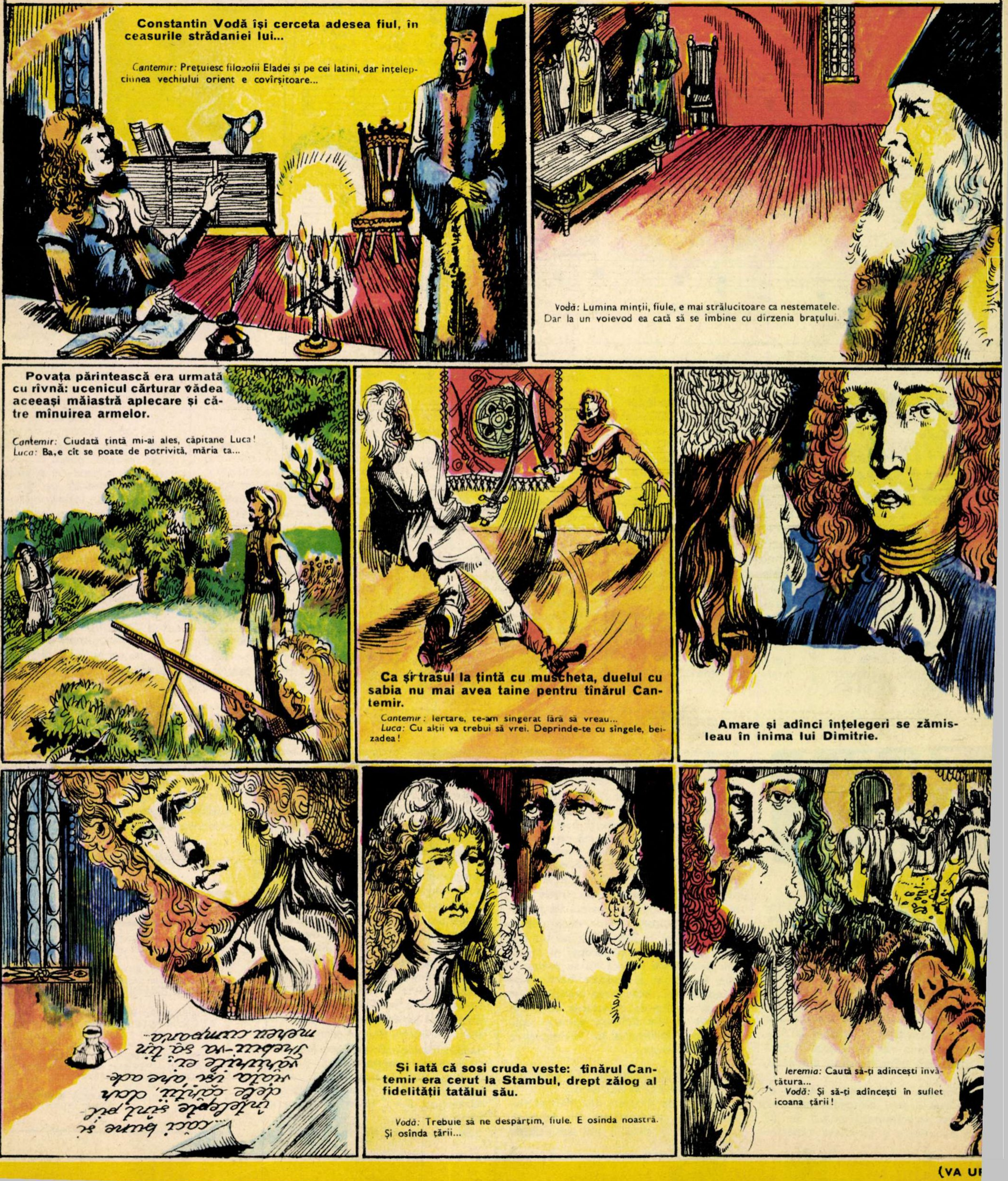
Constantin Vodă își cerceta adesea fiul, în ceasurile strădaniei lui...
Cantemir: Prețuiesc filozofii Eladei și pe cei latini, dar înțelepciunea vechiului orient e covîrșitoare...
Vodă: Lumina minții, fiule, e mai strălucitoare ca nestematele. Dar la un voievod ea cată să se îmbine cu dîrzenia brațului.
Povața părintească era urmată cu rîvnă: ucenicul cărturar vădea aceeași măiastră aplecare și către mînuirea armelor.
Cantemir: Ciudată țintă mi-ai ales, căpitane Luca!
Luca: Ba, e cît se poate de potrivită, măria ta...
Ca și trasul la țintă cu muscheta, duelul cu sabia nu mai avea taine pentru tînărul Cantemir.
Cantemir: Iertare, te-am sîngerat fără să vreau...
Luca: Cu alții va trebui să vrei. Deprinde-te cu sîngele, beizadea!
Amare și adînci înțelegeri se zămisleau în inima lui Dimitrie.
...căci bune și înțelepte sînt pildele cărții, dar viața își are adevărurile ei: Trebui-va să țin mereu cumpănă...
Și iată că sosi cruda veste: tînărul Cantemir era cerut la Stambul, drept zălog al fidelității tatălui său.
Vodă: Trebuie să ne despărțim, fiule. E osînda noastră. Și osînda țării...
Ieremia: Caută să-ți adîncești învățătura...
Vodă: Și să-ți adîncești în suflet icoana țării!

(VA U

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 19 APRILIE 1973,
ANUL VII (291)

16 pagini, 1 leu

16

TÎRGU-MUREȘ, DEVA, PITEȘTI, BUZĂU, ROMAN: sărbătoarea cîntecului și dansului pionieresc

Fotografii: GRIGORE PREPELIȚĂ

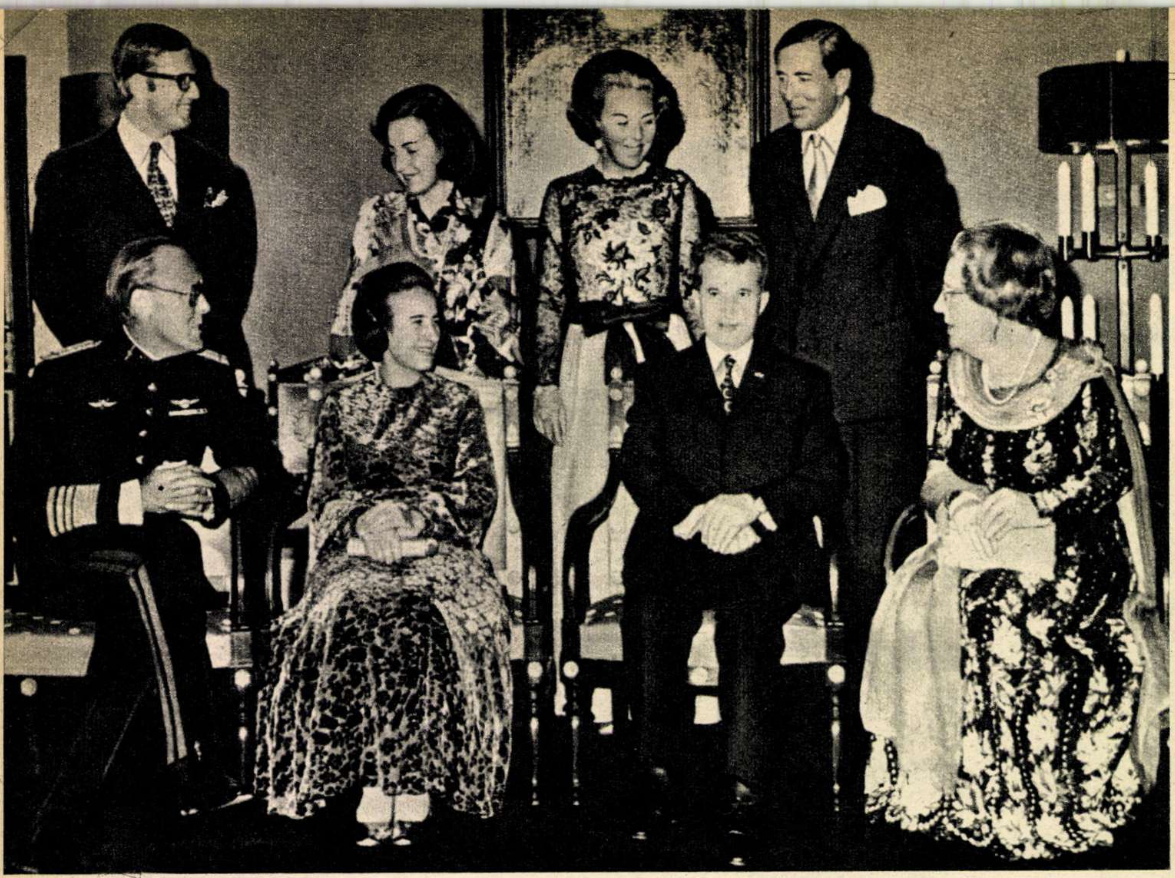

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, a efectuat, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, o vizită oficială în Regatul Țărilor de Jos, între 10 și 13 aprilie 1973, la invitația Maiestății Sale Regina Iuliana și a Prințului Țărilor de Jos.

În timpul șederii în Olanda, înalții oaspeți au vizitat întreprinderi industriale, centre științifice și culturale din Amsterdam, Haga, Rotterdam și Eindhoven și au avut convorbiri cu înalte oficialități ale țării gazde. Vizita s-a înscris ca o contribuție importantă la cauza securității și cooperării internaționale, la dezvoltarea legăturilor prietenești între cele două țări și popoare.

FESTIVALUL CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR

O vacanță binemeritată și un aprilie generos, cu pomi strălucind în primăvară. Acesta a fost și cadrul desfășurării fazei republicane a tradiționalului **Festival cultural-artistic al pionierilor și școlarilor.** *Vreme de zece zile, între 7—17 aprilie, orașele Tg. Mureș, Deva, Pitești, Buzău și Roman — polarizînd tinerele talente din cele 39 de județe și din municipiul București — au reunit, în aplauzele miilor de spectatori, cîntecele pionierești și patriotice, doinele și cîntările zise din fluier sau coborîte pe tulnice de prin vetre străvechi, frumusețea obiceiurilor de pe atîtea meleaguri ale țării și întreg florilegiul costumelor populare, irizînd zeci de culori în ritmul amețitor al dansurilor.*

Premiera Festivalului a avut loc pe scena Palatului Culturii din Tg. Mureș, în ziua de 7 aprilie, cu un debut remarcabil: corul Școlii generale din comuna Jibou, județul Sălaj. Au evoluat aici micii artiști din județele Maramureș, Bistrița-Năsăud, Sălaj, Satu Mare și Mureș. La Deva, s-au întrecut pe scena Teatrului de Estradă pionierii din județele Caraș-Severin, Gorj, Arad, Bihor, Hunedoara, Mehedinți și Timiș.

Marile confruntări — de la Tg. Mureș, Deva, Pitești, Buzău și Roman — ale celor mai buni interpreți de muzică populară și ușoară, ale celor mai apreciate formații corale și instrumentale, grupuri folclorice și echipe de dansuri, în care triumfătoare au fost tinerețea și prietenia, ne-au oferit totodată mărturia bogăției inepuizabile a talentelor, a unor veritabile virtuți artistice, ca un preludiu al viitoarelor succese artistice pe marile scene ale patriei.

Coperta numărului de față reunește două secvențe elocvente și totodată foarte spectaculoase, înregistrate pe scena Palatului Culturii din Deva.

Vom reveni, într-un număr viitor, cu un amplu reportaj în care vom relata momente ale acestei emoționante competiții care s-a desfășurat sub insemnele talentului, măiestriei, fanteziei și voioșiei pionierești.

I. PIȚA

AGENDA C.N.O.P.

In perioada 6—11 aprilie 1973, o delegație a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, condusă de tovarășul Virgiliu Radulian, președinte, a luat parte la lucrările celui de al X-lea Congres al Uniunii Democrate a Pionierilor Finlandezi. Delegația a avut întîlniri de lucru și discuții cu reprezentanți ai conducerilor organizațiilor Uniunea Democrata a Pionierilor Finlandezi, Organizația Șoimilor și Organizația de copii a Partidului de Centru în legătură cu problemele privind colaborarea dintre Organizația pionierilor din țara noastră și organizațiile de copii respective din Finlanda.

Cu prilejul șederii în Finlanda, delegația C.N.O.P. a fost primită de Aarne Saarinen, președintele Partidului Comunist Finlandez și de Ulf Sunkwist, ministrul Educației și Învățămîntului din Finlanda.

*

Între 10—15 aprilie 1973 a avut loc cea de a V-a Conferință a Uniunii Pionierilor din R.P. Ungară la care a luat parte și o delegație a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, condusă de tovarășul Radu Augustin, președinte al Consiliului județean Galați al Organizației pionierilor.

GOSPODARI PRICEPUȚI, PIONIERII DIN BUCIUM — SĂLAJ AU GRIJĂ CA ȘI BAZA SPORTIVĂ SĂ STRĂLUCEASCĂ DE ORDINE ȘI CURĂȚENIE.

UNDE-S MULȚI, PUTEREA CREȘTE! ACEASTA ESTE DEVIZA PIONIERILOR DIN COMUNA ARTUZEL — MARAMUREȘ.

DUPĂ O IARNĂ GREA, IZLAZUL DIN COMUNA NICOLAE BĂLCESCU, JUDEȚUL BOTOȘANI, ARE NEVOIE DE ÎNGRIJIRE. ÎNARMAȚI CU UNELTE, PIONIERII AU ȘI PORNIT LA LUCRU.

PUIEȚII DE MERI, PERI ȘI CIREȘI ȘI-AU OCUPAT LOCURILE ÎN GROPILE FĂCUTE DE PIONIERII DIN SATUL DÎRZA, JUDEȚUL ILFOV.

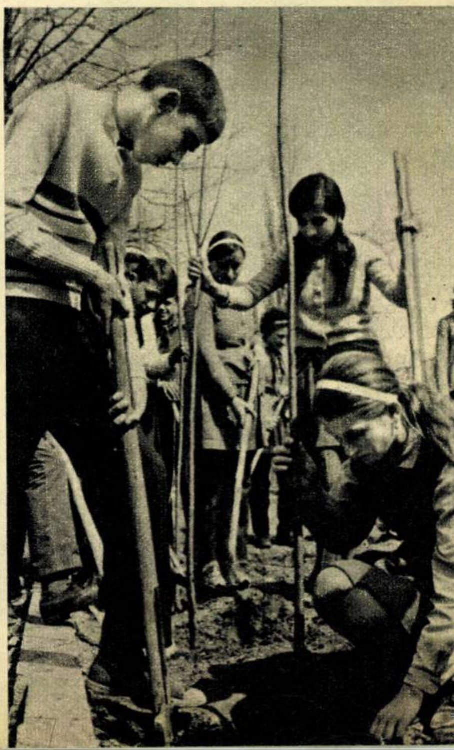

„Fiecare pionier,
fiecare școlar
să sădească și să îngrijească
cît mai mulți pomi
fructiferi,
arbori
și arbuști,
cît mai multe flori“

NATURA PATRIEI FREAMĂTĂ ÎN ÎMBRĂȚIȘAREA PRIMĂVERII.
PURTĂTORII CRAVATELOR ROȘII CU TRICOLOR
ȘI-AU ALES DREPT CLASĂ, PENTRU ORA DE AGRICULTURĂ, GRĂDINA ȘI OGORUL.
ALĂTURI DE CEI MARI, AU PLANTAT SUTE DE MII DE POMI,
AU SĂDIT MILIOANE DE FLORI. ACUM ÎNGRIJESC PARCURILE ȘI GRĂDINILE,
DEPRIND MĂIESTRIA RECOLTELOR VIITOARE ÎN MII ȘI MII DE MICROCOOPERATIVE AGRICOLE PIONIEREȘTI.
NU PESTE MULȚI ANI, POMII PLANTAȚI DE EI VOR DA ROD,
PĂDURILE SE VOR LEGĂNA ÎN BĂTAIA VÎNTULUI.
FREAMĂTUL RAMURILOR VA AMINTI DESPRE COPIII HARNICI CARE I-AU PLANTAT
ȘI-I ÎNGRIJESC CU DRAGOSTE, CU DORINȚA VIE
CA ÎN SATUL, ÎN ORAȘUL, ÎN JUDEȚUL LOR SĂ FIE MAI MULTĂ VERDEAȚĂ ȘI PROSPEȚIME,
PENTRU CA ROADELE TOAMNEI SĂ FIE TOT MAI BOGATE,
PENTRU CA NATURA PATRIEI SĂ FIE TOT MAI FRUMOASĂ!

Foto: GH. GOLGOȚIU

PE COLINA DIN MARGINEA SATULUI ȘIRIA,
JUDEȚUL ARAD,
ACȚIUNEA DE PLANTARE A CELOR 100 000 DE PUIEȚI
A ÎNCEPUT ODATĂ CU PRIMELE ZILE CĂLDUROASE.

Foto: VIRGIL JIREGHIE

PE MALURILE TOPOLOGULUI

Apele limpezi ale Topologului oglindesc, numai de cîteva zile, tinerii puieți sădiți de pionierii Școlii generale din *Rotărești*, județul *Vîlcea*. Bucuroși și mîndri de laudele primite din partea sătenilor, copiii din Rotărești informează și redacția revistei noastre despre succesele obținute în munca de folos patriotic.

LA FINTA, ACȚIUNEA CONTINUĂ

«Vă rugăm să publicați această fotografie în care pot fi văzuți doar cîțiva dintre noi lucrînd în grădină, la curățatul pomilor. Ceilalți, împărțiți în brigăzi, muncesc cu spor la plantări de puieți, pe terenul fermei școlare, la sădirea florilor și amenajarea terenului sportiv. Acțiunea continuă».

Aceste rînduri sînt expediate de comandantul de detașament al clasei a VI-a de la Școala generală Finta, *județul* Dîmbovița. *De altfel, din acest județ ne-au sosit încă multe știri îmbucurătoare. Peste* 20 mii de tineri, *de la orașe și sate, alături de care și pionierii, au participat în ultimele zile la plantarea, pe* 250 hectare *a pomilor fructiferi; sînt în curs de sădire* 20 mii plopi, *iar în curînd* vor fi împădurite 140 hectare de *teren.*

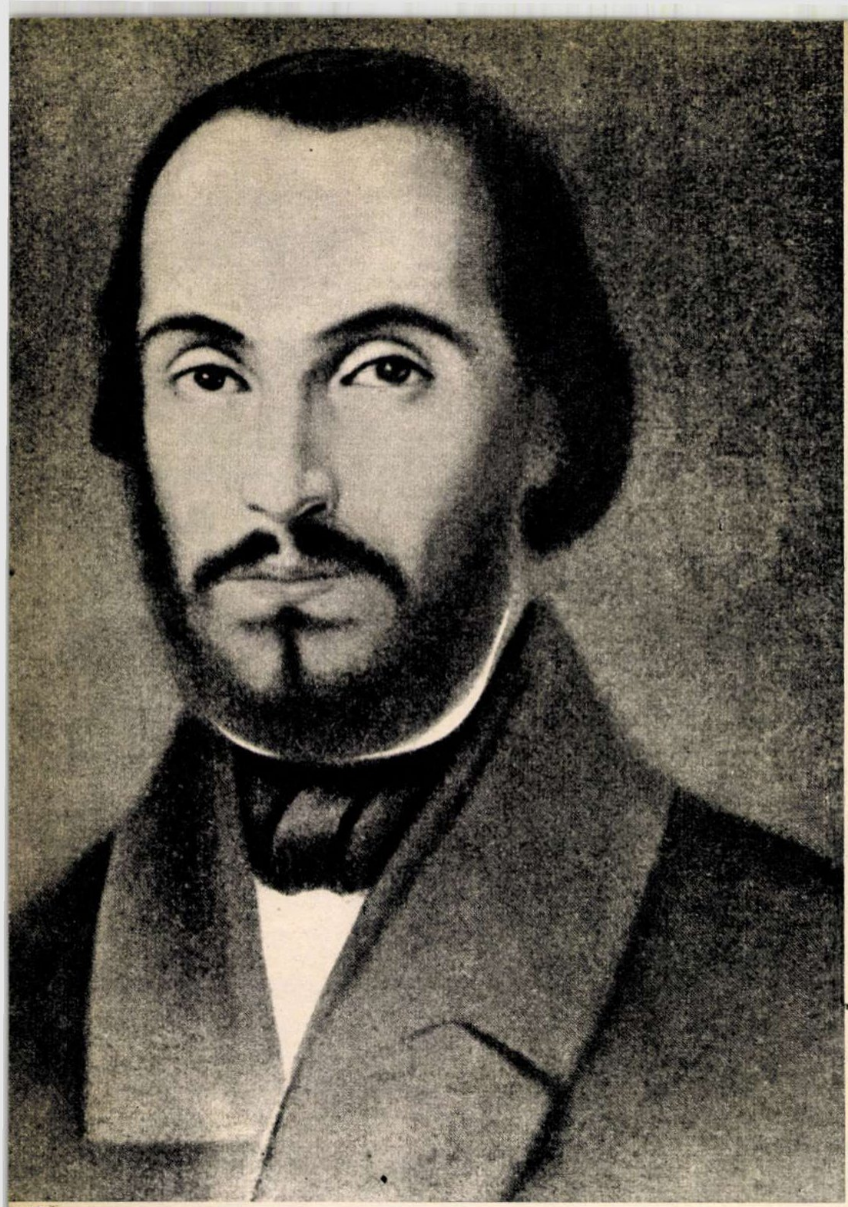

Marele patriot revoluţionar Nicolae Bălcescu. Acţiunile sale revoluţionare s-au întemeiat întotdeauna pe o profundă gîndire creatoare. «Inteligent, ardent şi entuziast», *aşa îl definea Ion Ghica.* «Un erudit de prim ordin», *spunea despre el cărturarul francez Jules Michelet.*

UN MOMENT LUMINOS ÎN VIAŢA POPORULUI ROMÂN:

Revoluţia din 1848

de prof. univ. DUMITRU ALMAŞ

Anul 1973 este anul în care poporul nostru a sărbătorit 80 de ani de la crearea partidului politic al clasei muncitoare, Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România şi este totodată anul aniversării a 125 de ani de la revolutia din 1848 – moment de excepţională importanţă în dezvoltarea naţiunii noastre.

Omagiind aceste evenimente, poporul nostru aduce prinos de recunoştinţă tuturor înaintaşilor care au luptat cu însufleţire pentru idealurile eliberării sociale şi naţionale, care s-au ridicat la luptă curajoasă, împotriva asupritorilor dinăuntru şi din afara ţării.

Să ne întoarcem şi să răsfoim împreună cîteva din glorioasele pagini înscrise în istorie de revoluţionarii paşoptişti.

1848. Poporul român trăia atunci împărţit în principatele Moldova şi Ţara Românească, robite de sultani, şi Transilvania aflată sub stăpînire habsburgică. Boierimea care conducea, în loc să dea drepturi şi libertăţi poporului,se împotrivea oricăror reforme, sta de-a curmezişul în calea progresului. În acel an revoluţionar, avînd încă vie experienţa de luptă din 1821, a eroismului pandurilor în frunte cu domnul Tudor, poporul a ridicat din nou armele pentru libertate socială şi naţională. Încă o dată poporul român, ca de atîtea ori în istorie, a dovedit lumii întregi că ştie să lupte pentru aspiraţiile sale de dreptate şi progres social. Anul 1848 a constituit aşa cum spune secretarul general al partidului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **«Una din paginile cele mai mişcătoare ale acestei epopei, dovedind, prin spiritul de jertfă al maselor, al celor mai buni fii ai ţării, voinţa de libertate a poporului român».**

Să sfărîme definitiv piedicile în calea dezvoltării tehnice şi economice, să întărească unitatea poporului român şi sa pregateasca marea bătălie pentru cucerirea independenţei naţionale, iată ţelurile revoluţionare ale paşoptiştilor. Pentru fiinţa poporului român, toate acestea erau necesare ca hrana, ca apa, ca lumina soarelui.

Nu se mai putea trăi în subjugare socială şi naţională. Tiranică şi asupritoare, boierimea trebuia să dispară. Fărîmiţarea statală trebuia lichidată, stăpînirea străină, înlăturată odată pentru totdeauna

În cursul evenimentelor din 1848 s-au afirmat o serie de cărturari, intelectuali progresişti care au mobilizat în jurul ideilor revoluţionare masele populare.

N. Bălcescu şi Avram Iancu, Vasile Alecsandri şi Ioan Ghica, C.A. Rosetti şi G. Bariţiu, Heliade Rădulescu şi Al. I. Cuza, D. Bolintineanu şi Simion Bărnuţiu, Costache Negri şi M. Kogălniceanu, moldoveni, munteni şi transilvăneni, s-au aruncat atunci în vîltoarea luptei social-politice şi naţionale, cu eroism şi abnegaţie. Steagul sub care s-au angajat în luptă era steagul tricolor: roşu, galben, albastru, cu inscripţia «Dreptate-Frăţie», lozinca societăţii revoluţionare «Frăţia» condusă de Bălcescu, Ghica şi Tell. Revoluţia a pornit din Moldova.

La 27 martie/8 aprilie 1848, partizanii libertăţii s-au adunat în Iaşi. Au protestat împotriva tiraniei domnitorului Mihai Sturza. Au cerut, cu răspicată energie, drepturi şi libertăţi pentru popor. Dar domnitorul şi boierimea din jurul lui au înăbuşit, repede, cu forţa, miscarea revoluţionară. A arestat pe toţi fruntaşii şi i-a exilat la sud de Dunăre, ca să fie prinşi de oamenii sultanului. Dar ajutaţi de oameni din popor, o parte din aceşti fruntaşi: Alecsandri, Kogălniceanu, Cuza, Russo au scăpat de sub pază şi s-au adăpostit în Ţara Românească, în Transilvania ori în Bucovina, unde au continuat lupta pentru libertate. Peste o lună de zile, la 3/15 mai, transilvănenii s-au adunat la Blaj, într-o uriaşă Adunare naţională. Au participat şi mulţi moldoveni refugiaţi precum şi o seamă de delegaţi din Ţara Românească. Aici, pe Cîmpia Libertăţii, la propunerea lui Simion Bărnuţiu, adunarea a proclamat naţiunea română ca «naţiune de sine stătătoare» în Transilvania, egală în drepturi cu toate celelalte naţiuni. A cerut desfiinţarea iobăgiei, libertatea indus-

«Constituţia din Bucureşti de la 11 iunie **1848**» *(grupul revoluţionarilor munteni), acuarelă de Costache Petrescu.*

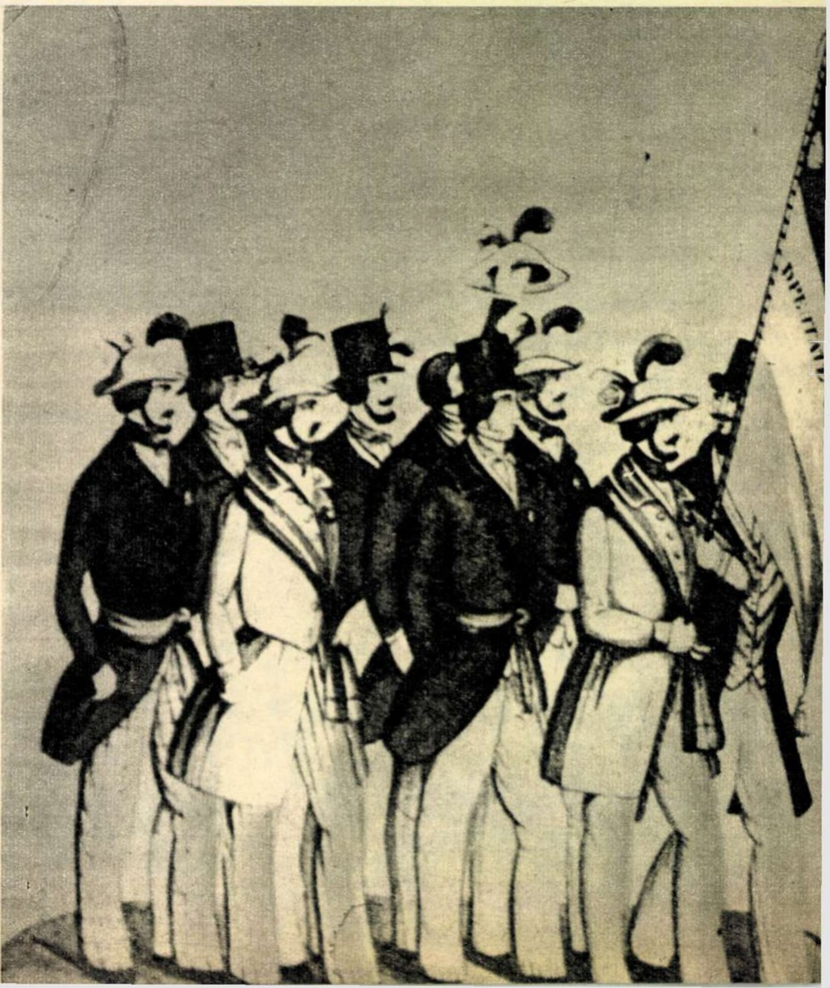

triei şi a comerţului, libertatea cuvîntului şi a scrisului. A cerut şcoli de toate gradele, în limba română. Totodată, Adunarea a cerut unirea tuturor românilor. «Vrem să ne unim cu Ţara!» au strigat, cu putere şi dîrzenie, cele peste 40 000 de glasuri adunate pe Cîmpia Libertăţii,de lîngă Blaj şi cu mare însufleţire au cîntat:

«Deşteaptă-te române din somnul
cel de moarte,
La care te-adînciră barbarii de tirani!

. . . .

Acum ori niciodată să dăm dovezi la
lume
Că-n aste mîini mai curge un sînge de
român,
Şi că-n a noastre piepturi păstrăm cu
fală-un nume
Triumfători în lupte, un nume de
Traian!»

Îndată după aceea, la 12/24 mai, un grup de revoluţionari moldoveni s-au adunat la Braşov şi au stabilit un nou program revoluţionar, intitulat «Prinţipiile noastre pentru reformarea patriei», în care cereau împroprietărirea ţăranilor, egalitatea în faţa legii şi unirea Moldovei şi a Ţării Româneşti **«într-un singur stat neatîrnat românesc»**. În ciuda furiei împotrivirilor din lăuntru şi din afară, revoluţia română sporea mereu în intensitate şi în întindere. La 9/21 iunie, a izbucnit revoluţia şi în Ţara Românească. Adunaţi la Islaz, revoluţionarii, în frunte cu Heliade Rădulescu, au dat o proclamaţie revoluţionară, în care se stabilea programul de luptă. Se proclama egalitatea în drepturi a tuturor cetăţenilor. Se preconiza alegerea unei Adunări reprezentative şi alcătuirea unei constituţii. Se proclama libertatea tiparului şi secularizarea averilor bisericeşti. Dar, mai ales, în articolul 13, se proclama eliberarea şi împroprietărirea ţăranilor. În acelaşi timp, Bălcescu, Goleştii, Rosetti şi alţii au ajutat la izbucnirea revoluţiei în alte judeţe ale ţării. La Bucureşti, revoluţia a izbucnit la 11 iunie. Poporul l-a silit pe domnitorul Gh. Bibescu să abdice şi să fugă din ţară. Conducerea ţării a preluat-o un guvern provizoriu din care făceau parte Heliade Rădulescu, Şt. Golescu, Christian Tell, Gh. Magheru, N. Bălcescu, C.A. Rosetti, cei mai capabili şi mai entuziaşti dintre revoluţionari, luptători curajoşi pentru drepturile şi libertăţile poporului şi ale ţării. Dar stăpînii din lăuntru şi din afară şi-au dat mîna şi au căutat să înăbuşe revoluţia română cu forţa armelor. În Bucureşti, în două rînduri, poporul a sărit la luptă şi a salvat guvernul din mîinile reacţiunii. În condiţii foarte grele, acest guvern a căutat să pună în aplicare programul revoluţionar. Dar, din nefericire, la cererea boierilor contrarevoluţionari, sultanul şi ţarul au trimis trupe numeroase să înăbuşe revoluţia. Deşi nu aveau o armată bine organizată, o parte din revoluţionari s-au apărat, luptînd eroic, în ziua de 13 septembrie 1848, în diverse locuri din Bucureşti şi îndeosebi în Dealul Spirii. Generalul Gh. Magheru a încercat să opună, în Oltenia, o rezistenţă în calea armatelor invadatoare, dar n-a izbutit. Forţele contrarevoluţionare, copleşitor de mari, au ocupat toată ţara. Revoluţia românilor a continuat în Transilvania, unde Avram Iancu a organizat o puternică oaste populară revoluţionară, căutînd să apere cu arma libertatea şi drepturile poporului român împotriva oricărei încălcări. Înconjurat din toate părţile, Iancu şi tribunii lui s-au apărat eroic. Dar forţele reacţiunii, mult, mult prea puternice, i-au înfrînt.

Totuşi revoluţionarii nu şi-au pierdut nădejdea. Bălcescu arăta că românii vor face, curînd, o nouă revoluţie sub o întreită lozincă: Dreptate, Frăţie, Unitate. Şi într-un fel, prezicerea lui s-a împlinit. Documentele vremii arată că, deşi înfrîntă, revoluţia din 1848 a avut o deosebită însemnătate pentru viaţa poporului român. În anii următori el a înfăptuit Unirea din 1859. Apoi, în 1864, Cuza Vodă, domn al României, a eliberat şi împroprietărit ţărănimea. Unit, harnic, dornic de libertate, însufleţit de ideile lui 1848, poporul român a muncit şi a luptat în continuare. Am cîştigat independenţa în 1877 şi am desăvîrşit unirea în 1918, cînd şi Transilvania s-a prins în rotunda horă a unităţii şi libertăţii româneşti.

Astfel se poate spune că revoluţia din 1848 a fost un adevărat prolog al istoriei moderne a poporului român.

Puternicele tradiţii democratice, bogata moştenire ideologică a lui 1848 au fost importanţi factori care aveau să contribuie la dezvoltarea mişcării noastre muncitoreşti, la călirea acesteia, la orientarea ei pe o cale revoluţionar consecventă.

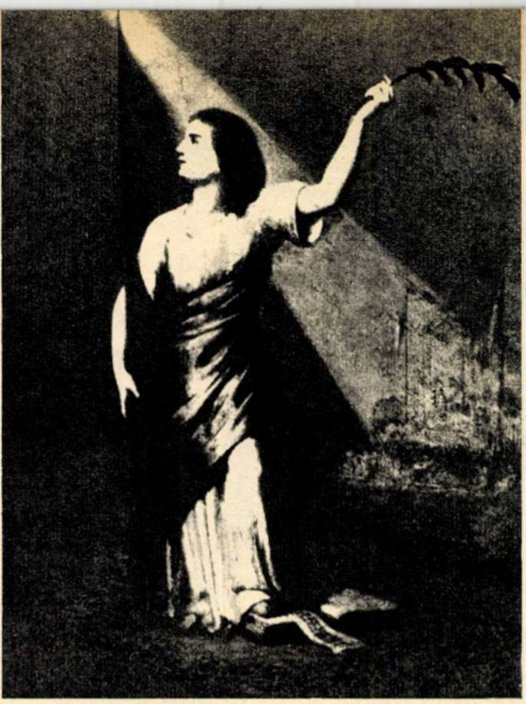

ROMÂNIA RUPÎNDU-ŞI CĂTUŞELE
— tablou aparţinînd lui Constantin D. Rosenthal, unul dintre pictorii de la 1848, a cărei înflăcărată creaţie a fost închinată acestei glorioase epoci revoluţionare.

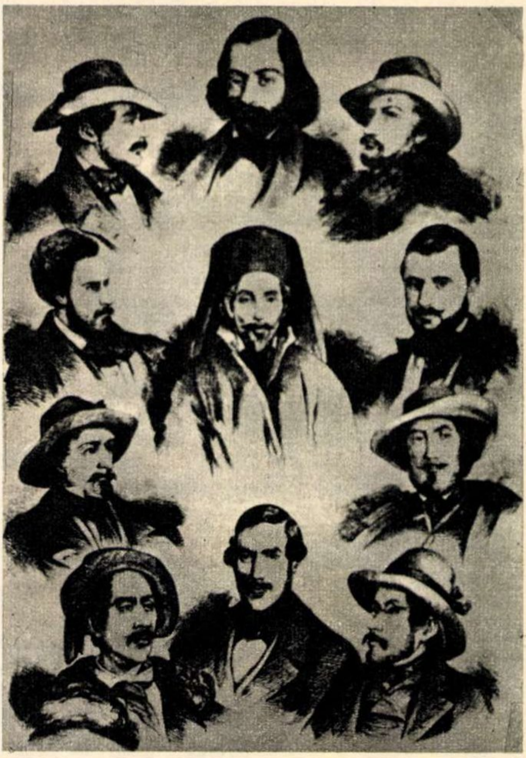

LUPTĂTORII PENTRU LIBERTATE DIN VALAHIA,
apărut în 1849, în Ilustrierte Zeitung.
(I. Heliade Rădulescu, I.C. Brătianu, Gh. Magheru, Constantin Aristia, C.A. Rosetti, Popa Şapcă, Voinescu II, Nicolae Golescu, Dimitrie Brătianu, Ştefan Golescu, Cezar Bolliac).

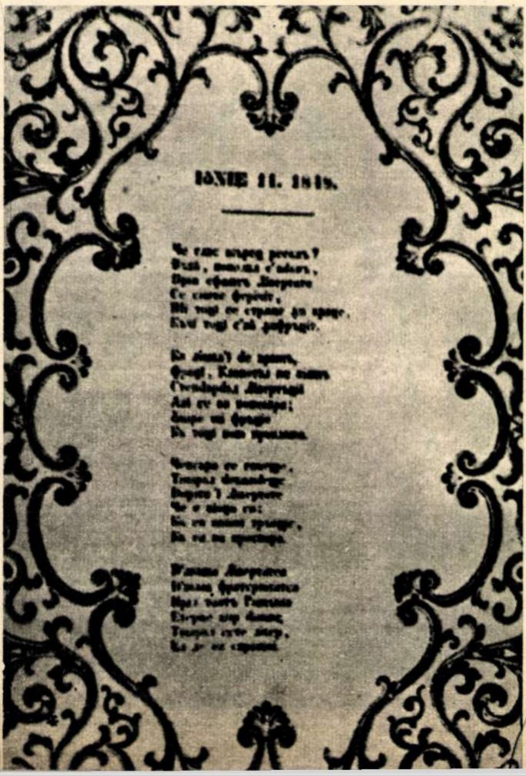

11 IUNIE 1848,
versuri tipărite şi răspîndite de corporaţia tipografilor cu prilejul adunării de pe Cîmpia Filaretului, Bucureşti, 15 iunie 1848.

Acordînd cea mai înaltă preţuire glorioaselor tradiţii revoluţionare patriotice, Partidul Comunist Român, întregul popor aniversează revoluţia din 1848 printr-un amplu program de festivităţi. La Blaj — pe Cîmpia Libertăţii– la Iaşi, Islaz, Bucureşti, Craiova, Sf. Gheorghe, Lugoj vor avea loc mari adunări populare. Pe Cîmpia Libertăţii de la Blaj va fi amenajat un parc cu o alee de busturi ale fruntaşilor revoluţionari. În numeroasele sesiuni ştiinţifice se va dezbate semnificaţia acestui eveniment. Editurile noastre vor trimite în librării cărţi dedicate marilor gînditori paşoptişti. Ca de obicei, pionierii vor fi prezenţi la această sărbătoare a întregului popor. Pentru ei, va fi un prilej de a vizita muzeele care vor deschide expoziţii dedicate acestui eveniment, un prilej de a organiza discuţii, adunări, lecturi din operele scriitorilor paşoptişti.

Şi, ca întotdeauna, ei vor împodobi cu flori monumentele eroilor căzuţi pentru nobilele idealuri patriotice.

SCRIITORI DE AZI

FĂNUŞ NEAGU

Fănuş Neagu

Covorul violet

de FĂNUŞ NEAGU

Băiatul se sculă înainte de miezul nopţii şi se uită pe fereastră. În pridvor, calul lui de lemn lepădase căpăstrul şi mînca ciuperci.

— E-hei, zise băiatul, paiele nu-ţi plac, de iarbă nici nu vrei să te atingi, dar la ciuperci te-n-deşi!

Ciocăni în fereastră şi calul, speriat, se lipi de perete şi începu să sforăie. Sus, în cer, luna, bucălată şi pusă pe gîlceavă, trăgea de codiţe o stea verde.

— Proasto, să nu te mai prind că-ţi bagi botul în copca pe care-am făcut-o în Dunăre!

Steaua, fiindcă fusese prinsă asupra faptului, tăcea şi-şi trosnea degetele subţiri şi nevăzute. «Dacă nu termină cu obiceiul ăsta prost, o să-i rupă Luna urechile», se gîndi băiatul. Se ridică în picioare, în pat, smulse scara făcută din cîteva frînghii de lemn, înfiptă în ghiveciul cu muşcate, o potrivi pe perete, se urcă pe ea şi, printr-o spărtură a tavanului de lemn, scoase din pod patru nuci. Era o noapte de la sfîrşitul lui februarie, liniştită, în casă mirosea uşor a frunză de salcie, iar afară, pe Dunăre şi în stuf plutea un vînt necunoscut.

— În noaptea asta o să se întîmple ceva ce n-am mai văzut, se pomeni băiatul vorbind, şi trecu din nou la fereastră.

Şi, ce să vezi?! Calul de lemn coborîse din pridvor şi bea apă din copca făcută de lună. «Aoleu, ce-o să-i tragă luna două picioare în burtă!» Şi-i păru bine c-o să-l audă icnind de durere. Şi, într-adevăr, în clipa aceea, văzu cum Luna se schimbă într-o fată îmbrăcată într-un voal lung, care coboară încet prin văzduh către morile cu aripi de lemn de pe grindul din stînga casei.

«Fugi, vru să-i strige el calului, fugi, că-ţi taie calea şi-i vai de tine!»

Dar nu putu să spună nimic. Din copcă ieşise un pitic caraghios, cu şalvari turceşti, cu cizme roşii şi cu scufie cu ciucuri.

«Mi-l îneacă!» se sperie băiatul, dar se linişti imediat, fiindcă îşi aduse aminte că un cal de lemn pluteşte foarte bine pe apă.

Piticul făcu două tumbe şi sări în şaua umplută cu iarbă de mare. Apucă frîul, suci calul şi-i dădu pinteni. Şi calul porni în galop spre grindul unde stau comorile.

— De ce-ai furat calul băiatului? întrebă Luna pe pitic, şi mii de stele, în jurul ei, începură să se rotească uşor, făcînd să se legene stuful din marginea Dunării. Du-te şi adu-l aici pe băiat. Vreau să-i arăt cel mai frumos lucru, fiindcă el le-a salvat pe lebede, surorile mele.

Auzind-o, băiatul îşi trase hainele pe el, încălţă bocancii, îşi puse şapca şi ieşi în pridvor. În cîmpie, zăpezile pieriseră, iar pe Dunăre, două turme de capre băteau cu frunţile în gheaţă. Piticul veni, ţinînd calul de căpăstru, şi îngenunche pe ultima treaptă a scărilor, lîngă cele patru luntri pe care le scosese din adăpost şi le reparase cu o zi înainte bunicul băiatului.

— Domnule, spuse el, am ordin să mergi cu noi, să-ţi arătăm de unde vine primăvara.

— Sînt gata, spuse băiatul şi se urcă în şaua sub care ţinea ascunse copertele abecedarului. Şi cînd să pornească, se opri să întrebe:

— Dar, dumneata, domnule pitic, cum ai să te ţii de noi?

— Nici o grijă, pot să mă atîrn de coada calului, dar mai bine fac tumbe. Pe unde mă răstorn eu, creşte iarba. Uite... şi, azvîrlindu-se în mîini, făcu un salt de vreo douăzeci de metri, şi-n urma lui crescu o pajişte cu iarba fragedă şi cu ghiocei violeţi.

Băiatul rîse, apoi calul lui zbu-

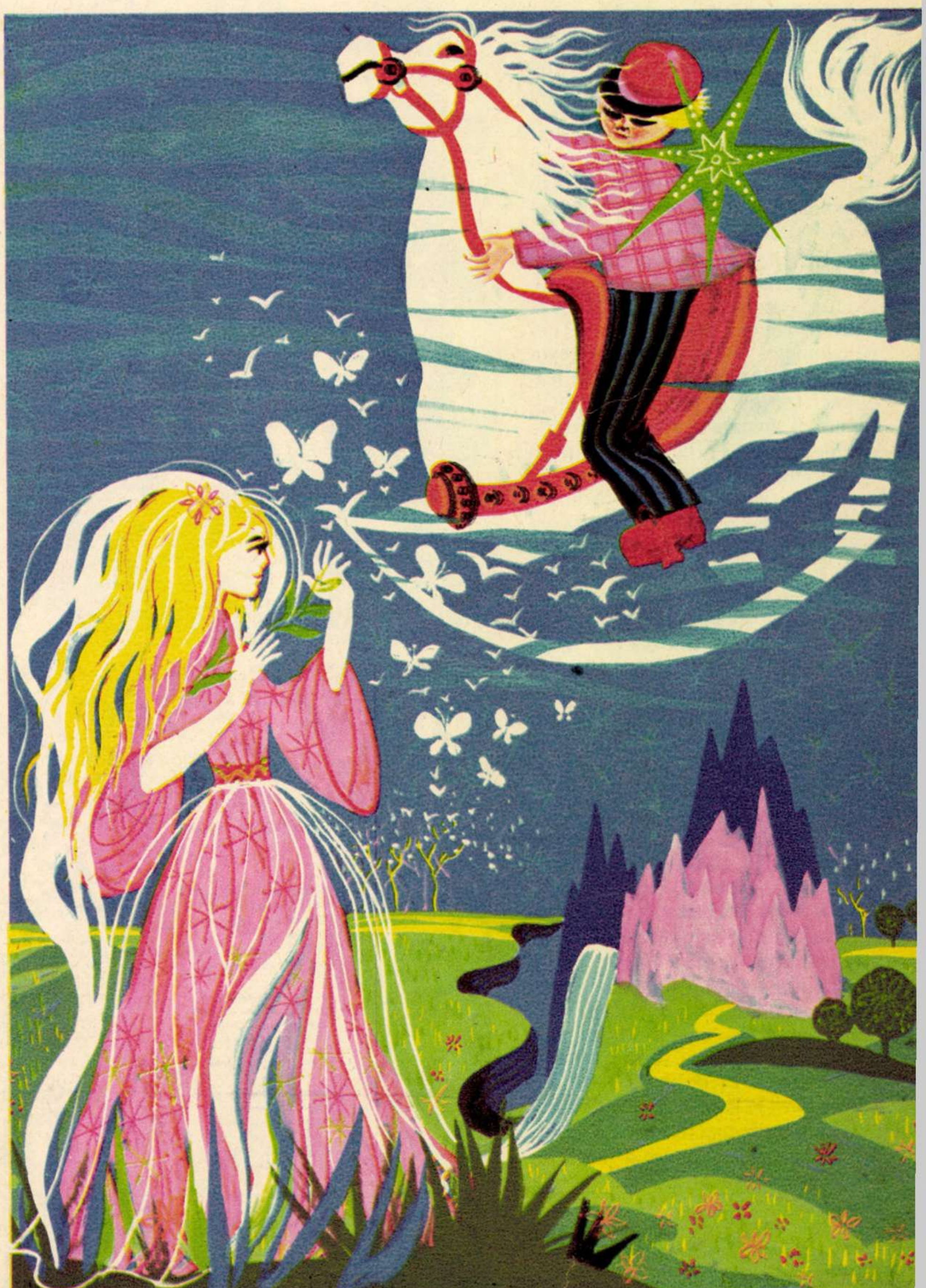

Desen: **DUMITRU RÂSTEA**

Povestitor liric prin excelență, Fănuș Neagu, de la prima sa culegere de schițe și nuvele, intitulată sugestiv **Ningea în Bărăgan** (1959), ne dezvăluia o lume aparte și locuri pitorești învăluite de aburul argintiu al poeziei. Subiectele, sau mai bine-spus întîmplările evocate de Fănuș Neagu, oscilează între dramatism și umor jovial, aparținînd unui scriitor cu acut simț al observației. Culorile anotimpului cunosc nuanțe și contraste diverse,unde legenda, reveria, visul se întîlnesc și se interferează pe alocuri cu realitatea.

Peisajul acvatic, nisipurile încinse de arșiță, luna plutind aurie deasupra caselor străjuite de salcîmi duioși, revin obsedant în narațiunile sale,unde sînt reînviate amintiri în strînsă legătură cu satul natal, Grădiștea de Sus, situat undeva în nord-estul Bărăganului, aproape de bălțile mirifice ale Brăilei. Fănuș Neagu e un mare sensibil la mișcarea anotimpurilor,care determină și anumite schimbări psihologice. Universul copilăriei și al adolescenței este principalul izvor, generos, pentru literatura sa. Scriitorul nu și-a pierdut candoarea funciară, dar experiența de viață l-a făcut să privească lucid, uneori sarcastic, manifestări învechite, egoismul, tot ceea ce mai poate aminti de umbrele satului de odinioară. Chivu Căpălău din **Ningea în Bărăgan,** Ene Lelea și Gia din **Păpușa,** Tița și Chiriac din **Cocoșul roșu,** Irimia din **Acasă** sînt cîteva din personajele nuvelelor sale memorabile prin particularitățile lor, mergînd de la puritatea sufletească pînă la duritate despotică. Una din schițe, de antologie, **Caii albi din orașul București,** construită ca un dialog între bunic și nepot, ne convinge că indiferent de vîrstă omul trebuie să conserve o zestre interioară de neprețuit, cristalul pur al copilăriei. De fapt, cele mai multe nuvele și schițe ale lui Fănuș Neagu, dincolo de arta descriptivă, de frumusețea poematică, de pitoresc și umor, de naturalețe și savoare, au marea însușire de a opune urîtului, violenței, risipei, echilibrul moral al omului contemporan, ingenuitatea.

Romanul **Îngerul a strigat** (distins cu premiul Uniunii Scriitorilor), scris cu multă, debordantă fantezie, se compune dintr-o îngemănare de schițe și nuvele, acțiunea fiind fragmentată și petrecîndu-se între anii 1934—1954. Pe autor îl preocupă aici mai evident decît oriunde crearea atmosferei pornind de la ideea că omul trebuie să trăiască bucuria plenară a purificării și aceasta fără să pregete sacrificiul. În roman, ca și în proza scurtă, Fănuș Neagu relatează faptele cu voluptate, ritmul viu din unele episoade dînd impresia că imaginația se poate transforma în realitate palpitantă, plină de neprevăzut,iar realitatea se poate converti în basm, simbol sau legendă.care iradiază multiple semnificații contemporane.

LIVIU CALIN

CARTE DE VIZITĂ

Fănuș Neagu s-a născut la 5 aprilie 1932, în comuna Grădiștea de Sus, județul Brăila. După absolvirea școlii primare în comuna natală, se înscrie în 1944 la Liceul militar din Iași. Primele sale încercări literare datează din această vreme. Îl întîlnim apoi la București, elev la Școala pedagogică nr. 2, unde are ca profesori de limbă și literatură română pe poetul Emil Giurgiuca și pe folcloristul Ghiță Gheorghe. În 1951 se află printre cursanții Școlii de literatură «Mihai Eminescu» din București, iar în 1954 se înscrie la Facultatea de filologie. Debutează în revista «Tînărul scriitor» cu povestirea «Dușman cu lumea» (1954). A tradus din William Faulkner. Scriitor și publicist fervent, susține totodată rubrica «Sport» în revista «România literară».

Nuvele, povestiri: **«Ningea în Bărăgan» (1959); «Somnul de la amiază» (1960); «Dincolo de nisipuri» (1962); «Cantonul părăsit» (1964 — Premiul Uniunii Scriitorilor»); «Vară buimacă» (1967); «Caii albi din orașul București» (1967);** *Romane:* **«Îngerul a strigat» (1968 — Premiul Uniunii Scriitorilor).** *Teatru:* **«Echipa de zgomote» (1970).**

ră spre grind și acolo el se înclină în fața Lunei și ea-și flutură părul blond, lung pînă la coapse, și-ntinzînd mîna, îl mîngîie pe obraji. Stelele, vreo două mii, sau mai multe, se mișcară, sunîndu-și cerceii de cleștar, și el se găsi dintr-o dată în mijlocul lor, și ele începură să cînte un cîntec minunat, și steaua lui verde, aceea cu care vorbea în fiecare seară, înainte de culcare, veni și i se așeză pe umeri și-i spuse:

— Tu ești prietenul meu, dar nu știu cum te cheamă.

— Bănică, răspunse băiatul, dar nu mai avu timp să-i spună și altceva, fiindcă Luna întinse brațele și porni, în zbor, spre valea cu migdali și smochini, și ei toți trebuiră s-o urmeze.

Și pe unde treceau, gheața se rupea, stuful se ridica și începea să se legene și de sub frunzele vechi se deștepta iarba.

Valea cu migdali era largă — sus, în muchia malului, era un zid de sălcii, dincolo de el o vie îngropată și mai departe, cîmpia cu grîu — și Luna, scuturîndu-și voalul, făcu să se întindă o lumină neînchipuită, caldă și primitoare, și-i făcu semn lui Bănică să vină lîngă ea. El o privi și i se păru că ea n-are trup, că e făcută numai din raze.

— Aici, vorbi ea, în migdalii și în smochinii ăștia sînt închise bucuriile primăverii. Ești primul om care vede cum le dau drumul să umple cîmpiile și munții.

Și zicînd, se apropie de-un migdal, îl sărută și trunchiul se desfăcu și din el, ca dintr-o lădiță vrăjită, ieșiră o puzderie de fluturi: albi, roșii, galbeni, care se răspîndiră în lumină, tulburînd-o cu aripile ca-ntr-un vis. Și fiecare migdal arunca în înălțimi multicolore roți de fluturi.

Bănică, pe calul lui de lemn, privea și rîdea și ochii lui albaștri scînteiau de bucurie.

— Acum, spuse Luna, o să dau drumul păsărilor, și-și trecu mîna spre creștetul smochinilor, și o mulțime fără seamăn de păsări țîșni, beată, în văzduh.

Erau atît de multe, încît stuful se încîlcea sub trecerea lor. Și toate ciripeau gălăgioase și înghițeau lacome aerul rece, tulburător, al nopții de la Dunăre. Stele și păsări și fluturi, într-un amestec nemaipomenit, se roteau între hotarele văii. Luna, în picioare pe un dîmb, cea mai frumoasă dintre toate fetele cîte sînt.

— Acum să se deschidă florile, spuse ea, și dintr-o dată toți copacii înmuguriră și crengile se acoperiră cu flori alb-liliachii,prin care începură să umble albinele.

Piticul, care șezuse tot timpul în apropierea ei, dădu fuga pe mal, aduse două nuiele de salcie, Luna le luă în mîinile ei și-l încinse pe Bănică peste șolduri.

— Să crești înalt și cu mijlocul subțire și să fii mlădios ca salcia primăverii!

— Îți mulțumesc, zise băiatul, de-acum înainte am să te salut în fiecare seară de la geamul meu. Și dacă o să ai vreodată nevoie de-un cal, poți să mi-l ceri, ți-l împrumut fără să stau pe gînduri. E un cal puternic, «mănîncă ciuperci».

Luna se aplecă, îl sărută pe frunte și într-o clipă sui, cu alaiul de stele, în cer, unde e locul ei. Calul ajunse în pridvor și băiatul în patul lui din odaie, iar lîngă pat, Piticul.

— Bănică, îi zise piticul, eu sînt de acum în slujba ta.

— Ah, domnule Pitic, păi să-ți plătesc simbria. Uite, spuse el, scoțînd un pol de aur pe care i-l dăduse bunică-sa, ține arvuna. Și acum eu o să adorm. Iar dumneata o să-mi trimiți un vis frumos!

— Bine! spuse Piticul și suflă ușor peste genele băiatului.

Bănică adormi. Atunci Piticul se strecură afară din casă, urcă malul, trosnind cu potcoavele de la cizme prin dîra de gheață de sub garduri, și se duse la cîrciumă. Aici, lumina stinsă și ușa încuiată. Asta-l înfurie. Vreme de patru luni, cît timp ținuse iarna, nu pusese un strop de rachiu în gură și nici acum n-avea noroc.

— Păcat că n-am iarba fiarelor cu mine, cu un singur fir aș fi făcut să sară toate zăvoarele! Se uită pe cer.

Luna ardea învăpăiată. Speriat, Piticul țîșni într-o parte și intră într-un butoi de bere gol. «Dacă nu m-a văzut, mă leg să satur cu iarbă proaspătă toți iepurii de pe malul Dunării», își spuse el trăgînd în nări mirosul puternic de orz, îmbibat în doagă. Și începu să calce repede coastele butoiului, iar butoiul se desprinse de lîngă perete și se rostogoli pe drum, hodorogind, și cizmele galopau de pe lături și săreau de-un metru de la pămînt cînd nimereau cîte o fîșie de gheață. Piticul, de bucurie că nu-l descoperise Luna la cîrciumă, gonind pe coastele butoiului, bătea pintenii cît putea mai tare.

După vreo două sute de metri, acolo unde drumul se înclină și cade în Dunăre, butoiul o luă amețitor la vale — înăuntru Piticul sălta în cap și în picioare și se umplea de cucuie și se rostogoli în ape, în dreapta casei unde dormea Bănică. Piticul, dezmeticindu-se, scoase o mînă afară și-o încleștă de parmalîcul casei. Casa lunecă spre Dunăre, tîrînd cu ea și curtea și șurile de paie. De frică, Piticul îi dădu drumul și casa se retrase pe locul ei dinainte.

— Ah, zise Piticul, ieșind și încălecînd pe butoi, băiatul îmi poruncise să-i trimit un vis. Ia să-l legăn eu să-l fac să rîdă prin somn!

Și întinzînd mîinile, apucă din nou parmalîcul și trase. Casa veni cu talpa în malul apei, și el o purtă înainte și înapoi,de zece, de douăzeci de ori, și sus,în odaia lui, băiatul se trezi și se uită pe fereastră. «Ce noapte, își spuse el, casa noastră cară apă din Dunăre și-o varsă în brazdele de ceapă!» Deodată îl observă pe Pitic și observă și jocul lui. Nu spuse nimic. Deschise ușurel fereastra și cînd casa mai coborî o dată la Dunăre, sări pe butoi strigînd:

— Ei, Piticule, eu te plătesc și dumneata-mi strici somnul?

— Cizmele! strigă Piticul. Uite-le, fug, Domnule, se atîrnă de Bănică, ajută-mă, fără cizmele mele de mătase roșie, o să fiu dat afară din garda Lunei.

— Le voi smulge urechile! amenință băiatul și fluieră lung de trei ori și calul lui de lemn veni în marginea Dunării, tremurînd nerăbdător.

Bănică se aruncă în șa, Piticul se îngrămădi la spatele lui, și Calul porni la galop. Piatra suna sub copite, vîntul șuiera pe la urechi. Drumul era în pantă, pe de lături valuri de iarbă tînără, Calul s-ar fi oprit să rupă o gură, dar Piticul îl simțise și-l gîdila sub burtă cu un fir de pai, făcîndu-l să gonească din ce în ce mai iute. Sus, în muchea dealului, intrară într-un val de negură. Lui Bănică îi păru rău că nu-și luase și sabia, ar fi învîrtit-o o dată și-ar fi destrămat întunericul.

— Nu mai văd drumul, spuse Calul, trebuie să ne suim în înalturi...

— Mergi printre alea două șiruri de flori violete, îi spuse Piticul.

— Sînt brîndușe, răspunse Calul.

— Da, aprobă Piticul, au răsărit din sămînța pe care am ascuns-o în căptușeala cizmelor. Azi-noapte am fost la cîrciumă, am fixat cizmele în două cuie, ca să n-o ia la sănătoasa, și-acum sămînța curge prin găuri și din fiecare bob crește o floare. Trebuie să ne grăbim, n-am pus decît două degetare de sămînță. Tu nu știi, Bănică, și nici tu, Calule, că cizmele mele erau cuminți și mă ascultau... Dar m-a-nvățat un prieten să le cos cîte două urechi de cățel, și-acuma uite ce pățesc.

— Ai ciuntit cățeii? se supără Bănică.

— Da de unde! spuse Piticul. Eram sub o foaie de lobodă cînd ai tăiat tu cu bunicul urechile cățeilor tăi, ca să se facă răi, și-am cules sfîrcurile din iarbă și le-am cusut la cizme cu fir de arnici fermecat. Din ziua aceea, dacă nu le țin în picioare, o iau razna după iepuri.

— Păi. să căutăm prin buruienile de anul trecut, spuse Calul, pe-acolo se ascund iepurii.

Cele două șiruri de brîndușe coteau la stînga, pe după un șir de plopi, și tot se duceau. Calul, se scutură și o porni la trap. Bănică se aplecase în șa și mîngîia florile cu palma.

— Domnule Pitic, sînt răcoroase și fragede, acum au ieșit!

— Vai de mine, o să mă pună Luna la regim de pîine și apă, un sfert de pîine ș-o cană de apă, pentru că trebuia să le semăn într-o poiană unde vin niște fete să se scalde în izvor!

— O să te ajut să le muți, am un căruț, înham cîinii la el, și-o să le ducem acolo. Pot să-ți spun că degeaba am tăiat urechile cățeilor atunci, n-a ieșit nimic... sînt blînzi, toată ziua-i bîzîile musca la nări...

Dar nu isprăvi. Cîinii lui apărură deodată la un cot al drumului și săriră în pieptul Calului. Calul se trase înapoi și se ridică în două picioare. Piticul căzu peste cap și de frică se sui într-un pom și se legă cu centura de creanga din vîrf.

— Leu și Dumitre! strigă băiatul, dar cîinii, negri ca niște lupi, se repezeau în salturi să rupă burta Calului, și Calul, nechezînd sălbatic, sărea și bătea cu copitele.

— Nu-l mai juca, Bănică, spuse Leu gîfîind, vreau să mușc carne din el. Cu tine n-avem nimic, pe el vrem să-l pedepsim, fiindcă de două ori ne-a fărîmat cușca în picioare.

Bănică se ridică în scări, furios, Calul o făcu vijelios la stînga și băiatul se aruncă fulgerător pe spinarea lui Leu și-l apucă zdravăn de urechi. Și ce să vezi? Sfîrcurile urechilor se desprinseră și-i rămaseră în mîini. În clipa aceea, Leu se făcu blînd și începu să se gudure.

— Ne-ai învins! strigă Dumitru și veni și-și puse capul în pămînt.

Bănică observă că avea urechile întregi și-i smulse și lui sfîrcurile. Amîndoi cîinii începură să plîngă ca proștii și Calul

(Continuare în pag. 12)

Heimaey,
INSULA DE FOC

Numai cinci sute de metri l-au despărțit pe Haroun Tazieff de vulcanul in plină acțiune. Echipamentul special nu l-a putut apăra insă de căldura infernală, făcindu-l să se retragă cit mai repede cu putință.

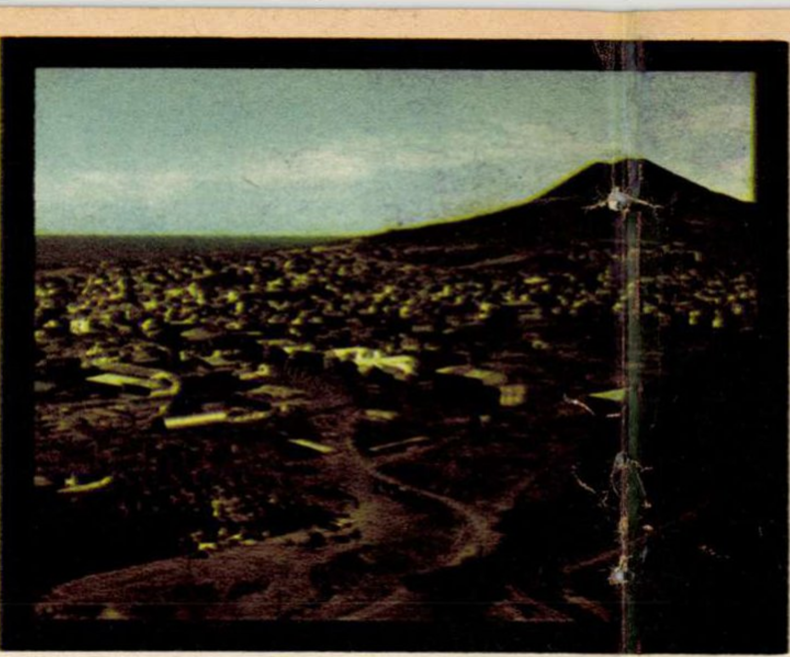

Orașul de pescari Vestmannaeyjar, inainte de erupție.

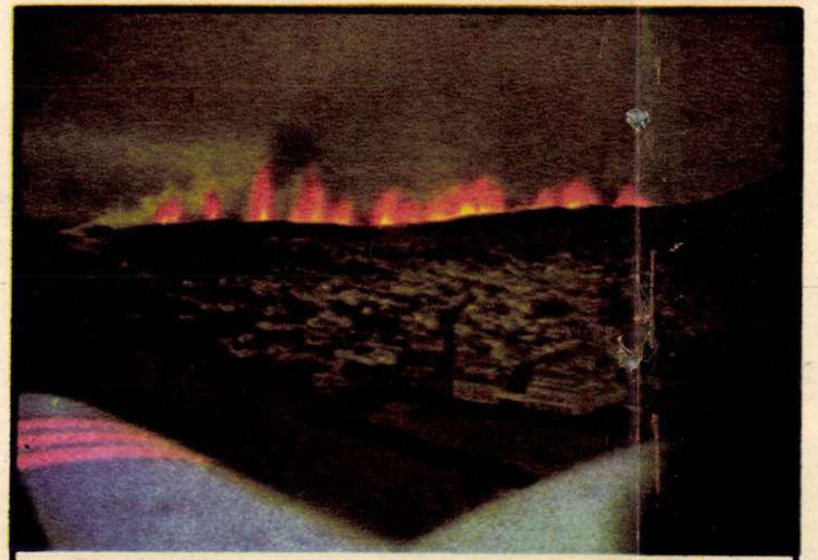

Fintinile de lavă ale «Muntelui Sacru», in plină acțiune.

Pentru oamenii Islandei, orașul Vestmannaeyjar era, pînă nu de mult, unul dintre cele șase orașe mai mari ale țării, port la Oceanul Atlantic, important centru de pescuit și de prelucrare a peștelui.

Aflat în sud-estul Islandei, pe insula Heimaey, una dintre insulele mai răsărite — singura locuită — a arhipelagului Vestmanna (21 kmp), el adăpostea o populatie de peste 5 500 de locuitori. Majoritatea oameni ai mării, căliți de viața aspră de pescar, ei își împărteau existența între marea căreia îi smulgeau recoltele de pește (apele din această regiune aduceau cu valurile lor numeroase bancuri de pește, mai mult cod) și uscatul, a cărei vegetație săracă nu le permitea decît creșterea unui mic număr de animale, mai ales oi. Viața aceasta aspră, dar liniștită, le-a fost tulburată în modul cel mai neașteptat, în noaptea de 23 ianuarie a acestui an.

Puțin după miezul nopții, cînd întregul oraș se afla cufundat în somn, după o zi de muncă obositoare, niște tunete neobișnuite au străpuns liniștea. La scurt interval de timp, oamenii, treziți din somn, au privit uluiți cum bătrînul vulcan **Helgafell** (Muntele Sacru») care străjuise orașul în tăcere, timp de milenii s-a transformat sub privirile lor îngrozite într-un imens candelabru de foc, aruncînd haotic, cu o forță de neînchipuit, spre cer jeturi de lavă fierbinte, uriașe bucăți de stîncă dizlocată, o ploaie de cenușă. Părea că întreaga insulă explodează. Și atunci, pe loc, oamenii aceștia dirji, deprinși cu nenumăratele capricii ale naturii, au luat hotărîrea pe loc: vor părăsi insula. Cele aproape 200 de ambarcațiuni — traulere, vaporașe, bărci cu motor care pînă la acea oră se legănau în rada portului așteptînd ivirea zorilor pentru a începe o nouă zi de muncă, au devenit adăpostul întregii populații din Vestmannaeyjar, oamenii mării salvîndu-și viața lor și a familiilor lor pe mare și îndreptîndu-se către capitala țării Reykjavik, spre a fi adăpostiți. Bătrînul Helgafell, care fusese martorul existenței lor și a strămoșilor lor, obligîndu-i să pornească în exod, provoca, la acea oră Islandei, una dintre cele mai mari catastrofe din istoria sa de 1100 de ani, luminîndu-le calea pînă departe, cu jerbe de foc.

Echipele de salvare rămase pe insulă au început o adevărată luptă cu furia lavei, care la un moment dat s-a abătut din drumul ei spre port, cu stratul de cenușă care se

(Continuare in pag. 10)

Uriașul «foc de artificii» vulcanice țîșnește, uneori, pînă la o înălțime de 800 m.

Stratul de cenușă vulcanică acoperă tot ce intîlnește in cale.

INSULA DE FOC

(Urmare din pag. 8–9)

îngroşa văzînd cu ochii. În timp ce lava şi cenuşa zdrobeau sub greutatea lor casele mai îndepărtate ale oraşului, oamenii căutau să salveze tot ce se mai putea: colecţii de artă, instalaţii frigorifice, locuinţe. Ferestrele sparte ale locuinţelor au fost acoperite cu tablă, plăci de aluminiu şi oţel veneau să blindeze instalaţii industriale.

În lumea vulcanologilor, vestea izbucnirii vulcanului Helgafell a produs uimire cu atît mai mult cu cît nimeni nu se aştepta la aşa ceva. După unele păreri, reactivizarea «Muntelui sacru» s-a declanşat după o tăcere de aproape 6000 de ani. În lista celor 26 de vulcani islandezi, pe care reputatul vulcanolog Haroun Tazieff a alcătuit-o cu mai mult timp în urmă şi pe care-i clasificase în trei categorii, Helgafell nici măcar nu figura.

Regiunea în care se află arhipelagul Vestmanna a mai cunoscut manifestări geologice chiar în ultimul deceniu. În dimineaţa de 14 noiembrie 1963, pescarii islandezi, care se pregăteau să iasă în larg, au privit cu uimire cum, nu departe, la circa 30 km de coastele Islandei, din apele oceanului se ridicau coloane de fum, cenuşă şi lavă. Timp de aproape 4 ani, apele oceanului au tot «fiert», încheindu-şi opera odată cu ivirea la suprafaţa apei a unei noi insule, care urma să fie înscrisă pe harta planiglobului cu numele de Surtsey (2,8 km).

În prezent, la aproape 3 luni de la declanşarea erupţiei lui Helgafell, foştii locuitori ai insulei Heimaey se află adăpostiţi la Reikjavik în case particulare, clădiri ale spitalelor, ale altor instituţii publice sau la ferme din apropiere.

Specialiştii vulcanologi deplasaţi la faţa locului cercetează neaşteptatul fenomen. Unii sînt de părere că dramatica manifestare a vulcanului, care a acoperit cu cenuşă străzile oraşului (în unele locuri, grosimea ei atingînd 3 m), nu va permite locuitorilor să se reîntoarcă în insulă decît după doi ani, iar solul nu va mai putea fi utilizat timp de mai multe decenii. Altii, cei pentru care există temerea că portul şi accesul navelor va fi blocat complet de scurgerea lavei, sînt de părere că, oricum, după ce Helgafell se va linişti, oamenii trebuie să-şi găsească un alt loc de aşezare. Celebrul vulcanolog Haroun Tazieff crede că nu este vorba de o redeşteptare a vulcanului Helgafell, ci de naşterea unui nou vulcan, de o nouă fisură în scoarţa pămîntului. «Fractura» care s-a produs, susţine Haroun Tazieff, este în legătură cu deriva continentelor şi asemănătoare cu aceea care s-a petrecut în vremea cînd Islanda nu era încă locuită.

Cert este că încă nu se poate şti cu precizie data cînd erupţia aceasta uluitoare se va potoli şi dacă oamenii insulei se vor întoarce la căminele lor. Pentru ei şi pentru economia Islandei, fîntînile de foc ale Helgafellului au adus imense pagube materiale, producînd mari greutăţi întregii economii a ţării.

E. ROŞCA

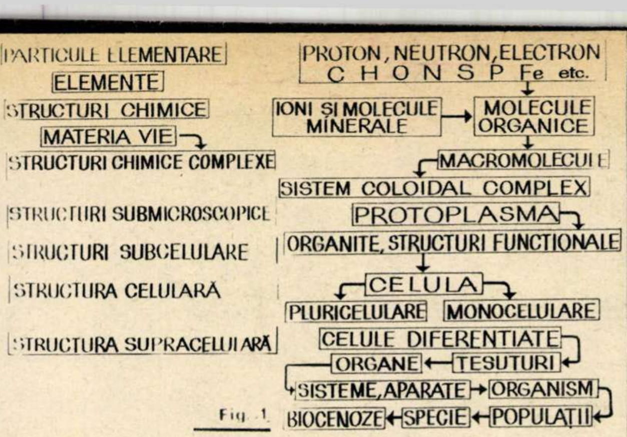
PARTICULE ELEMENTARE
PROTON, NEUTRON, ELECTRON
ELEMENTE
C H O N S P Fe etc.
STRUCTURI CHIMICE
IONI ŞI MOLECULE MINERALE
MOLECULE ORGANICE
MATERIA VIE
STRUCTURI CHIMICE COMPLEXE
MACROMOLECULE
SISTEM COLOIDAL COMPLEX
STRUCTURI SUBMICROSCOPICE
PROTOPLASMA
STRUCTURI SUBCELULARE
ORGANITE, STRUCTURI FUNCTIONALE
STRUCTURA CELULARĂ
CELULA
PLURICELULARE
MONOCELULARE
STRUCTURA SUPRACELULARĂ
CELULE DIFERENTIATE
ORGANE
TESUTURI
SISTEME, APARATE
ORGANISM
BIOCENOZE
SPECIE
POPULAŢII

Fig. 1

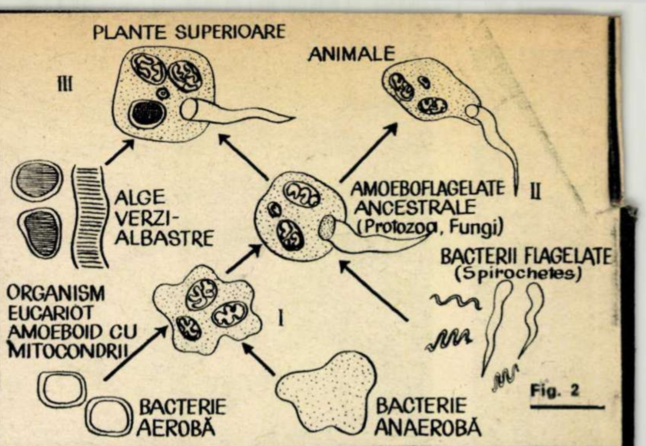
PLANTE SUPERIOARE
ANIMALE
III
ALGE VERZI-ALBASTRE
AMOEBOFLAGELATE ANCESTRALE (Protozoa, Fungi)
II
BACTERII FLAGELATE (Spirochetes)
ORGANISM EUCARIOT AMOEBOID CU MITOCONDRII
I
BACTERIE AEROBĂ
BACTERIE ANAEROBĂ

Fig. 2

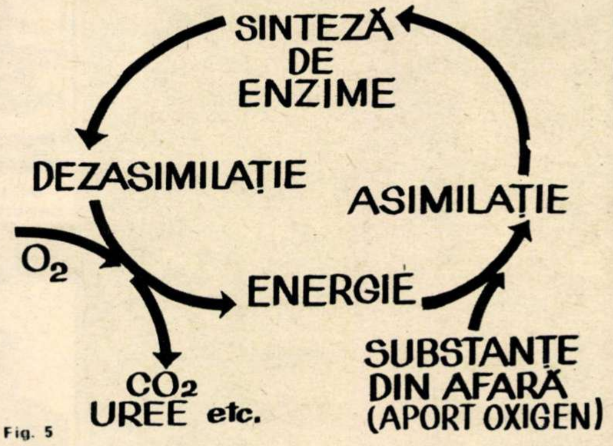
SINTEZĂ DE ENZIME
DEZASIMILAŢIE
ASIMILAŢIE
O_2
ENERGIE
CO_2 UREE etc.
SUBSTANŢE DIN AFARĂ (APORT OXIGEN)

Fig. 5

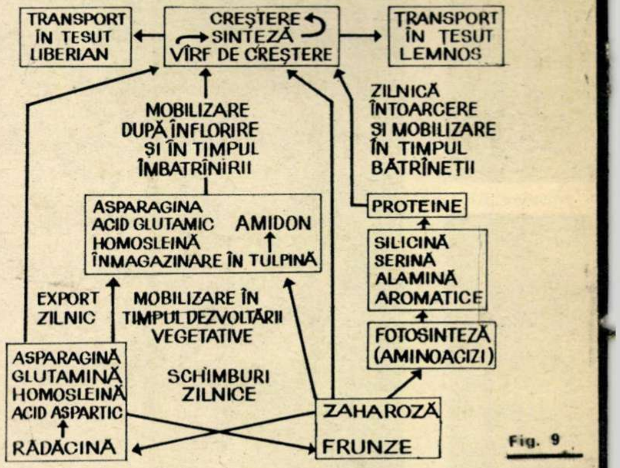
TRANSPORT ÎN TESUT LIBERIAN
CREŞTERE
SINTEZĂ
VÎRF DE CREŞTERE
TRANSPORT ÎN ŢESUT LEMNOS
MOBILIZARE DUPĂ ÎNFLORIRE ŞI ÎN TIMPUL ÎMBATRÎNIRII
ZILNICĂ ÎNTOARCERE ŞI MOBILIZARE ÎN TIMPUL BĂTRÎNEŢII
ASPARAGINA
ACID GLUTAMIC
HOMOSLEINĂ
AMIDON
ÎNMAGAZINARE ÎN TULPINĂ
PROTEINE
SILICINĂ
SERINĂ
ALAMINĂ
AROMATICE
EXPORT ZILNIC
MOBILIZARE ÎN TIMPUL DEZVOLTĂRII VEGETATIVE
FOTOSINTEZĂ (AMINOACIZI)
ASPARAGINĂ
GLUTAMINĂ
HOMOSLEINĂ
ACID ASPARTIC
RĂDĂCINĂ
SCHIMBURI ZILNICE
ZAHAROZĂ
FRUNZE

Fig. 9

PRIETENII ADEVĂRULUI ŞTIINŢIFIC

NEÎNTRERUPTA SCARĂ A VIEŢII

Viaţa a apărut pe pămînt în urmă cu 3 miliarde de ani. Elementele primare ale vieţii, compuşii organici şi apa există din abundenţă în natură. Pe baza studiului meteoriţilor căzuţi pe pămînt, s-a tras concluzia că primele organisme inferioare ar fi putut să apară în compuşii transportaţi de meteoriţi. Se presupune, de altfel, că viaţa ar fi putut să apară şi în altă parte din univers, încă înainte de existenţa pămîntului, numărul planetelor care ar fi putut asigura condiţii pentru apariţia şi dezvoltarea germenilor vieţii estimîndu-se la 100 000.

Fără carbon, azot, hidrogen, oxigen, viaţa nu poate fi concepută. Se apreciază că tentativele apariţiei vieţii ar fi fost numeroase, dar că una dintre ele a fost victorioasă. Viaţa nu a apărut simultan în mai multe locuri; în favoarea acestei ipoteze vine universalitatea sistemului genetic al fiinţelor. Leagănele vieţii sînt considerate: oceanul primitiv, mările şi, în ultima instanţă, lava vulcanică.

După savanţii A.I. Oparin şi J.B. Haldane, evoluţia vieţii pe Terra a parcurs cîteva etape esenţiale. In atmosfera primordială a pămîntului, bogată în hidrogen (H) metan (CH_4), amoniac (NH_3), apă (H_2O), precum şi mici cantităţi de bioxid de carbon (CO_2) şi oxigen liber au apărut **aminoacizii, bazele azotate, acizii organici, acizii graşi, unele zaharuri** aşa-numita «supă organică» a oceanului primitiv). Un rol esenţial l-a avut aportul energetic al radiaţiilor solare, descărcărilor electrice, variaţiilor de temperatură. Îmbogăţirea atmosferei în oxigen, care se transforma în ozon, a dus la absorbirea radiaţiilor ultraviolete, noua sursă de energie manifestîndu-se sub formă de lumină vizibilă şi căldură; s-au format astfel **proteinele simple** cu unele activităţi catalitice, care au determinat formarea unor substanţe organice mai complexe. În ultima etapă au apărut proteine adevărate şi **polinucleotide,** mai întîi pe cale **neenzimatică,** apoi pe cale **enzimatică.** Au apărut astfel proteinele şi **acizii nucleici** care, împreună, formează baza vieţii (cele mai simple forme de viaţă, virusurile, au în compoziţie minimum un acid nucleic — ARN sau ADN — şi o proteină).

Materia vie, a cărei unitate fundamentală este celula, se deosebeşte de restul materiei prin însuşiri ca: autoconservare, autoreproducere, autoreglare. In evoluţia sa materia a cunoscut anumite trepte de organizare care au însuşiri diferite (fig. 1). Calificativul «viu» se atribuie numai treptelor celulare şi supracelulare. Şi substructurile celulare sînt vii, dar ele nu-şi pot îndeplini rostul decît în ansamblul celulei.

Fiinţele vii nu se împart, aşa cum sîntem obişnuiţi, în animale şi plante, pentru că există specii cu însuşiri comune ambelor regnuri. Astăzi cunoaştem grupele: Monera, Protista, Metazoa, Metafita. Prima grupă este formată din specii **procariote** (2000 specii de bacterii, 2500 specii de alge verzi). **Protistele** sînt eucariote şi cuprind: alge brune, alge verzi, alge roşii asemănătoare plantelor: **protozoare** cu însuşiri animale, ciuperci (90 000 de specii) şi **mixofite** care au caractere intermediare între ciuperci şi protozoare. **Metazoa** (grupa animalelor propriu-zise) a apărut înaintea Metafitei (grupa plantelor propriu-zise). Animalele se caracterizează prin mobilitate, sensibilitate, heterotrofie, creştere limitată. Plantele sînt **autotrofe** (datorită clorofilei) şi au creştere continuă, dar mişcări reduse.

L. Margulis a emis **teoria simbiozei** în explicarea formării eucariotelor: unirea unei bacterii anaerobe cu o bacterie aerobă ce a evoluat spre **mito-**

condrie (suportul respirației); asocierea la eucariotul cu mitocondrii a unei bacterii flagelate (spirochetă) care dă posibilitatea de mișcare; asocierea unei alge verzui-albastre (viitor **cloroplast**) cu o celulă dotată cu mitocondrii și flagel conduce la apariția **plantelor fotosintetizante**, înzestrate cu clorofilă (fig. 2).

Formarea omului sau **antropogeneza a** început acum 3 milioane de ani într-o zonă caldă, din care omul s-a răspîndit în toate zonele. Se presupune că ultima specie, cea a omului de azi (Homo sapiens) ar fi apărut acum 35 000 de ani. Leakey plasează despărțirea dintre strămoșii hominidelor și ai maimuțelor mari de azi cu 20 000 000 de ani în urmă.

Toate ființele vii sînt alcătuite din celule: din una (monocelulare) sau mai multe (pluricelulare). Structurile și funcțiile celulei servesc atît celula cît și întregul organism din care fac parte; sistemul mai mic este subordonat sistemului mai mare, care capătă însușiri noi.

Însușirile organismului sînt înscrise în **genomul** celulei (ADN-ul și, numai la ribovirusuri, ARN-ul). ADN-ul și ARN-ul sînt alcătuiți din baze **purinice** (adenina, guanina), baze **pirimidice** (timina, citozina, uracilul), **zaharuri cu 5 atomi de carbon în moleculă** (riboza și dezoxiriboza) și **fosfați**. Acizii nucleici, spre deosebire de proteine (fig. 3) au structuri **primare, secundare, terțiare, cuaternare** prin legăturile multiple din molecule (fig. 4). ADN-ul aflat în nucleu, transmite caracterele ereditare, prin **genele** incluse în cromozomii din diviziunile mitotică și meiotică. În ultima vreme au fost evidențiate în mitocondrii și cloroplaste sub forme diferite, purtînd o altă informație ereditară. Complexul de ADN din **mitocondrii** și **cloroplaste** se numește **plastom.** Între genomul nuclear și plastomul citoplasmatic există interacțiune. ARN-ul este de trei feluri: ribozomal, mesager și solubil sau de transfer — fiecare dintre aceștia avînd structuri diferite.

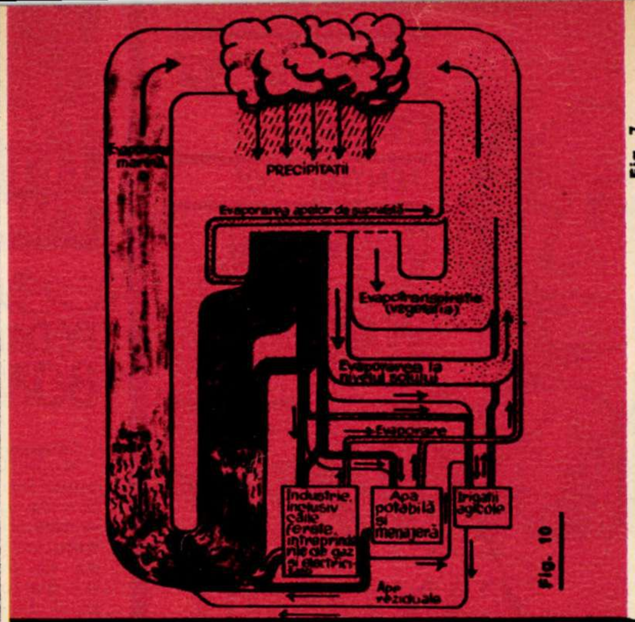
PRECIPITAȚII
Evapotranspirație (vegetație)
Evaporare
Industrie, inclusiv căile ferate, întreprinderile de gaz și electricitate
Apă potabilă și menajeră
Irigații agricole
Ape reziduale

Fig. 10

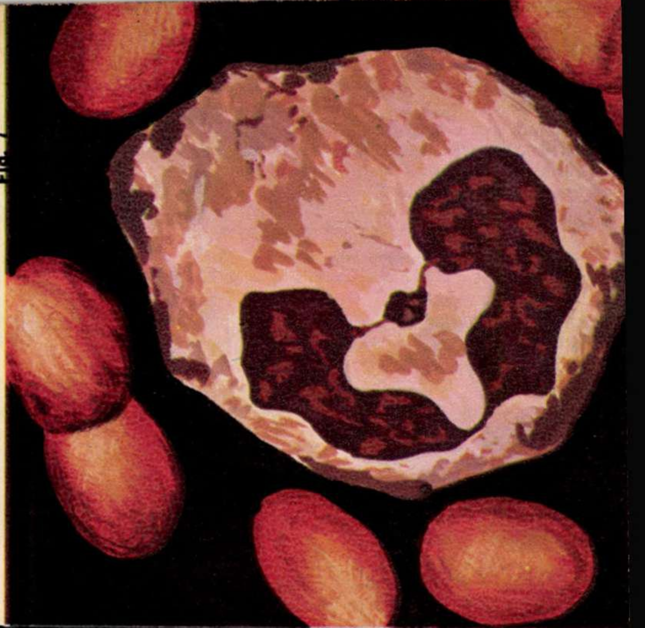

Fig. 7

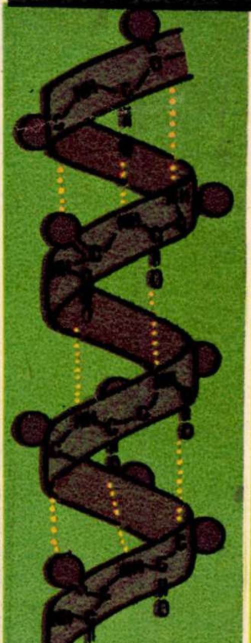

Fig. 3

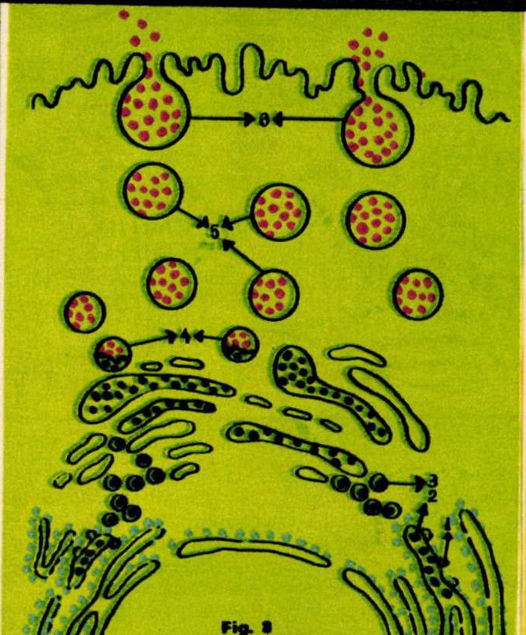

Fig. 8

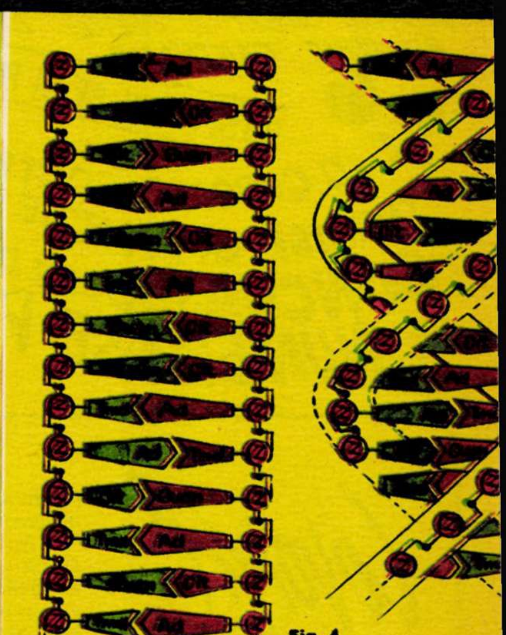

Fig. 4

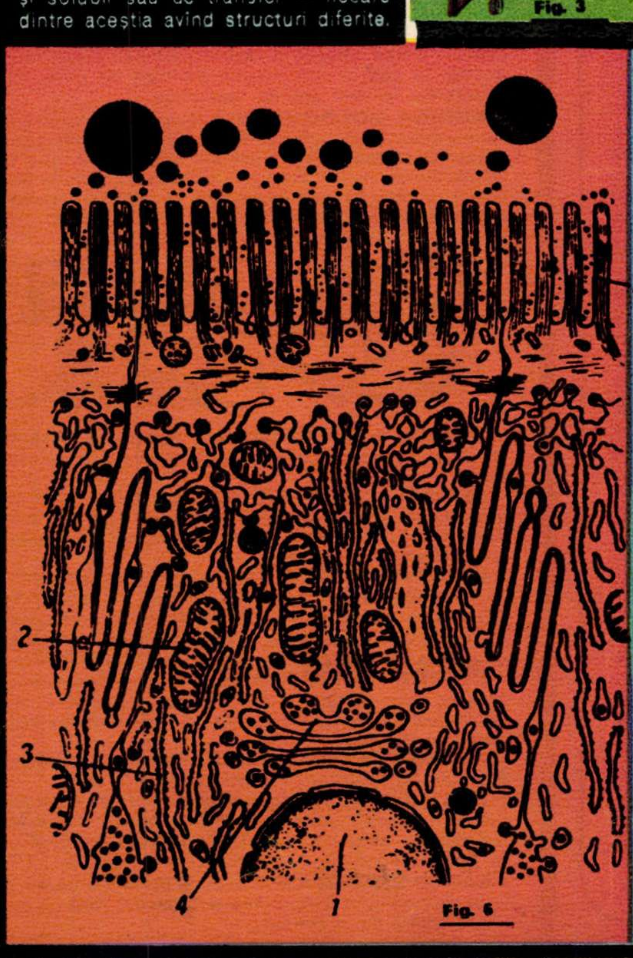

Fig. 6

FIG. 6 — Schema procesului secretor:

1. sintetizarea proteinelor secretorii la nivelul ribozomilor atașați; 2 — transferul proteinelor de pe ribozomi în spațiul intracisteenal al reticulului endoplasmic rugos; 3 — microvezicule Golgi; 4 — transportul proteinelor secretorii în vacuolele de condensare; 5 — transformarea vacuolelor golgiene în granule de zimogen; 6 — depozitarea temporară a acestor granule de zimogen în lumenul acinului glandular; N — nucleu:

FIG. 8 — Pinocitoza:

1 — nucleu; 3 — mitocondrie, 3 — reticul endoplasmic rugos; 4 — complex Golgi; 5 — margine microvilară.

ADN-ul, cu lanțul său dublu, complementar și antiparalel, transcrie mesajul pe un ARN mesager care, ajuns în citoplasmă, alături de ARN-ul ribozomal și ARN-ul solubil prin fenomenul de tranzlație, unește aminoacizii într-o anumită ordine, formînd variate molecule de proteine. Sinteza proteică este o activitate celulară de bază.

Construcția și funcția celulară sînt consumatoare de energie (care, la plante, provine din radiația solară luminoasă). Prin procesul de fotosinteză (asimilarea CO_2 la nivelul frunzelor cu ajutorul clorofilei, absorbția azotului și a azotaților la nivelul rădăcinilor) se produc principalele substanțe organice: zaharuri, lipide, proteine. Prin fotosinteză se elimină oxigen și apă, așa încît atmosfera se îmbogățește în oxigen necesar respirației animalelor și vapori de apă. Respirația plantelor furnizează energie prin degradarea materiilor organice complexe. Animalele nu sînt capabile să folosească energia solară, așa că se hrănesc cu plante (animale erbivore) sau cu animale mai mici care le furnizează materia organică necesară (animale carnivore). Degradarea anaerobă (fără oxigen liber) și aerobă (cu oxigen liber) a substanțelor organice furnizează energia necesară vieții (fig. 5).

La organismele pluricelulare, celulele sînt înconjurate de un mediu apos (lichid intercelular) cu care sînt în permanent schimb. Au loc procese de schimb prin intermediul aparatelor respirator și excretor, al organelor secretorii, al pielii sau mucoaselor. Deci schimbul se realizează nemijlocit la nivelul celulei individuale și prin intermediari la nivelul întregului organism. Înglobarea lichidelor de către celule **(pinocitoza)** are loc mai ales la nivelul intestinului (fig. 6). Celulele albe ale sîngelui (fig. 7) înglobează microbii și îi distrug. Secreția este caracteristică diferitelor celule din organism (fig. 8).

La animale, consumul de energie are loc și prin contracțiile musculare, prin transmiterea impulsurilor nervoase de la organele de simț la executori. La scară mult mai redusă și plantele efectuează mișcări ce se produc cu consum de energie.

Viața depinde de energia solară asimilată de pigmentul clorofilian al plantelor; animalele ierbivore depind de plante; omnivorele depind de plante și de animale mici; carnivorele depind de animalele mărunte. Omul este un omnivor la care materia a ajuns să se «autocunoască», datorită marii dezvoltări a creierului.

În natură, ca și în organism, are loc un circuit continuu al elementelor minerale, prin nașterea și moartea viețuitoarelor (circuitul azotului — fig. 9; circuitul apei — fig. 10).

Astăzi omul, grație rațiunii, poate dirija aceste fenomene în folosul său și al speciilor utile care îl înconjoară.

CRISTIAN ARCAȘU

TALON NR. 2

2. Pînă la ce epocă din istoria patriei noastre duce Cantemir lucrarea sa Hronicul vechimii a romano-moldo-vlahilor?

UN NOU CONCURS

PENTRU VOI

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

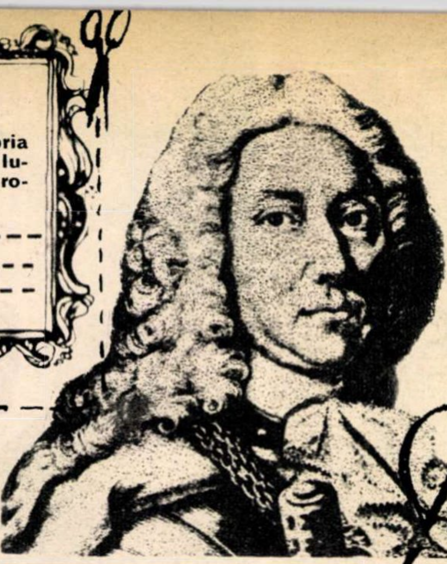

Dimitrie CANTEMIR

PUBLICĂM CEA DE-A DOUA ÎNTREBARE DIN CELE 10 PE CARE LE-AM ALES PENTRU CONCURSUL NOSTRU, DEDICAT VIEȚII ȘI OPEREI LUI **DIMITRIE CANTEMIR**

RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON!

● CELE 10 CUPOANE CONȚINÎND RĂSPUNSURILE VOR FI TRIMISE LA REDACȚIE TOATE ODATĂ.

CONCURSUL ESTE DOTAT CU **NUMEROASE PREMII!**

* Plicul, conținînd cupoanele, se trimite pe adresa redacției „Cutezătorii", Piața Scînteii nr. 1, cu mențiunea **CANTEMIR**

Covorul violet

(Urmare din pag. 7)

veni și sufla asupra lor și ei nici măcar nu mîrîiră. Dădeau din coadă și așteptau.

— Ehei, zise Bănică, acum să vă judec eu! Domnule Pitic, poftește jos să vezi ce palme le dau.

— Vai, strigă Piticul, alea sînt urechile cizmelor mele! Mi-ați distrus cizmele!

— N-am făcut nimic rău, Bănică, se apără Leu. Noi doi dormeam lîngă pragul casei și așteptam să se facă ziuă și deodată simt că mă izbește o talpă în frunte și hap, mușc, ceea ce n-am mai făcut niciodată. Și simt că e urechea mea de pe vremuri. O potrivesc cu laba, se lipește. Îl strig pe Dumitru și fugim de scoatem limba pînă prindem perechea aia de cizme și ne luăm urechile. Cum ni le-am pus, ni s-a și urcat sîngele la cap, ne-am făcut răi. Eu i-am tras un cap în burtă lui Dumitru, el mi-a sfîșiat blana. Ne-am oprit, n-avea rost să ne mîncăm între noi. Hai să mîncăm cizmele, am zis eu.

— Aoleu, sări Piticul, nu mai primesc altele pînă la vara viitoare, am să umblu desculț, ca un nenorocit!

— Nu te pripi, domnule Pitic, Dumitru n-a vrut să le mănînce, a înghițit odată un șomoiog de vase și nu-i mai trebuie. Nu mîncăm cizmele, mi-a zis, vreau să mănînc pisica și Calul din pridvor. Tocmai plecasem ca să trecem la fapte...

— O să pun pămînt pe voi, hotărî Bănică.

— Da, stăpîne, zise Calul, spune-mi să-i omor și să-i arunc în groapa de lut.

— Iertare! clănțăniră cîinii într-un glas.

— Domnule, se rugă Piticul, întîi să ne spună unde sînt cizmele.

— Zac într-o poiană plină cu brîndușe, spuse Leu. Dumitru n-a vrut să le mănînce, dar un pic tot le-a scărmănat. Le-a luat în gură și le-a scuturat. Și cînd le-a scuturat, s-a vărsat din ele sămînță și au răsărit o mie de brîndușe. E acolo și o minge de fotbal.

— Departe? întrebă Bănică.

— Lîngă grajdul ăla unde am văzut noi odată niște iepuri de casă.

Bănică încălecă și porniră prin cîmpie. Negura se ridicase și ieșea soarele. Dincolo de arături, pe izlaz, sub o perdea de salcîmi, văzură covorul de brînduși, în mijloc, cizmele de mătase roșie, cu turetcile frînte. Piticul le luă.

— Îți mulțumesc, îi spuse Piticul, m-ai salvat, și la vară, în noaptea cînd vin sînzienele, am să vin și am să te duc dincolo de Dunăre, unde arde locul de comori. Și iartă-i și pe cîini.

— Îndurare, stăpîne! clănțăniră din nou cîinii.

— Nu, zise Bănică, am zis că vă acopăr cu pămînt și am s-o fac. Veți săpa cu ghearele și veți intra sub covorul ăsta de brînduși. Îl luați la spinare și-l duceți acolo unde vă spune prietenul meu. Număr pînă la zece.

Cînd Bănică zise zece, amîndoi cîinii țineau în spinare o postată de pămînt, pe care sclipeau o mie de brînduși violete. Piticul își puse cizmele, potrivi pe ele pintenii și o porni spre Dunăre pe un fir de cărare.

— Domnule, se rugă cizma din piciorul stîng — amîndouă prinseseră glas și deveniseră artăgoase și pline de veselie — noi n-am vrut să te părăsim! Am văzut azi-noapte mingea aia și voiam să jucăm fotbal. Scoate-ne din picioare, ca să nu crezi că fugim și o să mergem înaintea dumitale, bătînd mingea.

— Lasă-le, zise Bănică, pînă la Dunăre o să trag și eu cîte un șut.

— Bun! aprobă Piticul și porniră.

Cizmele de mătase jucau mingea cu șpițul, Bănică o lovea numai cu capul, Piticul călca spălîndu-și tălpile pe iarba plină de rouă, cîinii, îngenuncheați de greutate, tîrau pe grumaji un petic de cîmpie în care dansa primăvara, iar pe urmă, ridicînd frumos copitele, venea Calul de lemn, și frîul atîrna într-o parte.

TABLETA LUI EMIL

Băieții „pedagogi" din* Borlești

«Dragă Emil,

Avem în clasă foarte multe flori. De cele mai felurite specii. Ele formează un «colț viu al naturii». Fetele se ocupă de îngrijirea florilor, dar uneori mai uită să-și facă datoria.

Dragă Emil, te rog să ne sfătuiești cum să le trezim (fetelor n.r.) **dragostea pentru flori?»**
Semnează Nicu Miclăuș, comandant de grupă, Școala generală Borlești, comuna Pomi, județul Satu Mare .

Prin urmare, ați reținut că preocuparea de bază a băieților este **«să trezească dragostea fetelor pentru flori».**

Bineînțeles, că pînă să elaborez eu niște sfaturi geniale pentru băieții din Borlești, cum anume să facă ei ca să trezească pasiunea fetelor pentru flori, pînă cînd să le pună băieții în practică și pînă cînd să se producă «marea cotitură» în atitudinea fetelor, mai mult ca sigur că bietele flori se vor fi uscat din rădăcină.

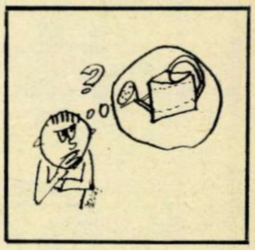

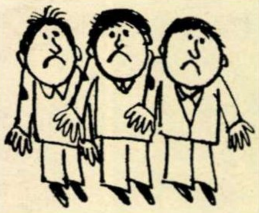

Un singur lucru nu le-a dat prin minte băieților pedagogi din Borlești: să pună mîna să ude și să îngrijească chiar ei florile. Fantastică idee, nu?

Emil

POȘTA ARHIVEI DE AUR*

«POȘTAȘUL»
FOTO: CLARA PÉTER.

LUCIA N. RĂDOI, satul Crovu, Dîmbovița. A început o primă selecție a răspunsurilor și a lucrărilor primite în cadrul concursului «Arhiva de aur», dar rezultatele le vom anunța mai tîrziu.

AURICA MOLDOVEAN, Letca, Sălaj. În cadrul concursului total poți participa cu lucrări din orice domeniu ai talent, așa cum am anunțat din nou în «Cutezătorii» nr. 13. Trimite probleme de matematică create de tine. Este recomandabil să anexezi totodată și modalitățile de rezolvare.

Pînă la **3 MAI** MAI PUTEȚI TRIMITE FIȘELE ȘI LUCRĂRILE PENTU CONCURSUL „ARHIVA DE AUR"

VASILE I. NIȚESCU, sat Miercani, Argeș. Descrie proiectul de invenție și adaugă schema desenată.

IONICĂ I. NICOLAE, Breasta, Dolj. Poți trimite oricîte lucrări dorești și din orice domeniu vrei. Firește, vor intra toate în concurs, dar vor fi premiate, se înțelege, cele bune.

UN GRUP DE ELEVI din Huși. Privitor la premiile cu care este dotat concursul nostru, am dat ample lămuriri în «Cutezătorii» nr. 13. Numele premiaților va fi publicat la vreme în revistă. Plicurile se desfac pe măsură ce sosesc. O primă selectare a început.

CORINA BĂHNĂREANU, Brașov. Repetăm că nu este obligatoriu să trimiți mai multe lucrări și nici să răspunzi la toate întrebările. Ai posibilitatea de a alege, după dorință.

GHEORGHE COTOVANU, Boldești, Scăeni. Premiile nu se vor acorda prin tragere la sorți.

P.S. Rugăm pe participanții la concurs să semneze fiecare lucrare, fiecare desen și fotografie. Este, de asemenea, recomandabil ca fișa și toate lucrările să fie trimise deodată, nu pe rînd.

FOARTE IMPORTANT! data de primire a fișelor și a lucrărilor s-a prelungit pînă la 3 mai a.c., așa că mai puteți participa la concurs.

* enigma NR. 4/S.O.S

REZUMAT ȘI RĂSPUNS LA ENIGMA NR. 3. Complicele se întîlnește cu inginerul ZARU și, într-un restaurant, încearcă, folosindu-se chiar și de licoarea lui Bachus pentru a-i «dezlega» limba, să afle de la acesta secretul invenției. Nu reușește datorită intervenției căpitanului Dumitrescu care, prin intermediul femeii, îl atenționează și astfel Zaru îi dă complicelui date eronate. Spionul Herdon jubilează dar... Totuși, inginerului Zaru i se reține greșeala că a discutat despre existența invenției.

La enigma nr. 2, «FARSA», au răspuns bine: **POP IOAN**, orașul Tg. Lăpuș — Maramureș, **GILCOI CORNEL**, comuna Bretea Romana — Hunedoara și **MĂRGINEAN MARIUS**, Ocna Mureș — Alba. La enigma nr. 3 a răspuns foarte bine: **BURSUC ANGELICA**, — Bacău (felicitări) și bine: **ȚIRĂ VASILE**, **TĂTĂREȘTI** — Satu Mare și **BURCIU CONSTANTIN**, com. Vulturești — Olt.

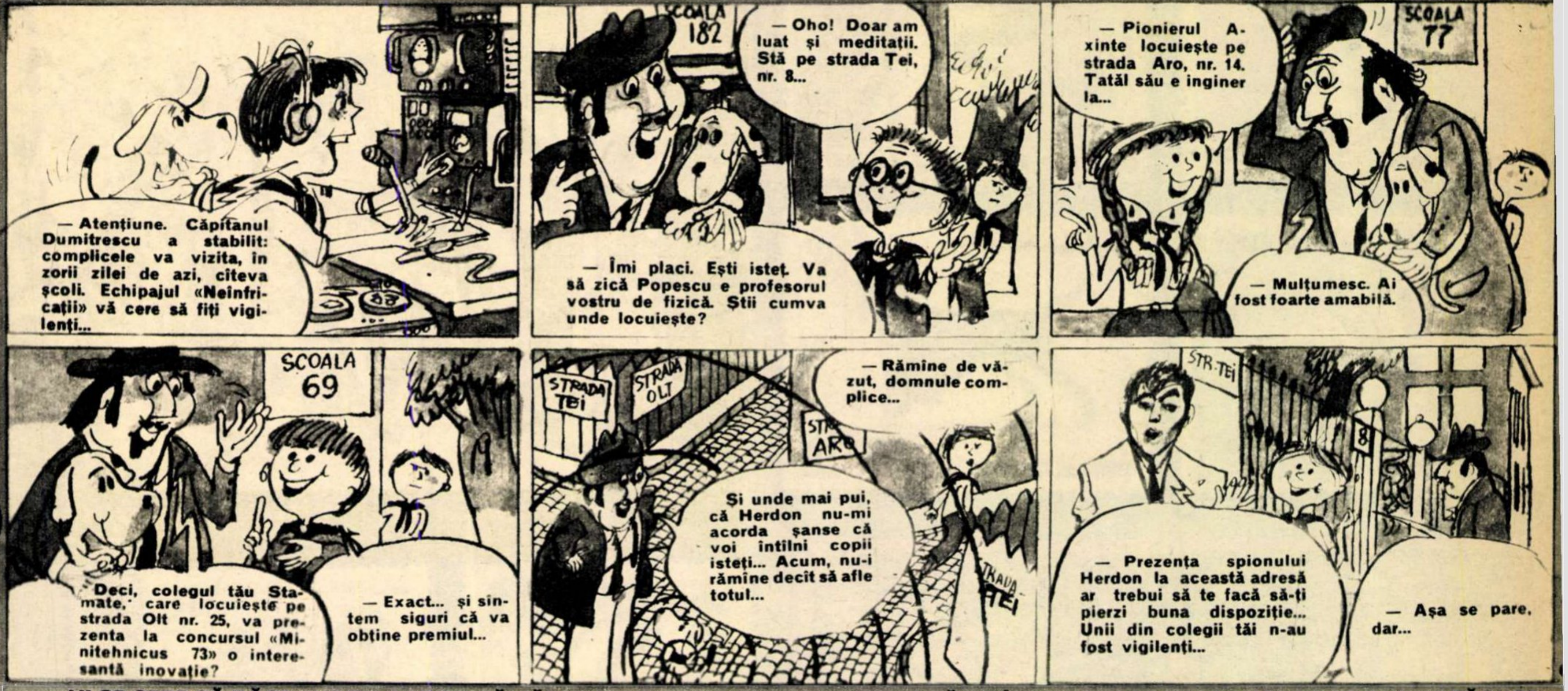
— Atențiune. Căpitanul Dumitrescu a stabilit: complicele va vizita, în zorii zilei de azi, cîteva școli. Echipajul «Neînfricații» vă cere să fiți vigilenți...
SCOALA 182
— Oho! Doar am luat și meditații. Stă pe strada Tei, nr. 8...
— Îmi placi. Ești isteț. Va să zică Popescu e profesorul vostru de fizică. Știi cumva unde locuiește?
— Pionierul Axinte locuiește pe strada Aro, nr. 14. Tatăl său e inginer la...
SCOALA 77
— Mulțumesc. Ai fost foarte amabilă.
SCOALA 69
— Deci, colegul tău Stamate, care locuiește pe strada Olt nr. 25, va prezenta la concursul «Minitehnicus 73» o interesantă inovație?
— Exact... și sintem siguri că va obține premiul...
STRADA TEI
STRADA OLT
STR. ARO
— Rămîne de văzut, domnule complice...
Și unde mai pui, că Herdon nu-mi acorda șanse că voi intîlni copii isteți... Acum, nu-i rămîne decît să afle totul...
STRADA TEI
STR. TEI
8
— Prezența spionului Herdon la această adresă ar trebui să te facă să-ți pierzi buna dispoziție... Unii din colegii tăi n-au fost vigilenți...
— Așa se pare, dar...

VI SE CERE SĂ RĂSPUNDEȚI DATORITĂ CĂRUI FAPT RADU NU AVEA MOTIVE SĂ FIE ÎNGRIJORAT? MAI CONCRET, CE ANUME FĂCUSE EL PENTRU CA SPIONUL SĂ NU-ȘI ÎNDEPLINEASCĂ MISIUNEA? (DOUĂ VARIANTE).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								■		
2										
3					■					■
4	■					■				
5		■		■						
6			■						■	
7						■				
8					■					
9			■				■			
10								■		

Cîntare patriei

ORIZONTAL: 1. Autorul cîntecului «Acest pămînt e patria mea», Posed. 2. A scris poemul «Cîntarea României» (2 cuv.). 3. «... mea», compoziție de H. Jerea. Capabilă. 4. Fiica lui Cronos. Diminutiv feminin. 5. Unul din strămoșii noștri menționat în poezia ««Pui de lei» de I. Nerițescu. 6. Ne dau de furcă. Poate fi și a patriei noastre. 7. A compus cîntecele «Cîntarea României» și «Steagul partidului». În cură! 8. Autorul poeziei «Tineret, mîndria țării». Un alt compozitor contemporan, autorul mai multor cîntece. 9. Udrea George ... patriei (pl.) Scriitor contemporan, autor a mai multor romane, printre care și «Zilele vieții tale». 10. Autoarea poemului «Florile patriei» Uite!

VERTICAL: 1. La înălțime. Măiastră pană a liricii noastre, autorul volumului de poezii «Cîntece de vitejie». 2. Compozitor român. Istoric și cărturar român, care a spus: Fără patrie nu se poate închipui existența de rațiune și fără rațiune și națiune patria e un cuvînt deșert. 3. A scris muzica și versurile «Odăi patriei». La intrare în Călugăreni! 4. Cutezător înaripat. Autorul volumului «Focuri pe culme» în care este evocată figura legendară a Craiului munților, Avram Iancu. 5. Începutul suitei! Arțar (pop.).

Hai, căluțule. 6. Timp istoric. Rar pe margini!... A sorbi 7. Soldatul în război. 8. Autorul compozitorilor «Patria mea» și «O, Românie». Ape nesfîrșite! 9. Aseară (pop). Autorul stihurilor «Frumoase versuri spune țara/ De dimineață pînă seara». 10. Om sucit! Introduși fără voie.

DICȚIONAR: Atar.

NICOLAE PESCARU

Dezlegare

Orizontal: 1. Comișel. Am. 2. Alecu Russo. 3. Țara. Apta. 4. Hera. Tori. 5. C. S. Traian. 6. Oi. Harta. T. 7. Socor. O. Ur. 8. Brad. Bratu. 9. Ug. Ode. Pas. 10. Cassian. Ni.

CUTEZĂTORII SERVICE

DORESC SĂ CORESPONDEZE PE TEME DE:

LITERATURĂ: Gabriela Nicolau, clasa a IV-a. Liceul din Bicaz, județul Neamț; **Rodica Dane,** Brăila, str. Milcov nr. 47; **Mircea Susan,** Alba Iulia. B-dul Transilvania nr. 7 A, bl. 56, et. 3, ap. 15, județul Alba **SPORT: Dorina Popa,** comuna Vișani, județul Brăila; **Paula Nicoleta Cojanu,** clasa a VI-a, comandantă de unitate, comuna Bălătești, județul Prahova; **Victoria Mohora,** clasa a V-a A, Școala generală nr. 2 Dudu, județul Teleorman. **COLECȚIONEAZĂ VEDERI: Otilia Angheluță,** comuna Podul Turcului, județul Bacău; **Rodica Stanciu,** satul Palilula, comuna Bucovăț, județul Dolj; **Silvia Garan,** clasa a V-a, Școala generală Recea, județul Argeș. **COLECȚIONARI DE FOLCLOR: Adrian Spiru Pintea.** Tg. Ocna, str. Tisești nr. 106, județul Bacău; **Elena Tudor,** comuna Brănești, str. Independenței nr. 24, județul Ilfov și **Elena Alexandru,** satul Averești, comuna Ion Creangă, județul Neamț.

IONICĂ VĂ CERE SPRIJINUL

In textul de mai jos s-au strecurat nouă greșeli de științele naturale și de geografie, Le puteți găsi?

Ionică și-a aranjat în această vacanță de primăvară ierbarul său pe care intenționează să-l îmbogățească cu exemplare noi. Pe baza celor învățate la lecțiile de geografie, el și-a aranjat exemplarele sale, unele din ele destul de rare, după zona faunistică de unde au fost culese de-a lungul anilor. El a pus la început pe cele culese din zona alpină. Printre numeroasele sale piese Ionică și-a ordonat frunzele de cireș pitic, colilie, floarea de colț și jugastru. Din zona păduroasă, prietenul nostru și-a ales, printre altele, frunzele de carpen, stejar, fag, ienupăr și rogoz. În ultima casetă, mai bogată și mai variată, a pus exemplarele din zona de stepă. Aici și-au găsit locul frunzele de măceș, prun sălbatic, ulm, tei și paltin. La ele mai adauga cele colecționate prin schimb făcut cu colegii lui. Urmează ca în vacanța mare să-și aranjeze și insectarul după aceleași criterii, dispunînd de piese rare din bogata floră a țării. În acest scop el intenționează să facă o excursie de studii în Munții Poiana Ruscăi din Podișul Getic și Vîrfurile Omul și Caraiman din Munții Paring.

1) Plantele nu fac parte din fauna țării, ci din flora ei. 2) Cireșul pitic este din zona de stepă. 3) Colilia este din zona de stepă și este o plantă ierboasă. 4) Ienupărul este o plantă specifică zonei alpine. 5) Rogozul este din zona de stepă. 6) Ulmul, teiul și paltinul sînt din zona păduroasă. 7) Insectele și animalele constituie fauna și nu flora țării. 8) Munții Poiana Ruscăi nu sînt situați în Podișul Getic. 9) Vîrfurile Omul și Caraiman nu sînt în Munții Paring.

OTILIA ANGHELUȚĂ

ADRIAN SPIRU

RODICA DANE

PAULA COJA

RODICA STANCIU

MIRCEA SUSAN

GABRIELA NICOLAU

SILVIA GARAN

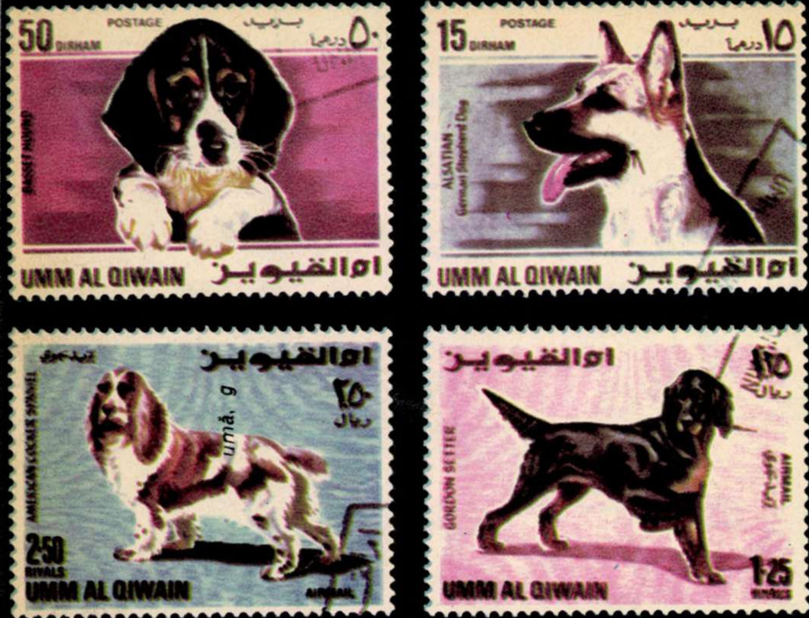

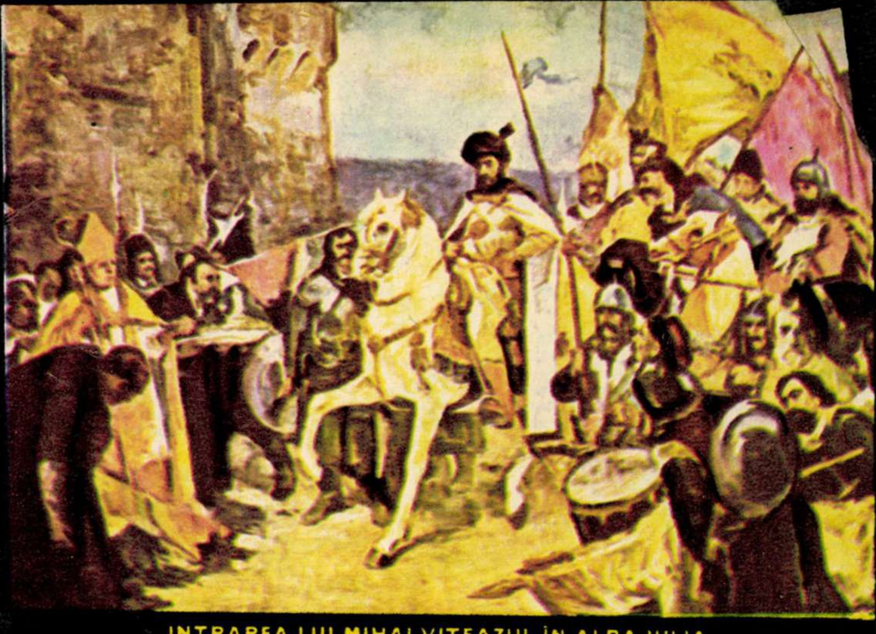

INTRAREA LUI MIHAI VITEAZUL ÎN ALBA IULIA — CARTE POŞTALĂ REALIZATĂ DE D. STOICA.

filatelic CLUB

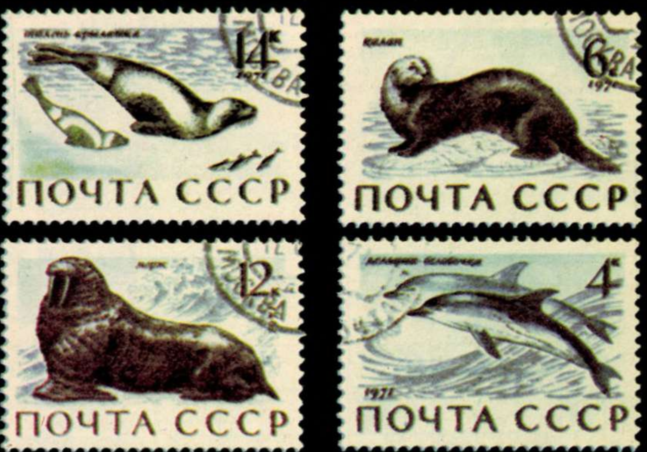

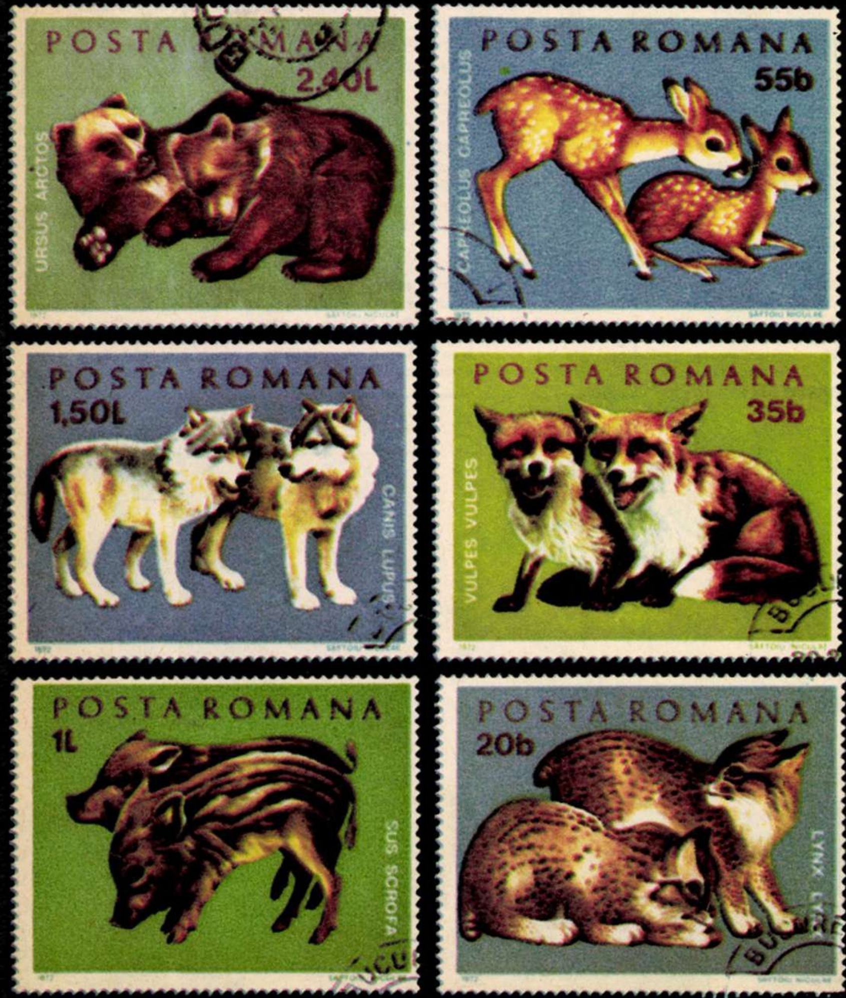

● **CE SĂ COLECŢIONĂM?** Continuînd invitaţia adresată în numărul precedent al revistei, presupunînd că aţi devenit filatelişti tematicieni, ţin să vă fac o precizare: colecţiile nu trebuie să cuprindă doar mărci poştale. Ele pot şi este necesar să fie completate cu plicuri «prima zi», cu ştampile etc. Valoarea colecţiei creşte dacă va cuprinde şi întreguri poştale (plicuri francate, ilustrate etc.). Iată, de exemplu, la o colecţie despre personalităţi istorice, ilustrata reproducînd tabloul lui D. Stoica, «Intrarea lui Mihai Viteazu în Alba Iulia», pe care o puteţi vedea în imagine, nu trebuie să lipsească.

● **PLANUL DE EMISIUNI**, pe anul 1973, cuprinde numeroase surprize pentru filatelişti. Spicuim, şi vom reveni: *Costume naţionale*, *Aniversări*, *Reproduceri de artă*, *Sport*, *Obiecte de arheologie românească*, *Cosmonautică* etc. Veţi avea de unde alege!

● **MĂRCI UZUALE.** «De ce se numesc astfel?» Iată o întrebare la care răspunsul este simplu: pentru că sînt destinate, în special, francării trimiterilor poştale. Precizez: şi celelalte mărci pot fi folosite pentru francare. În anul 1972, Poşta română a emis o serie de 20 de valori uzuale. Dat fiind preţul lor ridicat, vă sfătuim să le colecţionaţi obliterate.

AUREL CRIŞAN

MERIDIANE FILATELICE

● Anul 1973 şi-a făcut apariţia în filatelie. Administraţia poştală din Berlinul Occidental a anunţat o emisiune de binefacere în folosul copiilor, cu tema... «Păsări de pradă» formată din patru valori.

La rîndul lor Dahomey şi Niger au scos serii de timbre poştale în care apar eroii fabulelor lui La Fontaine.

● Suedia, organizînd un concurs, a ales din 5 000 proiecte prezentate de copii între 4 şi 12 ani, desene care au format apoi subiectele unor mărci poştale destinate sărbătorilor de iarnă.

● Inspectorul Peter Griggs, împreună cu o duzină de detectivi, şcolarizaţi în prealabil, formează secţia specială «filatelică», din cadrul Scotland Yard-ului. Va înlătura aceasta numeroasele cazuri de furturi de timbre înregistrate în ultimii ani în ţările din apusul Europei? Se pare că rezultatele sînt de pe acum promiţătoare.

● În U.R.S.S., prima organizaţie filatelică creată în 1921—1922, a avut ca obiectiv principal strîngerea de fonduri pentru ajutorarea copiilor şi înfometaţilor. Achiziţionînd 60 milioane de mărci, organizaţia respectivă a dat copiilor 10 000 ruble aur şi 5 milioane ruble în bani.

● La Piteşti, funcţionează în cadrul Casei pionierilor, cercul filatelic «Pionierul», condus de profesoara Maria Albu. Întruniţi zilnic, instruiţi atent, micii colecţionari au organizat deja şi o expoziţie filatelică. Iată o iniţiativă meritorie şi un exemplu bun de urmat.

● În zorii zilei de 1 aprilie 1965, la postul de poliţie din oraşul Linz — Austria, autorii furtului filatelic din ziua precedentă de la magazinul filatelic Schar s-au predat cuprinşi de remuşcări, după ce tot printr-o acţiune de spargere, la acelaşi magazin, cu 2 ore înainte de predare, au aşezat prada la loc. Justificarea lor: «Ne-am dat seama prea tîrziu că filatelia nu e compatibilă cu tîlhăria». Şeful postului de poliţie, preşedinte de onoare al clubului filatelic din localitate, auzind aceste cuvinte, a început să... plîngă.

● Cînd Pelé, celebrul fotbalist, a înscris cel de al 1 000-lea gol, poşta braziliană a emis în 2 000 000 exemplare un timbru poştal.

LUCIAN PENESCU

Povestea unei mari echipe

— FOILETON—

— Am avut o echipă mare, spuse Dudu Popovici, tolănindu-se melancolic pe cimentul încălzit de soare al scării de la intrarea blocului. Mare de tot.

Gabriela de la etajul trei îi strînse cu emoție la piept pe cei trei pisoi în vîrstă de douăzeci de zile. Maică-sa, speriată de fecunditatea pisicii Narcisa, le pusese gînd rău, dar Gabriela nici nu voia să audă. Îi hrănea, îi spăla și-i pieptăna, aveau funde roșii și dormeau în patul ei.

— Păi echipa noastră putea să ajungă anul ăsta în categoria «C», continuă Dudu, întrebîndu-se dacă face să-și piardă timpul explicîndu-i Gabrielei ce înseamnă categoria «C». Era mai bine să facă puțin mister din toate astea. Altminteri, Gabriela ar fi descoperit că o echipă de școală generală nu poate ajunge în categoria C. Cum îți spuneam, vine tovarășa dirigintă în clasă și ne anunță: «O să avem un campionat de fotbal pe școală. Credeți că e cazul să luăm o hotărîre?» Imediat a început hărmălaia. Tovarășa dirigintă însă nu s-a supărat, e foarte cumsecade, de fapt noi îi cam facem sînge rău.

— Nu-i frumos, observă Gabriela. La noi...

— E prea tînără, n-are experiență, o întrerupse Dudu. I se pare că sîntem cea mai indisciplinată clasă din școală. Cu vremea, adăugă el, înțelept, o să-și dea seama că toate clasele sînt la fel.

— Asta așa e, conveni Gabriela. În școala noastră...

— Da. Și atunci se ridică Predoiu și zice cu glasul lui miorlăit: «Tovarășa dirigintă, lăsați pe noi, facem o echipă de aur, mergem direct la titlu».

— Care Predoiu, băiatul acela zvelt?...

— Exact, slăbănogul ăla. În pauză am stat de vorbă numai noi, băieții. Ideea principală a fost cam asta: pînă acum, nu i-am dat motive dirigintei să se laude cu noi. Ce-ar fi să ieșim campioni pe școală? După ore, ne-am dus în parc, am stabilit echipa și programul de pregătire. A fost un moment măret. Pe urmă, zi de zi, cîte două ore, să ne fi văzut la antrenament: alergări, gimnastică, exerciții de dribling, scheme tactice! Se uita lumea la noi ca la spectacol. Predoiu...

— Jucător mare, nu-i așa?

— Predoiu?! E slab de tot, îl foloseam mai mult ca rezervă. Tot hazul lui constă în ochelari! Să vezi ce mai rîd oamenii. La fiecare meci, lui Predoiu îi sar ochelarii de cel puțin o sută de ori, și pînă la sfîrșit reușește să-i și spargă. De-aia vine cu o pereche de rezervă. În fine, o lună mai tîrziu, intram în finală cu clasa a opta B. Meci mare. I-am bătut cu 8—7, în prelungiri. Tovarășa dirigintă, cînd i-am oferit ei florile primite odată cu cupa de campioni, plîngea!

— Păi și eu aș fi plîns, zise Gabriela, strîngîndu-și pisoii la piept.

— Cînd nu plîngi tu? Ei, așa am cucerit noi campionatul! Am avut o echipă mare.

— Și acum de ce nu mai aveți?

— Asta-i viața. Colegii ăștia ai mei n-au interes, n-au ambiție...

— Predoiu, zise cu timiditate Gabriela, nici nu mai e la noi, s-a mutat la școala nr. 4, e coleg cu un văr de-al meu. Săptămîna trecută, văru-meu ăsta îmi spunea că echipa lor de fotbal, deși e înființată abia de astă toamnă, va cîștiga cu siguranță campionatul școlar. Fac niște antrenamente turbate. Predoiu...

— Termină, se răsti Dudu. Ți-am spus că Predoiu joacă foarte, foarte slab! El singur a spus că n-are pretenția să fie altceva decît rezervă! De ce trebuie să discut cu tine astfel de probleme? Tragi niște concluzii pur și simplu stupide!

Și Dudu porni melancolic pe aleea dintre blocuri, în căutarea altui interlocutor, dornic să asculte povestea unei mari echipe.

SANDU ALEXANDRU

AGENDA CUPEI «Cutezătorii» la fotbal

Publicarea regulamentului noii ediții a Cupei «Cutezătorii» la fotbal (în nr. 12 al revistei noastre) i-a pus în mișcare, cum era și firesc, pe toți pionierii și școlarii de la sate dornici să se afirme în cadrul acestei competiții mult îndrăgite de ei. La redacție, primim zilnic scrisori și telefoane, ba chiar și vizite, prin intermediul cărora sîntem informați despre febrila activitate de constituire și rodare a echipelor, despre primele «ostilități» fotbalistice. Astfel, la **Cristian (Brașov)** *au apărut imediat cincisprezece «vulturi» care, dornici să se înalțe cît mai sus pe cerul fotbalului, își exersează zilnic aripile. În alt loc — la* **Săvîrșin (Arad)** *— cunoscuții «temerari» de la liceul din localitate, clasați pe locul doi în finala de anul trecut, și-au reîmprospătat rîndurile cu noi forțe (în litera actualului regulament) și au pornit să-i înfrunte, cu îndrăzneala și dîrzenia care-i caracterizează, pe toți aceia care au curajul să le stea în cale. Cît despre cei din* **Gruiu (Budești — Ilfov),** *campionii de anul trecut (membrii «Flamurei pionierești»), ce să mai spunem! Obligați de prestigiul trofeului și distincțiilor care le-au confirmat în vară valoarea deosebită, ei sînt hotărîți ca și de data aceasta să se comporte la fel de frumos. Drept care acționează în consecință, consacrînd pregătirii în vederea viitoarelor confruntări cea mai mare parte a timpului lor liber.*

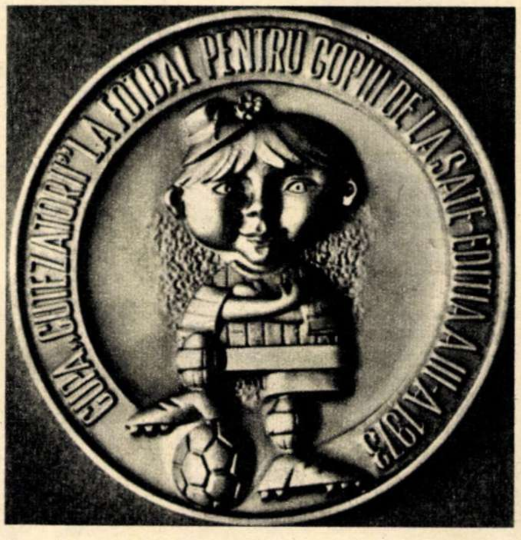
CUPA „CUTEZĂTORII” LA FOTBAL PENTRU COPIII DE LA SATE EDIȚIA A III-A 1975

In același timp însă, numeroși participanți la această competiție ne-au solicitat și unele precizări, unele lămuriri suplimentare la regulament. Considerînd că o parte dintre acestea îi interesează și pe alții, le prezentăm mai jos.

- **Echipele înscrise în concurs vor fi constituite numai din elevi din aceeași comună. Ele pot juca atît în compania formațiilor înscrise, cît și a altora neînscrise în concurs, fiecare meci fiind valabil și luat în considerație la întocmirea punctajului.**
- **De regulă și pe cît posibil, meciurile vor fi disputate pe terenuri normale, regulamentare. Dar acolo unde acestea lipsesc, pot fi folosite și terenuri mai mici, improvizate.**
- **Antrenorul echipei (ales de către membrii echipei dintre comandanții-instructori, părinți, studenți sau elevi mai mari aflați în vacanță, pasionați de fotbal), se va afla permanent la conducerea echipei, rămînînd același pe toată durata competiției propriu-zise, iar în cazul în care formatia respectivă va fi invitată la finală. va trebui s-o însoțească în localitatea în care se va desfășura aceasta.**
- **Arbitrul (un cadru didactic, un părinte, un student sau elev mai mare aflat în vacanță, bun cunoscător al regulilor fotbalului), poate fi de fiecare dată altul, cu condiția ca alegerea sa să se facă de către ambele echipe care se întîlnesc în meciul respectiv.**
- **Foile de arbitraj, întocmite după fiecare meci în parte și trimise săptămînal la redacție, vor fi concepute și completate de către fiecare echipă, folosindu-se coli albe (neimprimate) de hîrtie de scris și respectîndu-se rubricile și datele prevăzute de regulament.**
- **În jurnalele de bord vor fi relatate, succint, dar cît mai expresiv și convingător, cele mai interesante momente din viața echipei (de la constituire și pînă la încheierea competiției). Pot fi consemnate, de asemenea, și alte întîmplări, și alte evenimente trăite de membrii formației respective nu numai în calitatea lor de fotbaliști, ci și-n aceea de pionieri și școlari cu preocupări diverse.**

Sperînd că aceste precizări vă vor fi de un real folos, că vă vor ajuta în cît mai buna organizare a echipelor și în desfășurarea competiției, vă oferim în încheiere două surprize plăcute: este vorba despre inițiativa echipei **«Flamura pionierească»** *din Gruiu, campioana de anul trecut, care oferă, în cadrul actualei ediții, o cupă echipei finaliste ai cărei componenți vor avea cea mai bună situație la învățătură. A doua noutate. Nu de mult, au ieșit, din atelierele Monetăriei Statului, medaliile competiției destinate cîștigătorilor locurilor 1, 2 și 3!*

Așteptînd în continuare vești de la voi, vă dorim tuturor succes!

Juriul celei de a treia ediții
a Cupei «Cutezătorii» la fotbal

Cutezătorii 16

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

11

EPISODUL II

Scenariu : VASILE MĂNUCEANU   Desene: TEODOR BOGOI

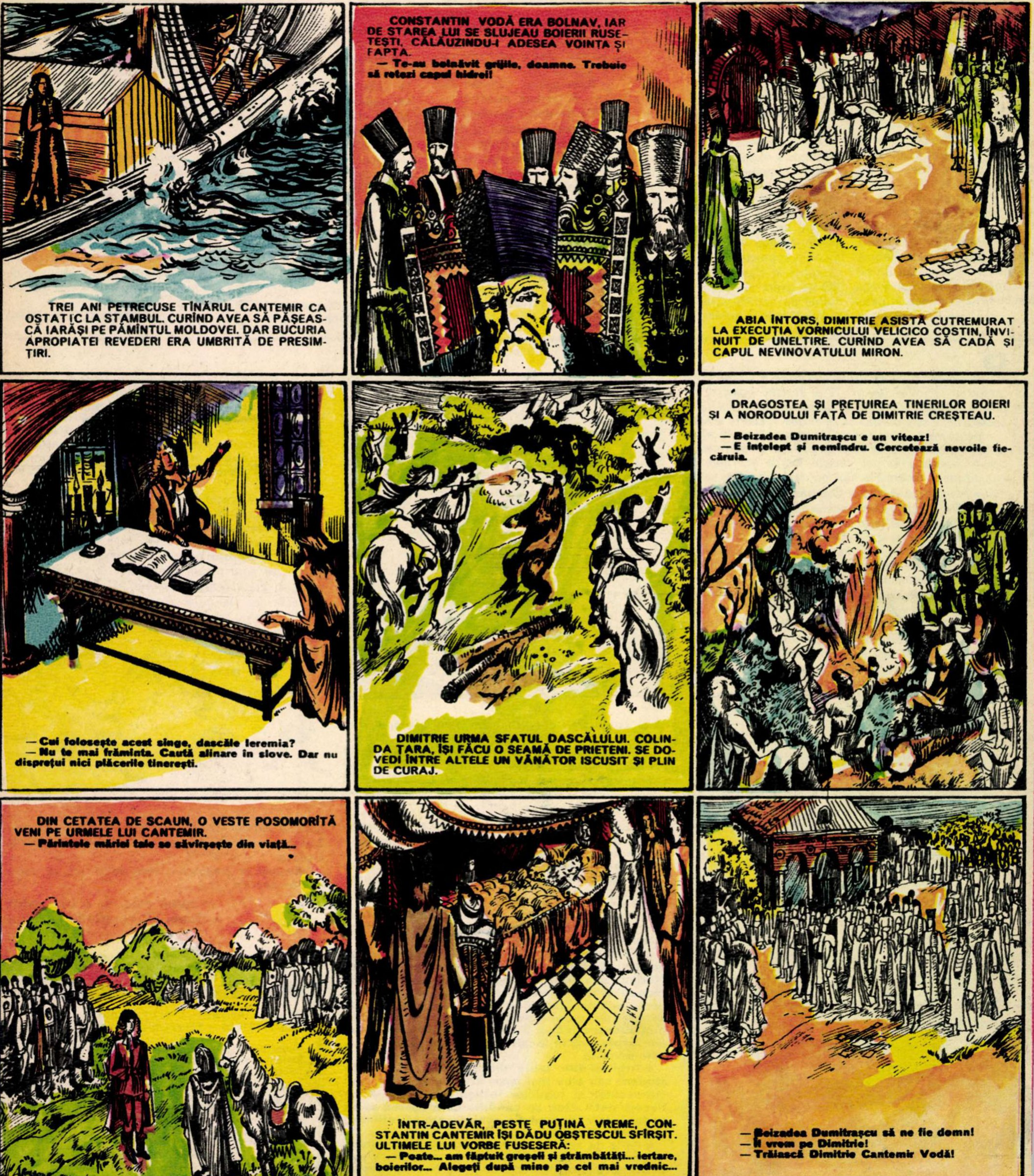
TREI ANI PETRECUSE TÎNĂRUL CANTEMIR CA OSTATIC LA STAMBUL. CURÎND AVEA SĂ PĂȘEASCĂ IARĂȘI PE PĂMÎNTUL MOLDOVEI. DAR BUCURIA APROPIATEI REVEDERI ERA UMBRITĂ DE PRESIMȚIRI.
CONSTANTIN VODĂ ERA BOLNAV, IAR DE STAREA LUI SE SLUJEAU BOIERII RUSEȘTI, CĂLĂUZINDU-I ADESEA VOINȚA ȘI FAPTA.
— Te-au bolnăvit grijile, doamne. Trebuie să retezi capul hidrei!
ABIA ÎNTORS, DIMITRIE ASISTĂ CUTREMURAT LA EXECUȚIA VORNICULUI VELICICO COSTIN, ÎNVINUIT DE UNELTIRE. CURÎND AVEA SĂ CADĂ ȘI CAPUL NEVINOVATULUI MIRON.
— Cui folosește acest sînge, dascăle Ieremia?
— Nu te mai frămînta. Caută alinare în slove. Dar nu disprețui nici plăcerile tinerești.
DIMITRIE URMA SFATUL DASCĂLULUI. COLINDA ȚARA, ÎȘI FĂCU O SEAMĂ DE PRIETENI. SE DOVEDI ÎNTRE ALTELE UN VÂNĂTOR ISCUSIT ȘI PLIN DE CURAJ.
DRAGOSTEA ȘI PREȚUIREA TINERILOR BOIERI ȘI A NORODULUI FAȚĂ DE DIMITRIE CREȘTEAU.
— Beizadea Dumitrașcu e un viteaz!
— E înțelept și nemîndru. Cercetează nevoile fiecăruia.
DIN CETATEA DE SCAUN, O VESTE POSOMORÎTĂ VENI PE URMELE LUI CANTEMIR.
— Părintele măriei tale se săvîrșește din viață...
ÎNTR-ADEVĂR, PESTE PUȚINĂ VREME, CONSTANTIN CANTEMIR ÎȘI DĂDU OBȘTESCUL SFÎRȘIT. ULTIMELE LUI VORBE FUSESERĂ:
— Poate... am făptuit greșeli și strîmbătăți... iertare, boierilor... Alegeți după mine pe cel mai vrednic...
— Beizadea Dumitrașcu să ne fie domn!
— Îl vrem pe Dimitrie!
— Trăiască Dimitrie Cantemir Vodă!

(VA URMA)

JOI, 26 APRILIE 1973,
ANUL VII (292)
16 pagini, 1 leu

Cutezătorii 17

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎN ACEST NUMĂR:

„Școala recoltelor de mîine" / PAG. 4-5
„Ucenicii căpitanului Scarlat" / PAG. 8-9
„Invitație la fantezie" / PAG. 14-15

Desen: Vintilă MIHĂESCU

BUZĂU
BRAȘO

BRĂILA

Recent s-a desfășurat la Brăila cea de a II-a ediție a marii acțiuni pionierești «Ambasadorii prieteniei», acțiune ce a avut ca oaspeți de onoare pe tovarășii Dumitru Bălan, prim-secretar al Comitetului județean Brăila al P.C.R. și Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Timp de trei zile — 16, 17 și 18 aprilie —, cei peste două sute de «ambasadori», sosiți în acest frumos oraș de pe malul Dunării din 25 de județe ale țării, au participat, împreună cu gazdele lor, la numeroase și interesante activități: alai pionieresc, vizitarea orașului și a împrejurimilor sale, excursie cu vaporul pe Dunăre, spectacole, vizionarea unor expoziții etc. Totodată, «ambasadorii», gazdele precum și pionierii din comuna Traianu au avut discuții de lucru cu cei 12 locțiitori ai președintelui C.N.O.P. privind pregătirea viitorului Forum al pionierilor, care se va ține în vara acestui an la Livada — Satu Mare. În amintirea întîlnirii, pionierii-oaspeți, împreună cu gazdele lor, au plantat, pe faleza Dunării, 40 de stejari tineri, simbolizînd prietenia trainică a copiilor din toate județele României socialiste.

Vom reveni într-unul din numerele viitoare cu un amplu fotoreportaj.

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

VINERI, 20 APRILIE A.C., S-AU DESFĂȘURAT, ÎN CAPITALĂ, LUCRĂRILE PLENAREI CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

PLENARA A DEZBĂTUT PROBLEME ALE EDUCAȚIEI PRIN MUNCĂ ȘI ALE VIEȚII DE ORGANIZAȚIE A PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR DIN MEDIUL RURAL, PLANUL DE MĂSURI CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA CONTINUĂ A EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI ÎN RÎNDURILE PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR, PRECUM ȘI PLANUL DE MĂSURI AL CONSILIULUI NAȚIONAL PRIVIND CEA DE-A 25-A ANIVERSARE A ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

BOTOȘANI

În vacanța de primăvară, pe aeroportul Rediu, de lîngă Botoșani, a avut loc ediția a IV-a a concursului interjudețean «Racheta Moldovei», întrecere pasionantă la care, împreună cu numeroși pionieri, au asistat membri ai Biroului Comitetului județean Botoșani al P.C.R și ai conducerii C.N.O.P. Cu acest prilej, 21 de echipaje din tot atîtea județe și-au dovedit măiestria în confecționarea și lansarea rapidelor rachete cu stramăr sau cu parașută, a grațioaselor rachetoplane sau a frumoaselor rachete, în cadrul probei speciale.

După totalizarea rezultatelor, pe primul loc s-a clasat județul Ialomița, cîștigînd astfel trofeul. Pe locul secund s-a clasat județul Vîlcea, iar pe locul trei, județul Galați.

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

De veghe la tezaurul naturii

Nu de mult, într-un număr al revistei noastre dedicat problemelor ocrotirii naturii, v-am informat despre studiile efectuate în țara noastră în vederea elaborării unei legi în acest domeniu. Săptămîna trecută, potrivit hotărîrii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. de a supune dezbaterii publice proiectul de LEGE privind protecția mediului înconjurător, ziarele au publicat acest proiect. În «Scînteia», «Scînteia tineretului», «România liberă» «Cutezătorii» și în alte publicații, apar rubrici în care cititorii, toți cetățenii au posibilitatea să participe la dezbateri.

Proiectul noii Legi dovedește grija partidului și statului nostru pentru ocrotirea și sporirea frumuseților patriei, pentru păstrarea și dezvoltarea valorilor naturii sale, în ultimă instanță, pentru starea de sănătate a noastră și a tuturor generațiilor următoare. În proiectul de Lege se arată că protecția mediului înconjurător constituie, în România, o problemă de interes național, fiind parte integrantă a activității generale de dezvoltare economico-socială planificată a țării, avînd la bază principiile fundamentale ale politicii partidului și statului privind construirea societății socialiste multilateral dezvoltate. *Realizarea măsurilor de protecție a mediului înconjurător este o îndatorire de bază a organelor puterii și administrației de stat, a unităților socialiste,* a tuturor cetățenilor. *Proiectul de Lege hotărăște principiile privind* protecția aerului, a apelor, a solului și resurselor naturale ale subsolului, protecția pădurilor și a altor forme de vegetație, protecția faunei terestre și acvatice, a monumentelor naturii, a așezărilor omenești și a celorlalți factori de mediu creați prin activități umane. *Proiectul de Lege stabilește sarcinile care revin în această direcție organelor centrale și locale ale administrației de stat, organizațiilor cooperatiste și altor organizații obștești. Coordonarea și îndrumarea în mod unitar a activităților de protecție a mediului înconjurător se asigură de către Consiliul Național pentru Protecția Mediului Înconjurător, organ subordonat Consiliului de Miniștri.*

Astfel, România este una dintre primele țări din lume care va dispune de o Lege privind protecția mediului înconjurător, dovadă a înaintării sale cu pași mari spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

Veți citi, desigur, în amănunt această Lege de mare însemnătate pentru viitorul vostru. Fiecare unitate de pionieri, fiecare pionier trebuie să-și însemne ca obiectiv al activității sale ceea ce se spune în Articolul 54 al proiectului de Lege : «Se recomandă Uniunii Tineretului Comunist și Consiliului Național al Organizației Pionierilor să organizeze acțiuni pentru cunoașterea de către tineret și copii a surselor de degradare a mediului și a mijloacelor de combatere și să sprijine organele și organizațiile de stat și cooperatiste pentru luarea măsurilor privind protecția mediului înconjurător».

Revista «Cutezătorii» și suplimentul ei tehnico-științific «Racheta cutezătorilor» vă invită să trimiteți permanent la redacție, în vederea publicării, relatări privind prezența activă a unităților, detașamentelor și grupelor de pionieri în această mare acțiune a tuturor cetățenilor patriei noastre.

«Cutezătorii» vor publica în continuare răspunsurile voastre la acea întrebare din cadrul «Arhivei de aur» care se referă la sursele de poluare observate de voi și la soluțiile pe care le propuneți.

Ovidiu ZOTTA

Stejarii prieteniei

de Mihai NEGULESCU

Sub cerul Dunării bătrîne,
pe mișcătoarele oglinzi
o, primăvară, cum cuprinzi
suflarea patriei române.
Ascultă glasuri de hîrleț
lîngă sclipirile de undă...
Azi soare fața ne-o inundă.
azi stol de fete și băieți
cu cîte-un arbor de baladă
din fiecare plai venind
lîngă oglinzile de-argint
deschid o cale luminată,
între columne de stejar —
detașament de arbori falnici
suind cu pionierii harnici
ca dintr-un codru legendar.
Precum din plaiuri urcă munții,
un singur suflet, un azur,
stejarii noștri
                    demn contur
de țară, au pe stema frunții.
Statornică prietenie
din mal înalt vor evoca
și nave mii i-or saluta
cum îți salută steagul, Românie!
Stejari cu-ai noștri tineri ani
unind tulpini cutezătoare,
simțind cum crește-n fiecare
ecou de codru dunărean,
prin care fiecare frunză
aduce dor dintr-un ținut
și-n fiecare ram un scut,
ca viscolul să nu pătrunză
la sevele statornic vii...
Ți-am dat, faleză primitoare,
stejari — fii rampă de lansare
a marii noastre bucurii!
Frumoși copii ai României,
noi, cei de mîine, meșteri mari,
ne-am scris cu litere-stejari
o treaptă, pe hrisov de glie,
cînd soarele, din viitor,
salută prore și cvartale
prin tinerii stejari — și pare
cravată roșie cu tricolor!

18 aprilie 1973, Brăila

O nouă premieră la «Cutezătorii»

COLEGIUL DE REDACȚIE ALCĂTUIT DIN PIONIERI ȘI UTECIȘTI

BUCUREȘTI

Zilele trecute, în redacția noastră a pătruns o nouă și proaspătă undă de copilărie. Printre redactorii «Cutezătorilor» s-au aflat numeroși pionieri care au participat la cîteva din momentele de elaborare a revistei. Aparatul fotografic i-a surprins tocmai în aceste ipostaze. Sînt membrii colegiului de copii ai revistelor **«Cutezătorii»**, **«Jóbarát»**, **«Racheta cutezătorilor»**, aleși dintre cei mai buni corespondenți, redactori ai Semafoarelor Cutezătorii, premiați la concursurile noastre de desen și la «Minitehnicus», din diferite județe ale țării.

Prin prezența lor în redacție s-a tradus în fapt încă una din propunerile făcute la primul Forum Național al Pionierilor.

Colegiul, alcătuit din tinerii noștri cititori, alături de colegiul de maturi, alcătuit din scriitori, oameni de știință, comandanți-instructori, profesori ne va ajuta să realizăm o revistă mereu mai interesantă, mai vie, mai actuală.

Timp de două zile, pionierii din colegiu au fost ajutoarele redacției: au făcut propuneri de sumare, de coperte, au discutat despre rubricile revistei, au citit manuscrise, au redactat știri. Din agenda acestor zile de lucru trebuie subliniate discuțiile pe care le-au purtat cu toți redactorii, de la care au aflat planurile de viitor ale «Cutezătorilor», surprizele pe care publicațiile noastre le pregătesc cititorilor. La această discuție au participat și reprezentanți

(CONTINUARE ÎN PAG. 15)

B. CARAGIALE

Școala recoltelor de mîine

Grupuri, grupuri de copii îmbrăcați de sărbătoare se îndreaptă spre Casa de cultură din orașul Drăgășani. Este o zi neobișnuită pentru ei. Cu toții au pe piept o cocardă albastră pe care stă scris: «Cea de a II-a consfătuire a președinților cooperativelor agricole școlare din județul Vîlcea». Purtătorii cravatelor roșii cu tricolor sînt reprezentanți ai celor 35 000 de elevi de pe meleaguri vîlcene care gospodăresc cu grijă recoltele loturilor școlare.

MĂRUL «DELICIOS DUBLU ROȘU»

Iureșul hărniciei cunoaște un nou ritm primăvara. Prietenia pionierilor cu natura se leagă mai mult ca oricînd. Mii de ochi pătrund în laboratorul naturii să urmărească celula și fotosinteza, transformările miraculoase din natură care devin acum altceva decît niște capitole din manual.

Cei ce nu o cunosc pe Simona Voineag, președinta cooperativei școlare din Costești nu știu că dorința ei de a înțelege cît mai multe din viața plantelor a început încă dintr-o iarnă cînd, cu microscopul și lupa, în laborator, împreună cu colegii a aflat lucruri cu totul noi pentru ei.

«Să avem un lot experimental și o seră — a fost hotărîrea lor — să încercăm diferite soiuri de legume pentru a stabili care dintre ele sînt mai productive și mai ușor de întreținut».

Nerăbdători, au trecut la lucru. Acum încearcă un nou soi ameliorat de măr «delicios dublu roșu», care rezistă la atacul dăunătorilor. Au plantat și coacăzul negru despre care știu că fructele lui, foarte bogate în vitamina C, sînt incluse chiar în alimentația cosmonauților. În timpul iernii ceaiul de coacăze le salvează adesea și pe albine de la îmbolnăvire.

— Pînă acum, spune Simona Voineag, de la tribuna conferinței, am aclimatizat stejarul roșu de Canada, gutuiul japonez și degețelul lînos, din care se extrage digitalina, un medicament foarte necesar, folosit în tratamentul bolilor cardiace.

— Și la noi, în Voicești, pionierii folosesc cunoștințele dobîndite la orele de agricultură în lucrările practice de pe 10 ari pe care avem o vie pe rod. Am făcut chiar butășiri și altoiri reușite, intervine cu mîndrie, în discuție, pioniera Florica Nicolae.

PRICEPERE ȘI STRĂDUINȚĂ

Victor Cojan din Stoiceni este președintele cooperativei școlare încă de acum patru ani. De cîte ori are prilejul, vorbește cu mîndrie despre visul lui de a deveni agronom. Și, de data aceasta, fiind între specialiști, a avut încă odată prilejul să vorbească despre satisfacțiile pe care munca și străduința colectivă ți le aduc.

—Agricultura este o adevărată bibliotecă. Are multe taine, pe care numai cu timpul le poți cunoaște, spune cu seriozitate și convingere Victor, celor prezenți. Toate acestea sînt susținute de Victor cu exemple concrete din rezultatele ultimului an: 5 500 kg de porumb la hectar, 4 500 kg grîu la hectar și 30 000 kg de varză.

DORINȚA LUI ILIE

Îndeletnicire veche pe meleagurile țării noastre, creșterea animalelor, păsărilor și albinelor îi preocupă de multă vreme pe copiii din Frîncești, Galicea, Laloșu, Tg. Gîngulești, Zătreni, Drăgoiești, Olănești, Păușești — Măglași, Văzînd interesul cu care lucrează, părinții le-au încredințat îngrijirea viteilor de la fermă.

— Nici un coleg din clasă nu se îndoiește că voi deveni zootehnician, ca tata, spunea Ilie Turică din Crețeni. Și asta nu fiindcă am eu cizme, halat și beretă albă... Eu știu «pe de rost» cum se cresc animalele. Unii sînt chiar ne-

Zăpada devenise purpurie

evocare de VASILE BÂRZĂ

Prima filă din cartea vieții lui a fost scrisă în ziua de 21 decembrie 1926. Era cel dintîi copil al lui Vasile și al Avidei Mircea din orășelul Pucioasa.

Tatăl său, lăcătuș mecanic, a lucrat pe la diferite întreprinderi. Într-un timp, cînd copiii îi înmulțiseră grijile, își înjghebase acasă un mic atelier de lăcătușărie, unde meșterea chei, fărașe, repara sobe de gătit și broaște de uși. Dan — cum i se spunea acasă — se părea că a înțeles greutățile părinților. A început să-i fie de ajutor tatii.

— Vreau să lucrez și eu, s-a oferit Dan.

— Dar ești încă mic...

— Vreau să te ajut, tată, să muncesc și eu, spunea copilul, hotărît.

Și meșterul îi însemna apăsat metalul, arătîndu-i pînă unde trebuie să pilească. Îi căuta apoi o pilă mai bună, după ce mai întîi îi punea o ladă sub picioare pentru ca să ajungă la menghină, și-l lăsa să lucreze.

Seara, cînd se întîlneau cu toții, în jurul mesei, Dan arăta plin de mîndrie surioarelor sale mai mici, bășicile pe care le avea în palme.

Daniel termină școala primară și în loc să meargă la liceu, așa cum ar fi dorit, nimeri copil de trupă la Arsenalul Armatei din București. L-au dus acolo chiar părinții lui. Ce puteau face cînd alte posibilități nu aveau?

Mircea Daniel fu repartizat la atelierul de turnătorie. A primit. Se gîndea totuși că ar fi bine dacă i-ar da la o secție de ajustaj sau de mecanică, meserii pe care întrucîtva le cunoștea. A îndrăznit chiar să-și spună dorința unui major. Dar cine-l luă în seamă?

A doua zi, Mircea se afla în secția de turnătorie, unde nu-i era deloc ușor, mai ales că era destul de firav. Cît privește meseria, în loc să i se arate cum să lucreze, era obligat să facă diferite corvezi: căra cărbuni, fontă și făcea curățenie în atelier. După o vreme, munca depusă peste puterile lui i-a șubrezit sănătatea. A fost internat în spitalul militar. Aci se împrieteni cu un sanitar, căruia îi destăinui dorința lui de a deveni medic. De atunci sanitarul îl îndrăgi și mai mult. Îl lua în sala de pansamente și-i încredința cîte o mică «misiune». Așa a început Dan să lucreze ca ajutor de sanitar.

Într-o zi, unul dintre medicii chirurgi l-a întrebat dacă n-ar vrea să urmeze o școală sanitară. Dan primi cu multă bucurie propunerea, iar spitalul obținu repede aprobarea pentru trimiterea lui la școală, mai ales că starea sănătății și debilitatea băiatului îl făceau inapt pentru munca de la turnătoria Arsenalului.

Ajuns sanitar, în sufletul lui Dan a început să înmugurească din nou visul de a deveni medic. Cît de fericit s-a simțit el la absolvirea cursului! A fost atunci pentru cîteva zile acasă. Mama s-a bucurat mult cînd l-a văzut, mai ales că băiatul era vesel și din privirea lui alungase parcă toată tristețea care-i umplea chipul pînă atunci.

Era pe la sfîrșitul lui august 1944. Pămîntul patriei începea să fie eliberat. Unitățile armatei noastre, împreună cu formațiunile patriotice de luptă, cucereau acum libertatea prin forța armelor. În regiunile petrolitere, ca și în alte părți ale țării, luptele erau crîncene. Fasciștii se opuneau cu înverșunare pe Valea Prahovei și în zonele Moreni și Filipeștii de Pădure. De pe dealul Pleașa, un puternic duel de artilerie a umplut văzduhul de obuze și schije. Depozitul de muniții al hitleriștilor și apoi cel de carburanți explodară pe rînd și arseră ca niște torțe imense. Rezistența disperată a inamicului a fost înfrîntă mai întîi pe

O amintire a pionierilor participanți la cea de a II-a Consfătuire a președinților cooperativelor agricole școlare, împreună cu tovarășul Petre Dănică, prim-secretar al Comitetului județean Vîlcea al P.C.R.

VICTOR COJAN

FLORICA NICOLAE

ILIE TURICĂ

SIMONA VOINEAG

MICRODOCUMENTAR VÎLCEAN

Pe teritoriul județului Vîlcea se află:
- **110 cooperative agricole școlare**
- **40 ferme școlare**
- **60 cercuri «Micii tractoriști»**

Performanțe la:
- **grîu — 4 500 kg la hectar**
- **porumb — 6 000 kg la hectar**
- **struguri — 8 000 kg la hectar**

dumeriți cum am reușit să-l fac pe vițelul meu favorit, Tărcatul, atît de ascultător. Cînd îi întind mîna, știe că-l așteaptă o bucățică de zahăr și vine «ca vîntul». Cînd a fost răcit, sărea de nimeni nu l-a mai putut prinde decît eu. A fost ascultător cînd i-am dat medicamentele. De atunci am căpătat mai multă încredere în priceperea mea. Prietenii mei nu s-au lăsat mai prejos. Au hotărît să lucreze fiecare cîte 3 ore pe săptămînă la sectorul zootehnic. Adică, 72 de ore pe an.

Mai de mult mă bătea gîndul să mă înscriu la o școală profesională, ca vecinul meu. Dar mi-ar lipsi mult animalele. De aceea, voi deveni zootehnician.

TRACTORIȘTII

Împreună cu Rodica Roiban din Păușești, Gheorghe Preduț din Lăcusteni, Viorel Diaconu din Crețeni, Marin Nicu din Ruda-Budești și alți copii din cele 60 de cercuri ale «Micilor tractoriști» din județ, am făcut un popas la I.M.A.-Drăgășani.

În iureș de motoare, strunind forța cailor putere, stăpînind comenzile mașinilor, băieți și fete s-au strîns în jurul tractoarelor. Cu toții ar vrea să-și arate priceperea.

Desigur, nu toate manevrele sînt perfecte. De pe margine se mai aud și povețe. Sînt ale tractoriștilor de la I.M.A.

Privindu-i, ai zice că nu e mare lucru să conduci un tractor. Dar Gheorghe Preduț din Lăcusteni, un băiat înalt, subțire și cu ochi ageri, este de altă părere. Își aduce aminte de vremea cînd își făcea de lucru pe la tractoarele cooperativei din sat unde i se dădeau în grijă doar șuruburile. Le spăla în ulei, le curăța. Să umble la motor nu-i dădea voie nimeni.

Într-o zi o veste se răspîndi ca fulgerul. «Se înființează cercul micilor tractoriști!» Gheorghiță a avut ambiția să se înscrie primul pe listă. Acum știe cum se pornește motorul, unde sînt frînele, pentru ce e fiecare manetă, fiecare buton. De curînd s-a urcat pe tractor. Dar ghinion, a mers ce a mers și s-a oprit. Gheorghiță și-a revizuit toate cunoștințele despre motor și a descoperit stricăciunea. Maistrul s-a uitat la el și într-un tîrziu i-a spus: «Tu, Gheorghiță, o să devii tractorist!»

*

Peste cîțiva ani, mulți dintre prietenii noștri, prezenți la această conferință vor fi întîlniți lucrînd pe ogoare, folosind cunoștințele dobîndite de-a lungul anilor, realizîndu-și visurile îndrăznețe, născute în anii pionieriei.

ELENA FUNDULEA

Aspect din timpul consfătuirii.

Schimb de adrese între gazde și invitați, pionieri sosiți din zece județe.

---

dealul Țuicani, apoi la Filipeștii de Pădure.

În acele zile, mulți ostași români și-au jertfit viața, luptînd cu vitejie alături de muncitorii petroliști și de țăranii din împrejurimi.

Tînărul Daniel Mircea, care se afla în pragul vîrstei de 18 ani, a fost atunci alături de patrioții care au luat parte la lupte. Acolo a primit el «botezul focului» și tot acolo a fost rănit la un picior.

Cîteva luni mai tîrziu, cînd partidul a adresat tineretului chemarea de a pleca la luptă împotriva fasciștilor, utecistul Daniel Mircea a fost printre cei dintîi care s-au înrolat. Și, împreună cu uteciștii Petre Vîșcu, Gheorghe Cercelea, Nicolae Cîrstea, Ioan Talpan și alți tineri înflăcărați din județul Dîmbovița, a plecat pe front...

Zorii dimineții de 9 martie l-au găsit pe Daniel Mircea instalat cu pușca-mitralieră pe o înălțime din apropierea rîului Hron. Grupa din care făcea parte fusese aleasă pentru o misiune grea și importantă. De-acolo, de sus, trebuia să protejeze instalarea companiei pe baza de plecare la atac. În față erau pozițiile hitleriștilor, puternic organizate. În dreapta, un perete vertical de stînci golașe făcea imposibilă înaintarea pe această parte. Spinarea netedă a înălțimii, pe creștetul căreia se adăpostise grupa de protecție, n-avea decît ici-colo cîte un smoc de tufe și nu putea constitui în nici un caz o cale de acces spre bază. O încercare făcută de companie în revărsatul zorilor, pe această direcție, dovedise că inamicul supraveghea creasta și că pregătise aici trageri de oprire.

Singurul drum rămînea vîlceaua din stînga. Pe acolo s-ar fi putut înainta cu mai puține riscuri. Numai că trecerea prin vîlcea trebuia făcută repede și sub protecție. Țintuită în vale, compania ar fi fost în mare primejdie fără un alt sprijin. Iată de ce era atît de importantă misiunea grupei. Iată de ce trebui să se tîrască om cu om, pentru a străbate nevăzuți de inamic spațiul care despărțea compania de locul unde se instalase grupa.

Ostașii grupei, plini de înfrigurare și cu ochii ațintiți spre pozițiile hitleriste, așteptau trecerea companiei prin vîlcea.

În momentul cînd inamicul a început să bată valea cu mitralierele, Daniel și ajutorul lui se găseau instalați cu pușca-mitralieră în apropierea stîncilor. Veneau cam în flancul hitleriștilor și erau încadrați de restul grupei. Aveau în fața lor un cîmp de tragere ca-n palmă.

Daniel aștepta cu mîna strînsă pe trăgaci. Ar fi tras, dar ordinul era precis: nu se va deschide focul decît la semnul comandantului de grupă, un caporal în vîrstă și cu multă experiență. Acesta aștepta liniștit. Degeaba îl întrebau oamenii din ochi. Zadarnic arunca Daniel priviri îngrijorate cînd spre vîlcea, cînd spre încărcătoarele pe care i le pregătise ajutorul său.

Valea începu să vuiască. Focul inamic se întețea. Răpăitul ritmic al mitralierelor se împletea cu trosnetele înfundate ale puștilor și cu grohăitul răgușit al aruncătoarelor, peste care se suprapuneau vuietul și răbufnirile tunurilor instalate dincolo de Hron. Ploaia de proiectile cădea și pe vale, unde compania se desfășurase și înainta prin salturi scurte, om cu om, dar se întindea și pe coama dealului, acolo unde se afla adăpostită grupa de protecție.

Subunitatea fu nevoită să se oprească. Soldații grupei de protecție priveau cu sufletul la gură cînd spre inamic, cînd spre companie, cînd spre comandantul care tăcea mereu. În clipa cînd fasciștii năvăliră la contraatac, caporalul ridică mîna deasupra capului, o ținu așa o clipă și o smuci în jos. Tragerea se dezlănțui ca o furtună. Așteptarea de pînă atunci izbucnise acum puternic. Gloanțele trimise se înfigeau din flanc în rîndurile fasciștilor, rărindu-le. Voluntarul Mircea Daniel trăgea cu încordare. Transpirase.

Schimbă al doilea încărcător și trase iar, cu sete. Nu simți arsura care-i fripse șoldul. Auzi doar strigătele de «ura» ale ostașilor români care asaltau din vale și-i văzu pe nemți fugind spre coastă. Și, în timp ce slobozea o nouă rafală, lungă de i se isprăvise toate cartușele din încărcător, abia prinse din zbor vocea comandantului de grupă, care trecea în fugă pe lîngă el:

— Pușca-mitralieră continuă tragerea! Restul grupei, după mine! Uraaa!

— Uraaa! strigă și Daniel, fixînd un alt încărcător. Dar, cînd să ochească, simți o smucitură în umărul stîng. O căldură moleșitoare îl năpădi prin tot trupul. În același timp, simți că-i înțepenește șoldul. Înțelese că a fost rănit. Aruncă o privire spre stînga și văzu zăpada înroșită. Era sîngele lui. Privi spre ajutorul său. Trăgea și el cu automatul. Daniel nu zise nimic. Își încleștă dinții ca să-și înăbușe durerea și continuă să tragă.

Cînd uralele românilor izbucniră sus, pe creasta de unde erau alungați fasciștii, pușca-mitralieră a lui Daniel amuțise. Ajutorul lui se ridică de jos grăbit. Își smulse casca de pe cap, cu căciulă cu tot și o zvîrli în sus, chiuind. . . . .

— Am învins, Mircea, ai noștri sînt pe creastă! Hai și noi!

Dar nu-i răspunse nimeni. Nedumerit, privi la Daniel. Se cutremură. Îl văzu cu capul plecat în dreapta discului încărcător și cu mîna împietrită pe trăgaci. În jurul lui zăpada devenise purpurie. Îi desfăcu în grabă hainele. Dar i se spulberă orice nădejde. Bujorul înflorise pe cămașa albă, în dreptul inimii...

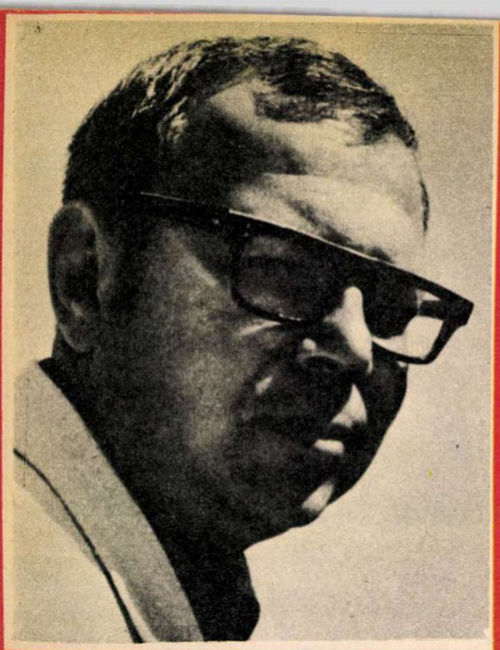

OCTAV PANCU-IAȘI

SCRIITORI
DE
AZI

Că scriu pentru voi — știți. Că vă iubesc — bănuiți. Nu-mi rămîne să vă spun decît ceea ce, poate, încă n-ați aflat: că scriu pentru voi tocmai pentru că vă iubesc!

Octav Pancu-Iași

Ceai în doi

de OCTAV PANCU-IAȘI

Deschid ochii — și pasarela suspendată deasupra liniilor înzăpezite, și omul acela cu cojoc peticit și cozorocul șepcii lui de ceferist tras pînă sub sprîncene, și din nou pasarela și vîntul și brațul meu încolăcind pachetul, totul se pierde, se destramă, se topește.

Viscolul s-a potolit. După un popas pe-o cracă a salcîmului, peticul de tablă smuls de pe casă a ajuns acum în mijlocul curții. În încăpățînarea cu care s-a luptat să nu se desprindă, a luat o formă stranie. Seamănă cînd cu o ridicolă pălărie de ambasador, cînd cu o tragică corabie naufragiată. E o bucată dintr-o veche firmă. O furase un căruțaș și ne-o vînduse, și se mai vedeau încă pe ea trei litere groase, albastre, pe un fond galben, șters: BRA. Poate se mai văd și acum. E tot ce-a mai rămas din firma LIBRĂRIA CARTEA. «Tablă bună, solidă», o lăuda în toamnă tinichigiul cînd m-am suit cu el pe casă, să-l ajut. «Pe libraru — erau doi frați — cică i-au împușcat. Nu știu ce cărți cu subînțeles vindeau ei acolo. Prostii! Parcă acuma mai are cineva nevoie de cărți». Fulgii, care se aștern deși și mărunți, aproape că au acoperit-o, și peste un ceas, cînd o să vină, doctorul Haș o să se împiedice de ea. E teribil de miop doctorul. Nu-l mai ajută nici ochelarii, nemaipomeniții săi ochelari cu lentilele groase de două degete, care îi alunecă spre vîrful nasului uscat și în spatele cărora ochii se văd mici ca două boabe de mazăre. Deunăzi, cînd mă oferisem să-l însoțesc la spital, undeva prin piață, convins că răspunde cuiva la salut, și-a scos pălăria și s-a aplecat în fața unui cal de birjă care își scutura capul. Tropăitul animalului l-a făcut să-și dea seama, și în clipa următoare mi s-a adresat cu cea mai senină naivitate:

— Mi se pare că domnul a fost un cal...

Îmi arunc pe spate paltonul și ies să arunc tabla din drum. Știu că dacă doctorul va veni și se va împiedica de ea, asta îl va face să rîdă cîteva minute în șir, dar prețul bunei sale dispoziții mi se pare prea mare. Nu mă doare, m-am învățat să nu mă mai doară multe; mă irită cinismul cu care doctorul Haș își bate joc de propria infirmitate. Miopia lui a încetat să mai fie o simplă boală; de vreun an e aproape orb. Povestește cu un soi de mîndrie discuția sa cu un coleg oculist care l-a chemat să-l consulte. Întrebat ce literă era aceea indicată pe tablou, Haș a întrebat la rîndu-i:

— Care tablou?

Mă indispun, mă irită glumele

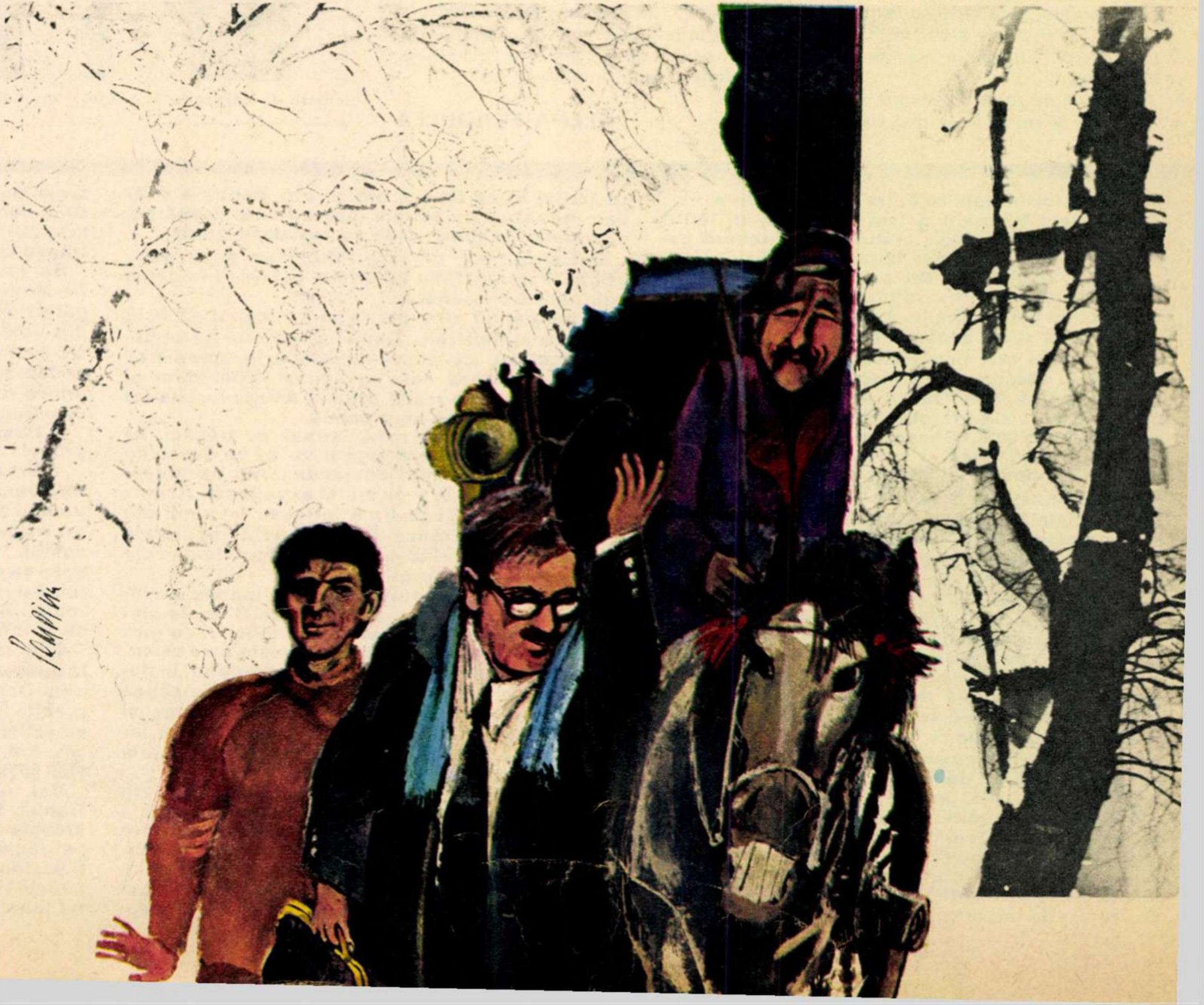

Octav Pancu-Iași este unul dintre cei mai valoroși prozatori atrași de lumea plină de farmec și lirism a copiilor. În schițele și povestirile care formează volumele sale cele mai apreciate («Are tata doi băieți», «Schițe în pantaloni scurți», «Ariciul din călimară», «Punct și de la capăt», «Tartine cu vară și vînt»), autorul manifestă din plin calitățile care-i asigură audiența constantă și entuziastă a cititorilor: naturalețea, spontaneitatea, neobișnuita disponibilitate sufletească. Bun cunoscător al lumii interioare a copilului, ca și al psihologiei adolescentului, al aspirațiilor acestuia, Octav Pancu-Iași își alege întîmplările cu un subtil rafinament, care permite detaliului cotidian, preluat cu întreg firescul său, să devină un purtător al candorii și mitologiei universului plăsmuit de autor. Observația este valabilă și pentru romanele «Marea bătălie de la Iazul Mic» și «Cartea cu ochi albaștri».

Unul dintre izvoarele farmecului pe care-l respiră scrierile lui Octav Pancu-Iași îl constituie umorul cu care scriitorul își privește personajele, ceea ce le conferă un plus de simpatie din partea cititorului de toate vîrstele. Iscusit în descifrarea inepuizabilului joc al copilăriei, Octav Pancu-Iași îl depășește adesea și atunci, în cărțile sale, regăsim elanul tînărului în ambianța șantierului, eroismul uteciștilor în anii ilegalității, întrebările majore care marchează pragul maturizării.

Semnificația e sugerată cu discreție, Octav Pancu-Iași evitînd procedeul didactic al antitezei. Micile vanități sînt ironizate cu finețe. Scriitorul are structura optimistă a celui care, fără să risipească precepte, crede în puterea exemplului cu iradiații luminoase.

Unele dintre volumele lui Octav Pancu-Iași, apreciate ca importante realizări ale literaturii noastre inspirate din viața copiilor și adolescenților în anii socialismului, au fost traduse și în alte țări ale lumii.

LIVIU CĂLIN

CARTE DE VIZITĂ

Octav Pancu-Iași s-a născut la 14 aprilie 1929, la Iași. După studii efectuate la Iași și București, se dedică literaturii pentru copii și tineret, în domeniul căreia înscrie numeroase apariții. Între 1947 și 1960 este animatorul emisiunilor de radio pentru copii. După un stagiu în rîndurile cineaștilor, Octav Pancu-Iași lucrează între anii 1967—1970 în redacția revistei «Cutezătorii». Actualmente se consacră în continuare scrisului destinat publicului pe care-l consideră cel mai generos și mai exigent: copiii.

VOLUME DE POVESTIRI: «Timpul stă pe loc?» **(1949);** «Multe, multe luminițe...» **(1951);** «Atunci în februarie» **(1951);** «Are tata doi băieți» **(1956);** «Mai e un loc pe genunchi» **(1956);** «Ala bala portocala» **(1957);** «Schițe în pantaloni scurți» **(1958);** «Scrisori pe adresa băieților mei» **(1960);** «Făt-Frumos cînd era mic» **(1963);** «Ariciul din călimară» **(1964);** «Punct și de la capăt» **(1967);** «Tartine cu vară și vînt» **(1968).**

ROMANE: «Marea bătălie de la Iazul Mic» **(1953);** «Cartea cu ochi albaștri» **(1959).**

astea ale doctorului. Tata s-a întors de pe front, la începutul lui '42, orb. Orb şi nu tocmai întreg la minte. Toată ziua stătea nemişcat în fotoliul de lîngă sobă, şi singura frază care o rostea — de altfel foarte limpede şi curgător — era: «Doi şi cu doi, asta-i marea lor forţă, fac patru, şi la Focşani, şi în Insulele Bermude; e fantastic, domnilor, e fantastic!» Fusese profesor de matematică la liceul industrial. La o lună de la întoarcere, s-a spînzurat. Cînd vine la noi doctorul Haş, am grijă să nu fie mama acasă. Asemenea glume ea n-ar putea suporta, dar acesta nu e singurul motiv pentru care doctorul şi cu mine dorim ca întîlnirile noastre să aibă loc numai între patru ochi, adică «doi buni şi doi de propagandă», cum spune el.

Apuc tabla şi o tîrîi pînă după casă. În salcîm, trei ciori zgribulite s-au strîns una lîngă alta. Zgomotul tablei aruncate nu le sperie. Războiul, bombardamentele le-au obişnuit cu zgomotele, au devenit insensibile. Înainte de Crăciun, colegul meu, Paul, a prins o cioară care se năpustise să-i fure o bucată de pîine din ghiozdan. Rîsetele băieţilor l-au scos din sărite pe părintele Leonida, care a deschis catalogul să-l incondeieze pe Paul. Dar cînd muia tocul în călimară, cioara şi-a schimbat locul pe prichiciul ferestrei şi, în zbor, pe deasupra catedrei, a lăsat pe fila catalogului ceva care a început să se lăţească ca o gelatină. «E semnul lui Dumnezeu, părinte, vă faceţi păcat cu mine», s-a ridicat Paul. Părintele a urlat atît de năprasnic: «Ieşi afară, Satană!», că abia atunci s-a petrecut cereasca minune: s-a speriat în sfîrşit şi cioara şi a zburat prin fereastra deschisă, deschisă chiar şi pe cel mai cumplit ger, în orele de religie, pentru că biserica părintelui Leonida e neîncălzită, şi el se teme să nu răcească trecînd de la o temperatură la alta.

Mă întorc în casă. E frig. Dimineaţă s-a făcut puţin foc, «Cît să miroasă a cald», dar soba e proastă, nu păstrează căldura. Manualul de geografie e în acelaşi loc, pe masă, închis. Mîine dau teză, dar n-am chef să învăţ. Ca să fiu sincer, chef de învăţătură nu mai am de mult. Anul trecut m-a salvat de corigenţe la latină şi greacă moartea tatii. Am văzut cu ochii mei, cum privind spre banda neagră care îmi înfăşura mîneca, profesorul mi-a schimbat un 4 şi un 3 în doi de 5. Ar fi trebuit să-mi fie ruşine, să mă simt prost, să mă apuce ura împotriva acestei milostivenii scîrboase, dar n-am simţit nimic, mă mir cum de n-am simţit chiar nimic. Cred că pînă azi nici nu mi-am mai amintit de povestea asta. Şi s-ar cuveni acum, amintindu-mi-o, să învăţ măcar cît de cît pentru teză. Multe s-ar cuveni, mie însă îmi trec cu totul altele prin cap.

Aud bătăi în uşă, altfel de bătăi decît cele pe care le aştept, aud nişte bătăi obişnuite, ştiu că nu-i doctorul şi mi-e silă să mă duc să deschid. Trebuie să fie vreo vecină care vine să împrumute ceva ori să aducă ceva împrumutat. O las să bată. Să bată pînă s-o sătura. O dată. Şi încă o dată.

Mă duc totuşi. Sînt teribil de nehotărît, habar n-am ce vreau, ce-i cu mine.

La uşă e Paul.

— Dormeai?

— Nu.

— Bat de-un sfert de ceas.

— Ce vrei?

— Nu mă ţine aici. Îţi spun eu.

Intră şi aruncă pe scaunul din săliţă, fără s-o scuture de zăpadă, «scurta», cum îi spune el paltonaşului rămas de prin clasa a patra. Căciula nu şi-o scoate. Are urechile degerate, şi directorul i-a aprobat să stea cu căciula pe cap şi în clasă. Şi-o scoate numai în timpul rugăciunii, dar şi atunci îşi acoperă urechile cu palmele.

— Învăţai?

— Nu.

— Dar ce făceai?

— Hai, dă-i drumul, spune ce ai să-mi spui.

— Aştepţi pe cineva?

— Aştept.

— Nu mai vine.

— Vine mai tîrziu.

— Nu mai vine niciodată.

— Bine, spune ce ai să-mi spui.

— Asta. Că nu mai vine.

— De unde ştii?

— Ştiu.

— Habar n-ai.

— Vorbesc de doctorul Haş.

— Nu pe el îl aşteptam.

— Ba da. Şi eu tot pe el îl aşteptam.

— Tu?

— Eu i te-am recomandat.

— Tu?

— Eu l-am trimis atunci cînd ai avut gripă. Bineînţeles că nu numai pentru asta.

— A venit de atunci mereu.

— N-o să mai vină. Poate că n-o să mai vină niciodată.

— De ce?

— Ai dus medicamentele?

— Da.

— Spune-mi amănunţit. Tot.

— Aseară, la 7 eram pe pasarelă. A venit un ceferist şi m-a întrebat dacă n-am văzut un băieţel cu o sanie. «Da, am spus, cu o sanie cu lemne». «Exact, cu lemne,» a spus el. Şi i-am dat pachetul cu medicamente.

— Nu erau medicamente în pachet.

— Ba erau. Mi-a spus doctorul că erau medicamente pentru nişte bolnavi dintr-un lagăr.

— Aşa ţi-a spus numai.

— Dar ce era în pachet?

— Un tanc.

— Du-te dracului!

— Nu era nimic.

— Cum nimic?

— Nişte sticle goale.

— Minţi!

— Nu. A fost prima ta sarcină. Important era cum o duci, nu ce duci.

— Şi cum am dus-o?

— Te-ai descurcat.

— Aşa o să-mi spună şi doctorul?

— Doctorul nu mai vine. Ţi-am spus că nu mai vine niciodată.

— De ce? Spui doar că m-am descurcat.

— Dar nu s-a descurcat el. L-au ridicat acum două ceasuri.

— L-au arestat?

— Da. De asta am venit.

— Şi ce trebuie să fac eu?

— Nimic. Ce-ai vrea să faci?

— Nu ştiu. Te întreb.

— Eu am venit ca să te aud răspunzîndu-ţi singur. Dacă...

— Fără nici un dacă. Orice s-ar întîmpla, nu ştiu nimic, nu cunosc pe nici un doctor Haş.

— Ba îl cunoşti. Te-a vindecat de gripă.

— Atît. Pe urmă nu l-am mai văzut.

— Ba da. A mai venit pe aici.

— O singură dată. Îşi uitase o seringă. A venit după ea.

— Şi-a mai venit.

— Nu. O singură dată. Ca să-şi ia seringa.

— Minţi!

— Îmi aduc bine aminte. O singură dată. Ca să-şi ia seringa.

— Minţi, ticălosule!

— Nu, domnule poliţist, o singură dată. Vă spun că-şi uitase o seringă.

— O să spui tu tot, o să spui şi cît lapte ai supt.

— Spun ce ştiu. N-a mai fost decît o dată. După o seringă.

— Las' că o să spui tu, avem destule metode ca să spui!

— Dar n-am ce. A venit o dată. Şi-apoi încă o dată.

— Ca să-şi ia seringa, nu?

— Exact, domnule poliţist. Ca să-şi ia seringa.

— O să vezi tu seringă, mincinosule, ticălosule!

Paul vine cu pumnii ridicaţi spre mine şi mai strig pentru a nu ştiu cîta oară:

— O singură dată a fost! Ca să-şi ia o seringă. O singură dată!

Paul îşi desface pumnii, degetele lui îngheţate îmi mîngîie părul, mă trag spre pieptul în care aud cum svîcneşte inima.

— Iartă-mă, îmi spune.

— Fii serios, Paul.

— Iartă-mă.

— Fii serios. Nu mai sînt copil. Pot să mă bată, pot să-mi scoată ochii, pot să mă strivească. Bei un ceai?

— Beau.

ILUSTRAȚIE DE POMPILIU DUMITRESCU

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

Ucenicii căpitanului SCARLAT

REPORTAJ
DE
C. DIACONU

Sînt copii, ca și voi. Fete și băieți. Pionieri. Treizeci și cinci cu toții. Cîți dintre voi nu doresc, nu visează să ajungă ceea ce sînt ei acum, dar mai ales ceea ce vor deveni în curînd. Scufundători, adică. Cercetători ai fascinantei lumi subacvatice.

Cîți dintre voi nu visează să vadă și să admire, dar mai ales să studieze această lume, să-i dezlege nenumăratele-i taine, să-i descopere nenumăratele-i bogății! Dacă nu toți, oricum, cei mai mulți.

Pentru asta însă trebuie să ai la dispoziție nu numai o apă mare și adîncă, echipament și curaj, ci și un om priceput care să te instruiască, să te învețe complicatul alfabet al scufundărilor, de la prima pînă la ultima lui literă. Altfel nu se poate. Altfel lumea aceasta nu-și deschide porțile în fața ta, nu se lasă cucerită, stăpînită.

Ei bine, cei treizeci și cinci de pionieri constănțeni au avut acest noroc. Concretizat, dacă se poate spune așa, în persoana marinarului — căpitan de rangul trei, **Constantin Scarlat.**

Acum, iată, lumea de sub apa Mării Negre nu le mai e atît de străină ca mai înainte, dar mai ales nu li se mai pare neospitalieră, ostilă. Acum sînt în stare să-ți vorbească despre ea ore în șir, să-ți dea o mulțime de informații (multe inedite și senzaționale) despre ceea ce se află și ceea ce se petrece acolo, în adîncuri.

Sînt în stare, de pildă, să-ți explice, cu amănunte, cauza enigmaticului microclimat aproape tropical din zona Mangaliei, de ce iernile, oricît de grele prin preajmă, sînt aici deosebit de blînde. Și, totodată, cum de-au apărut, pe mulți kilometri pătrați împrejur, midiile perlifere și melcul Rapana, viețuitoare originare din mările calde ale Japoniei. (Totul se datorește influenței izvoarelor termale submarine, descoperite aici.) Sau să-ți țină un adevărat curs despre algele din Marea Neagră, despre modul în care pot fi recoltate și valorificate. Ori să-ți schițeze, la repezeală, conturul vechiului nostru țărm, așa cum arăta el cu 2–3000 de ani în urmă, și să-ți fixeze pe el configurația anticelor porturi Tomis și Calatis și a numeroase alte puncte arheologice de mare interes.

Nu, nu-s descoperirile lor, așa cum ați putea crede. Toate aceste noutăți și multe, foarte multe altele, au fost **scoase la lumină** de către prietenul și îndrumătorul lor mai mare, căpitanul de rangul trei; Constantin Scarlat. De către omul acesta care, la 38 de ani ai săi, e posesorul unui impresionant palmares de scufundător și cercetător al lumii subacvatice din preajma țărmului nostru: peste 5000 de ore petrecute sub apă (unde a coborît, în costum de scufundător autonom, pînă la 76 de metri adîncime), zeci de descoperiri de toate felurile, numeroase studii și comunicări științifice, numeroase invenții și propuneri de exploatare și valorificare eficientă a acestor bogății.

De la el le-au aflat, de la el le știu. Pentru că, deocamdată, cei treizeci și cinci de copii, constituiți în toamna anului trecut în **primul club din țară al pionierilor acvanauți,** n-au pătruns încă sub oglinda Mării Negre. Deocamdată încă se mai pregătesc pentru acest pas de adevărați cutezători. O pregătire multilaterală, așa cum se cere unor viitori exploratori.

Împărțiți pe specialități, după preferințe și aptitudini (geologi, biologi, arheologi, geografi și constructori subacvatici, hidrometeorologi și constructori de submersibile), ei își consumă cîteva ore pe săptămînă la bazinul olimpic de la Mamaia. Aici, în compania căpitanului Constantin Scarlat, micii acvanauți încep să deprindă tainele mediului subacvatic, antrenîndu-se în apa bazinului, în vederea viitoarelor lor expediții: învață să înoate «la fel de bine ca delfinii», să reziste cît mai mult sub apă, să folosească costumul și aparatajul de scufundători autonomi. În mai puține cuvinte, să se simtă și să trăiască în această lume a adîncurilor încă prea puțin cunoscută, la fel ca în cea obișnuită, de-afară.

Iar la vară... Peste cîteva luni adică, atunci cînd pregătirea lor va atinge nivelul delimitat în programul de activitate, vor «ataca» marea. E adevărat, cu multă precauție și cu limite stricte (nu vor depăși adîncimea de 3–4 metri), totuși o vor ataca. Și o vor răscoli, și o vor studia la fața locului.

Cîți dintre voi nu visează să vadă și să admire, dar mai ales să studieze această lume, să-i dezlege nenumăratele-i taine, să-i descopere nenumăratele-i bogății! Ei bine, pentru pionierii **Dumitra Costea, Elena Oroșan, Valeriu Letea, Florentina Ruscu, Tudor Pantelimon** și toți ceilalți colegi ai lor de club, visul acesta prinde contururi din ce în ce mai precise, pe zi ce trece devine realitate. Și, sîntem convinși, nu peste prea mult timp vom auzi vorbindu-se despre ei, despre rezultatele concrete ale acestei preocupări a lor pe cît de pasionantă, pe atît de grea. dar în același timp și deosebit de instructivă și valoroasă. Vom auzi, cel puțin despre unii dintre ei, vorbindu-se la fel cum se vorbește astăzi despre căpitanul de rangul trei, Constantin Scarlat, un deschizător de drumuri în acest domeniu, precum și despre alți acvanauți pregătiți de-a lungul anilor tot de către dînsul.

Cu gîndul la un viitor nu prea îndepărtat, oamenii își îndreaptă tot mai mult atenția și interesul spre lumea subacvatică. Spațiul și bogățiile ei vor deveni, cu timpul, ale noastre, vor fi puse la dispoziția și în slujba civilizației umane. Pentru aceasta însă e nevoie ca oamenii să se obișnuiască să muncească și să trăiască în mediul ei, deocamdată încă străin și ostil pentru cei mai mulți. Este exact ceea ce fac azi cei treizeci și cinci de cutezători din Constanța, despre care se poate spune că sînt pionieri nu numai pentru că poartă la gît cravatele roșii cu tricolor, ci și pentru că merg pe drumuri încă prea puțin bătătorite.

Desen: GEORGETA PUSTZAY

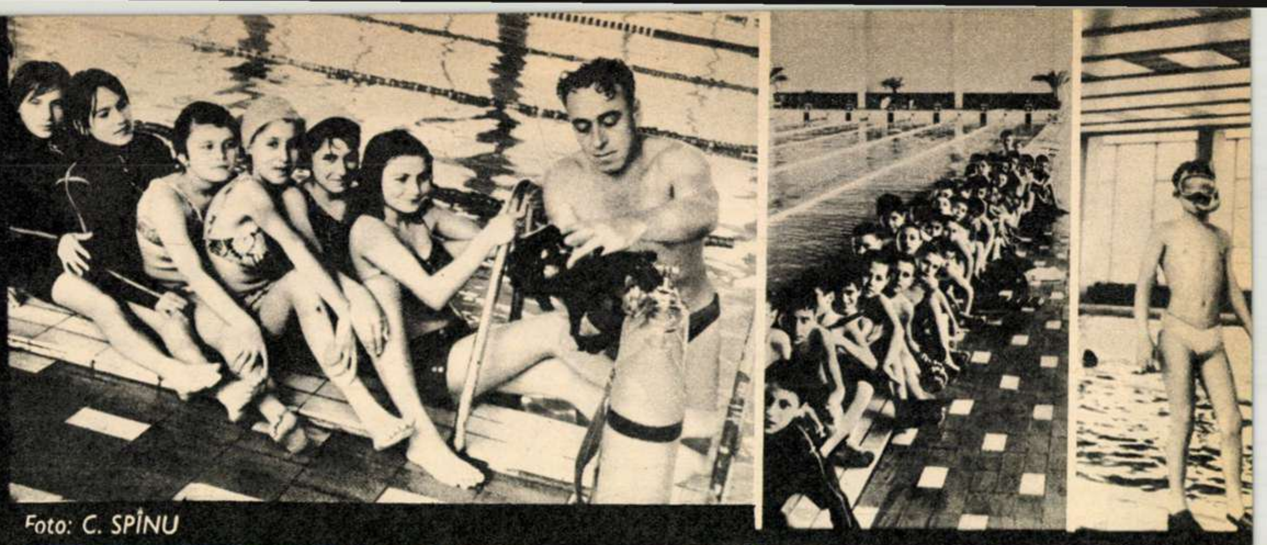

Foto: C. SPÎNU

La redacție, împreună cu pionieri din Capitală.

Pretutindeni trăiesc copii

OASPEȚI DIN Azerbaidjanul ÎNSORIT

Pionierul Rauf Aliev împărtășindu-ne impresiile sale.

Sala de teatru a Palatului pionierilor din București. Sunetele gongului ne cheamă să ne ocupăm locurile în sală, reflectoarele se aprind și, în decorul feeric al scenei apare prezentatorul Rauf Aliev, însoțit de o pionieră din București, Daniela, care va traduce în limba română prezentarea programului. Grupul de copii din cunoscutul ansamblu de cîntece și dansuri «Giugealearin» (Bobocii) al Palatului pionierilor «Iuri Gagarin» din Baku — capitala R.S.S. Azerbaidjan, își începe programul pregătit în cinstea pionierilor români, cu prilejul turneului pe care-l întreprind în țara noastră.

În acordurile unei melodii populare a locurilor natale, pe scenă apar fete în pitorești costume, îndreptîndu-se spre un izvor imaginar, purtînd pe umeri amfore pentru a le umple cu apă proaspătă. La întoarcere, băieții le țin calea, iar dansul amforelor, pînă acum dominat de mișcările grațioase ale fetelor, se transformă într-un dans dinamic, plin de vervă, în interpretarea căruia micii artiști dau dovadă nu numai de talent, ci și de o excepțională condiție fizică.

Continuînd cu alte frumoase cîntece și dansuri. cei 33 de copii — membri ai ansamblului — reușesc să ne sugereze, prin limbajul cîntecului și dansului, frumusețea melagurilor natale de pe țărmurile Mării Caspice, obiceiuri specifice poporului azerbaidjan, să ne transmită gîndurile lor despre prietenia pionierească, despre pacea care trebuie să domnească pe întreaga planetă, pentru ca toți copiii lumii să poată crește fără griji.

Pioniera Nazilea Agaeva ne-a oferit tuturor plăcerea de a cunoaște un foarte îndrăgit instrument popular — sazul, iar Alihperov Alihper, prin ritmurile populare pe care le-a interpretat la tobă să ne sugereze dinamismul dansurilor populare interpretate în Azerbaidjan de către tineri.

Timpul a zburat pe nesimțite, iar cortina s-a lăsat pentru ultima oară. Spectacolul s-a încheiat. În cabine, în culise și chiar pe scenă, micii artiști sînt întîmpinați de pionierii bucureșteni, care pînă acum cîteva minute se aflau în sală. Se fac schimburi de ilustrate, de insigne și adrese. Copiii de la Școala generală 111 conversează cu oaspeții în limba rusă. Adeli Nadîrov, Mișa Davîdov, Geamila Aliev, Ali Muradov, Veronica Simionova, Arieta Manaiencova și toți ceilalți primesc și oferă adrese pentru a coresponda cu copiii români.

UN ANSAMBLU CU TRADIȚII

Ansamblul de copii «Giugealearin» este un ansamblu cunoscut atît în Uniunea Sovietică cît și în alte țări. El a luat

«Gaitagi» — dans popular interpretat de băieți.

Sărbătoare populară în Azerbaidjan. Un dinamic dans interpretat de bărbați.

Unul dintre vechile monumente istorice ale Azerbaidjanului.

Măiestria femeilor din Azerbaidjan, în țesutul covoarelor, este renumită.

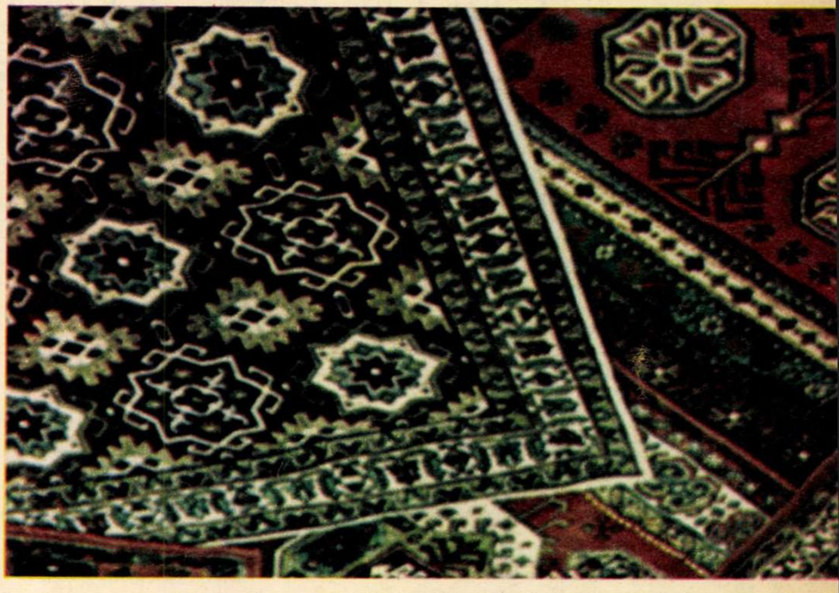

ființă la Baku, în urmă cu 20 de ani, fiind condus și îndrumat permanent de valoroși artiști maturi.

Maestra de dansuri a ansamblului, profesoara Zenaida Porfirievna Rudenco, își amintește și astăzi cu plăcere de foștii membri ai ansamblului pionieresc — Kurbanov Corhmaz și Keamel Dadașev care, îmbrățișînd cariera artistică, au devenit foarte cunoscuți și cărora în anii din urmă le-a fost atribuit titlul de artist emerit.

Un alt fost pionier, membru al ansamblului, Rudic Hagiaian, face parte din ansamblul Igor Moiseev, iar Aliev Toric a devenit un foarte popular artist din Leningrad.

În prezent, ansamblul numără 300 de membri. Dintre ei, unii au participat, anul trecut, la Festivalul «Bucuria Europei» desfășurat la Belgrad, au prezentat spectacole în cadrul unor turnee în R.P. Bulgaria, R.P. Ungară și bineînțeles în unele republici unionale. Aproape în fiecare an, sînt prezenți la Artek, iar la primul festival artistic al ansamblurilor pionierești de la Orleonok le-a fost decernat titlul de laureați.

Interpreți azerbaidjeni de muzică populară.

«COPIII ROMÂNI SÎNT PRIETENI MINUNAȚI!»

Într-una din zilele șederii în Capitală, micii artiști ne-au oferit o plăcută surpriză: după o vizită în parcul Herăstrău, au fost oaspeți la «Cutezătorii», unde au avut o discuție pasionantă cu copii din Capitală și cu membrii redacției noastre.

— **Am dori ca prin revista dumneavoastră să transmitem tuturor copiilor din România salutul nostru pionieresc,** ne-a spus Rauf Aliev.

Și, de îndată, au început să ne împărtășească bogatele impresii despre noii prieteni.

MIȘA DAVÎDOV: Palatul pionierilor, locul în care-și petrec timpul liber copiii din Capitală, este minunat. Am vizitat cercurile și am rămas impresionat de temeinicia cu care se lucrează aici. La cercurile tehnice se realizează multe lucrări interesante.

OLEA SLILOLINA: Mie mi-a plăcut mult fanfara. Auzisem că pionierii români sînt și dansatori excelenți, dar acum am avut prilejul să-i cunosc personal. Cînd ne-am întîlnit, au dansat și m-am convins.

RAUF ALIEV: Încă o dată mi-am dat seama cît de extraordinari sînt copiii români cînd am vizitat expoziția «Expedițiile Cutezătorii». Și noi avem o acțiune de vacanță asemănătoare — «Patria mea, U.R.S.S.».

E. ROȘCA

(CONTINUARE ÎN PAG. 15)

De primăvară (REBUS CRIPTOGRAFIC: 5,1,2,5,4,8)

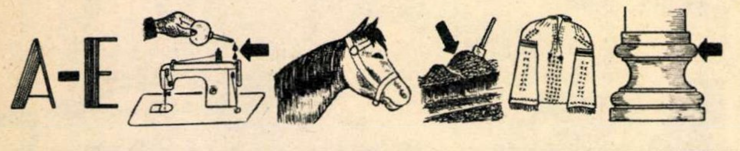

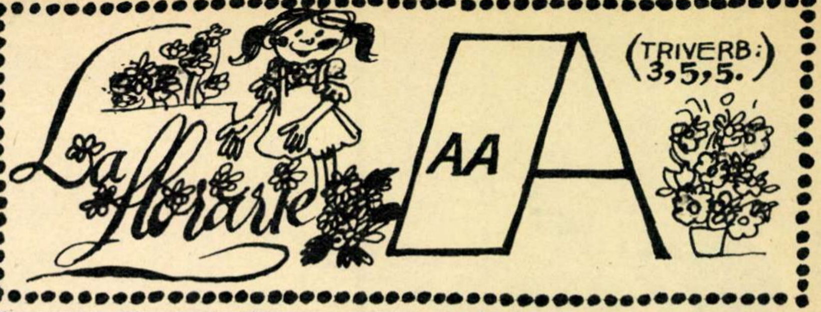

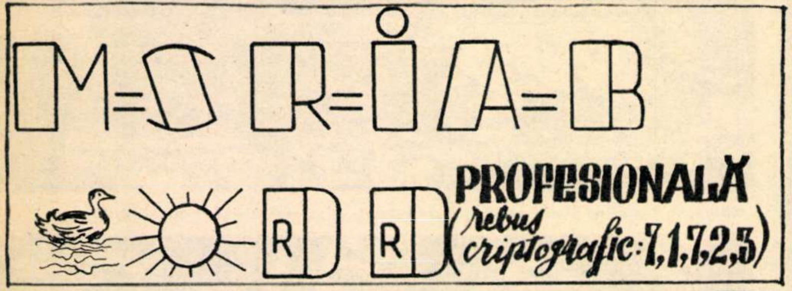

PROFESIONALĂ (rebus criptografic: 7,1,7,2,5)

Cu undița

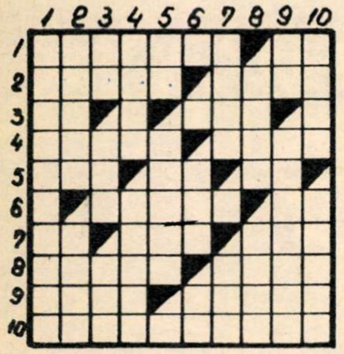

ORIZONTAL: 1) Peștișor de mare, folosit ca nadă — Cîrlig pescăresc 2) Pește din apele de munte — Peștele... înghite pe cel mic, spune un proverb; 3) În șlep! — Scobit; 4) Din familia crapului — Momeală; 5) Localitate în Iugoslavia; — Din polonic... — ...în sfîrșit un pește! 6) Somn... ușor — Lese!; 7) Nicolaescu Gheorghe — Cîntec de slavă. Localitate în Guineea; 8) A face pe delfin să fie folositor omului — Insulă pe coasta Dalmației; 9) Rămășiță — Pește gustos răspîndit în apele de la șes (pl.); 10) Se ocupă cu studiul peștilor.

VERTICAL: 1) Autorul pastelurilor «Balta» și «Malul Siretului»; 2) Pește cu corpul lung și subțire ca de șarpe — Munte în R.F.G. 3) Înțepenit! — Arteră de circulație pentru pești — Răsărit; 4) Păsări care distrug dăunătorii în eleșteele rurale destinate culturii crapului (sing.) A cuvînta; 5) Coadă de lin. — Pește cu... în formă de fus, cu capul mare și cu falca de sus prelungită; 6) Diviziune de timp în întrecerile sportive de pescuit — Clasă (abr.); 7) Autorul pînzei «Pe malul lacului de la Herăstrău» — Insulă pe coasta Norvegiei; 8) Pește răpitor de apă dulce — Nume masculin; 9) La aripioare! — Mamifer marin, bun prieten cu omul (pl.); 10) Pește de apă dulce — Gustos pește de apă dulce cu rezonanță tăioasă.

PROF. TEODOR AXIOTI

DICȚIONAR: SRI, OFA, ULIB. GREH, ULO

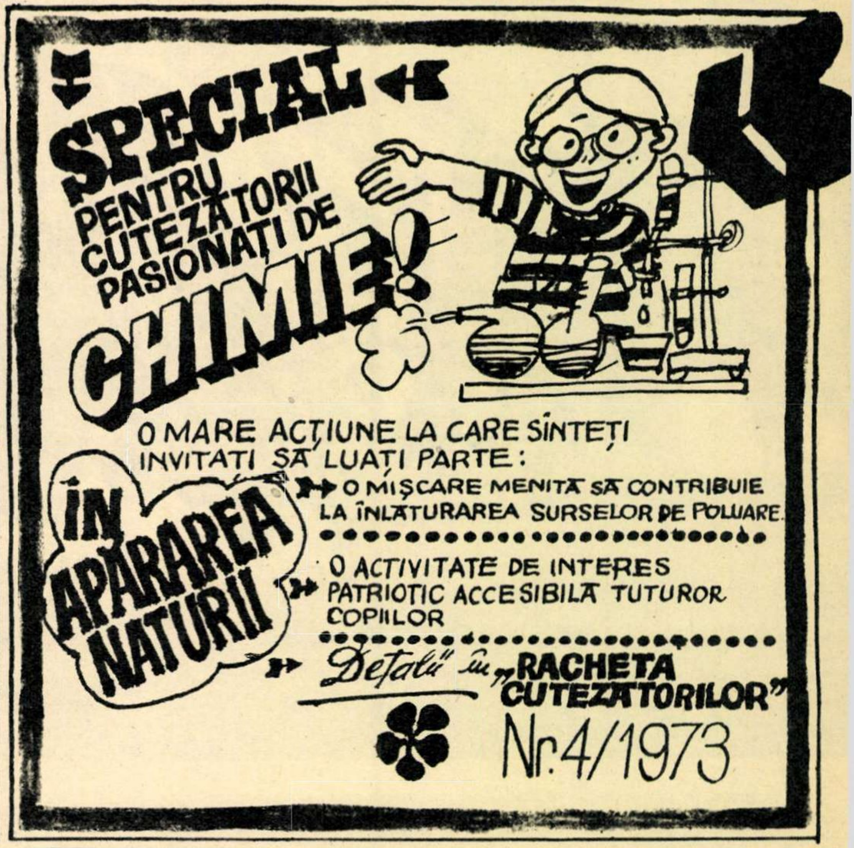
SPECIAL
PENTRU CUTEZĂTORII PASIONAȚI DE CHIMIE!

O MARE ACȚIUNE LA CARE SÎNTEȚI INVITAȚI SĂ LUAȚI PARTE:

ÎN APĂRAREA NATURII

- O MIȘCARE MENITĂ SĂ CONTRIBUIE LA ÎNLĂTURAREA SURSELOR DE POLUARE.
- O ACTIVITATE DE INTERES PATRIOTIC ACCESIBILĂ TUTUROR COPIILOR

Detalii în „RACHETA CUTEZĂTORILOR"

Nr. 4/1973

CORESPONDEAZĂ PE TEME DE...

LITERATURĂ: Florica Bătrînu, *comuna Însurăței, județul Brăila;* Vasilica Mărunțelu, *satul Berceoiu nr. 282, comuna Budesti, județul Vîlcea ;* Maricica Urieși *satul Miron Costin, comuna Vlăsinești, județul Botoșani.* **FOLÇLOR ȘI MUZICĂ:** Adriana Dogoja, *Petrila, str. Bicaz nr. 13, județul Hunedoara.* **PIONIERIE:** Mugurel H. Vartolomei, *Pașcani, str. Aurora nr. 5, județul Iași;* Sorin Parastie, *Sighetul Marmației, str. 9 Mai nr. 1, județul Maramureș;* Camelia Ciutea, *Sibiu, str. Margaretelor nr. 30.* **COLECȚIONEAZĂ TIMBRE ȘI VEDERI:** Elena Gh. Modoranu, *comuna Muntenii de Jos, județul Vaslui;* Georgeta Stoica, *clasa a V-a, comuna Căzănești, județul Ialomița.* **FACE SCHIMB DE ȘERVEȚELE ȘI CORESPONDEAZĂ** *pe teme de literatură și pionierești:* Rodica Varvaroi, *satul Dănila, comuna Dărmănești, județul Suceava.*

FLORICA BĂTRÎNU

VASILICA MĂRUNȚELU

MARICICA URIESI

ADRIANA DOGOJA

M.H. VARTOLOMEI

SORIN PARASTIE

CAMELIA CIUTEA

ELENA MODORANU

GEORGETA STOICA

RODICA VARVAROI

POȘTA Olguței

Sînt foarte bucuroasă că în ultimul timp mi-au sosit, pe adresa redacției, foarte multe scrisori de la prietenele și prietenii mei. De data aceasta trebuie să remarc că în foarte multe din ele se vorbește despre o schimbare în bine a atitudinii unor băieți, criticați în trecut de fete pentru lipsa de politețe.

Iată, de exemplu, scrisoarea adresată mie și lui Emil de BĂIEȚII DIN CLASA A VII-A, **de la** Școala generală Jugureanu, județul Brăila. «... spre marea noastră rușine trebuie să recunoaștem că atitudinea noastră față de fete lăsa de dorit. Le fugăream, le trăgeam de cozi și le puneam piedică... Dar ne-au dat fetele o lecție pe care nu o vom uita curînd. S-a întîmplat de 8 Martie, cînd pe banca fiecărui băiat am găsit mărțișoare cu răvașe ironice la adresa noastră. Fetele au organizat un program artistic, ne-au servit cu bomboane, ca și cum ele erau cele care trebuiau să ne sărbătorească. Ne-am hotărît noi, băieții, să nu mai deranjăm niciodată orele și să fim cuviincioși cu fetele. Ele spun acum că este o adevărată plăcere să ai așa colegi în clasă».

Iată ce ne scrie și COLECTIVUL DE FETE AL CLASEI A VII-A, de la Școala generală nr. 2, din satul Chiraftei, județul Galați. ...«**Mulțumim colegilor noștri pentru atenția acordată cu prilejul zilei de 8 Martie și menționăm schimbările vizibile petrecute în atitudinea lor față de noi, fetele**».

MARIOARA VOINEA, satul Batogu, județul Brăila. **Iată adresa cerută de tine: Liceul sanitar, Galați, str. Mihai Bravu nr. 48. Liceul are două secții: tehnică dentară și asistent medical de laborator. Desigur că ai nevoie și de fizică și de chimie, dar nu uita obiectul de bază, anatomia. Pentru amănunte adresează-te liceului respectiv.**

Pentru MARIOARA FORCUȚĂ, satul Vicșani, județul Suceava, IOANA AIRINEI, comuna Șipote, județul Iași, **precum și pentru alte prietene din** județele Iași, Suceava, Botoșani și Vaslui, **care doresc să îmbrățișeze meseria de soră medicală, iată adresele celor mai apropiate școli: Școala profesională sanitară, Botoșani, str. Maxim Gorki nr. 1; Școala profesională sanitară, Iasi, str. Nicolae Bălcescu nr. 28.**

CONSTRUIȚI-VĂ UN APARAT DE PROIECȚIE

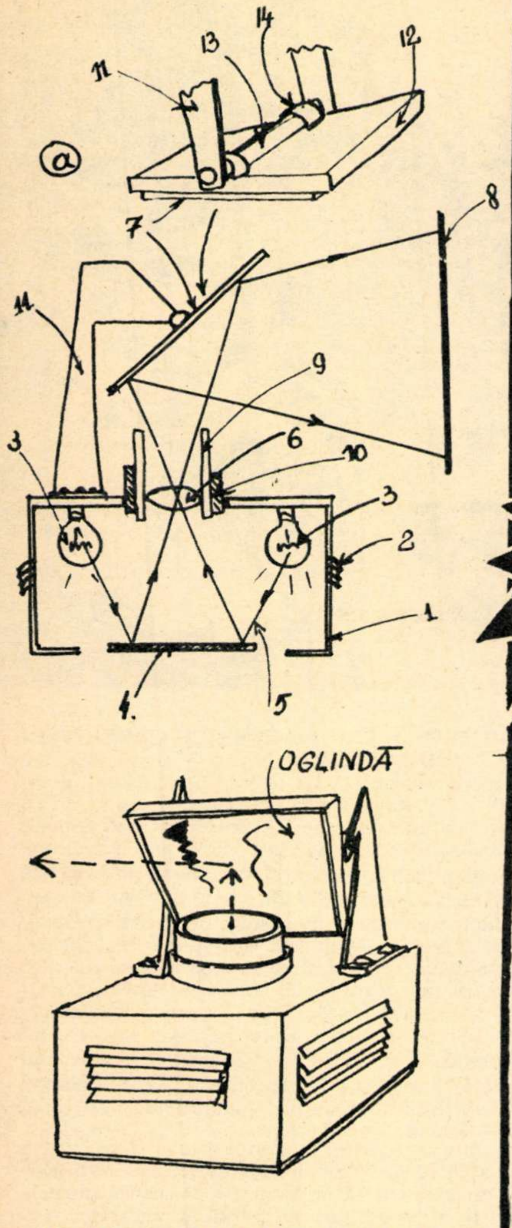

1. Cutie dreptunghiulară din lemn sau tablă subțire prevăzută cu găuri pentru ventilație (2); 3. becuri puternice care luminează fotografia — sau obiectul (4); 5. raze de lumină emise de becuri, reflectate de poză, refractate de lentilă — luate de la o lupă (6), reflectate de oglinda orientală (7) și proiectate pe ecran (8); 9. tub de carton în care este fixată lentila; 10. inel de carton fixat de cutie și în interiorul căruia alunecă tubul (9); 11. suport pentru oglindă; Detaliul (a): 7. Oglinda fixată în ramă (12). 13. ax ce trece forțat prin inelele (14) și care se fixează apoi de suportul (11).

V-o prezentăm pe **Gipsi.** *Ea este campioana primei competiții demonstrative de Salvamont, cu cîini de salvare, desfășurată nu de mult la Predeal. Fotografia ne-a fost trimisă de* **ELENA DUMITRU,** *din* **Arad,** *ca urmare a invitației pe care am făcut-o cititorilor, în numărul 14 al revistei «Cutezătorii».*

Așteptăm în continuare și alte fotografii asemănătoare.

UMOR

FĂRĂ CUVINTE

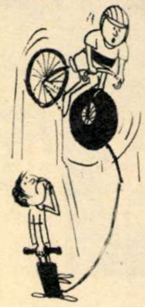

DESEN: DAN VASILE

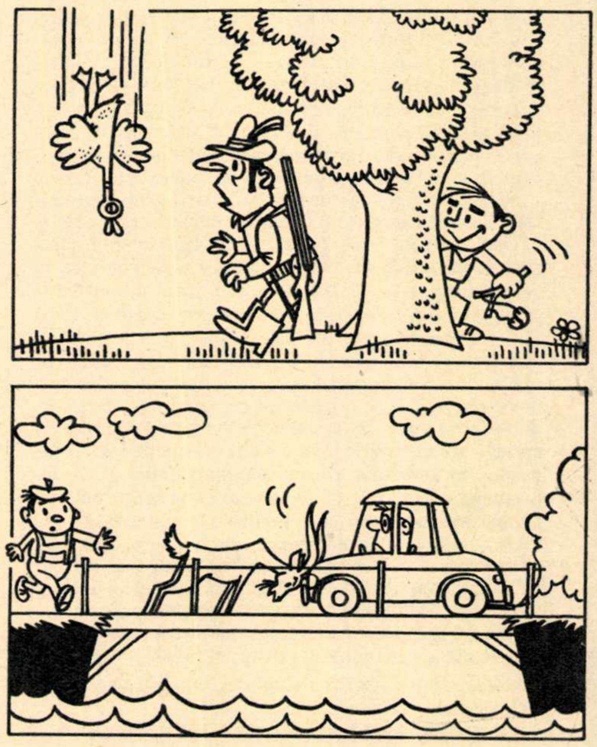

DESENE: NIC NICOLAESCU

TALON NR.3

Care sînt cronicarii români ale căror opere le cunoștea foarte bine Dimitrie Cantemir?

- -

- -

- -

UN NOU CONCURS PENTRU VOI

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Dimitrie Cantemir

PUBLICĂM CEA DE-A TREIA ÎNTREBARE A CONCURSULUI NOSTRU DEDICAT VIEȚII ȘI OPEREI LUI DIMITRIE CANTEMIR.

RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON

Foarte important! Nu uitați!

CUPOANELE CONȚININD RĂSPUNSURILE VOR FI TRIMISE LA REDACȚIE TOATE ODATĂ.

CONCURSUL ESTE DOTAT CU **NUMEROASE PREMII.**

PLICUL, CONȚININD CUPOANELE, SE VA TRIMITE LA ÎNCHEIEREA CONCURSULUI PE ADRESA REDACȚIEI „CUTEZĂTORII", PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, CU MENȚIUNEA „CANTEMIR".

PRECIZARE

Printre participanții la ultima ediție a Expedițiilor «Cutezătorii», care au fost distinși cu medalia și diploma concursului în cadrul trofeului «Pana de aur», se numără și cronicarul echipajului «Acvila Dacă» de la Școala generală nr. 10 Focșani, (nu de la Școala generală nr. 4, așa cum a apărut în pagina 12 din 'nr. 12 a.c.)

Dezlegare (1): Afară e un soare cald, îmbietor
A-fară-/ e-/ un/ soare-/ cal-d/ imb-ie-tor

Dezlegare (2): Meseria e brățară de aur
M-E-S-E-R-I-A-E-B-RĂȚA-RĂ-DE-AU-R.

Dezlegare (3): ORIZONTAL: *1. Aterina. Ac. 2. Lipan. Mare. 3. Ep. T. Cav. G. 4. Caras. Nada. 5. Sri. Po. Te. 6. A. Urare. Ls. 7. Ng. Oda. Ofa. 8. Dresa. Ulib. 9. Rest. Cleni. 10. Ihtiologie.*

Soluție (4):
A — CUPLAT — ÎN — ALB — A

FĂRĂ CUVINTE

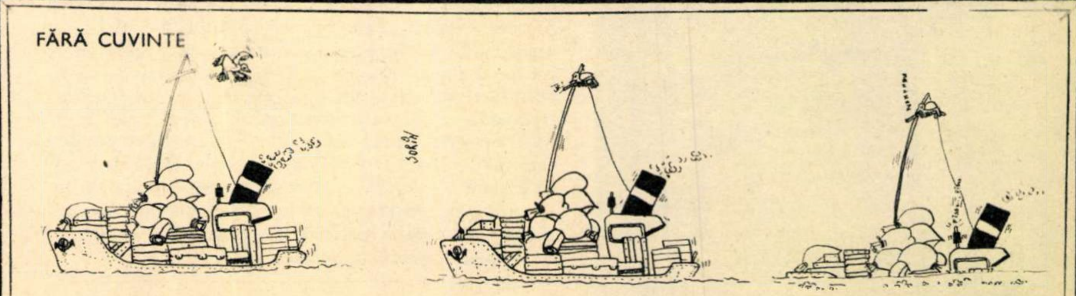

DESEN: SORIN ȘTEFĂNESCU

Eticheta
Frumos industrial
care se acordă de
Institutul de Creație Industrială și Estetica Producției,
celor mai reușite produse.

Nevoia de frumos

Simpla jucărie, ca și modernul automobil țin seamă de legile esteticii industriale.

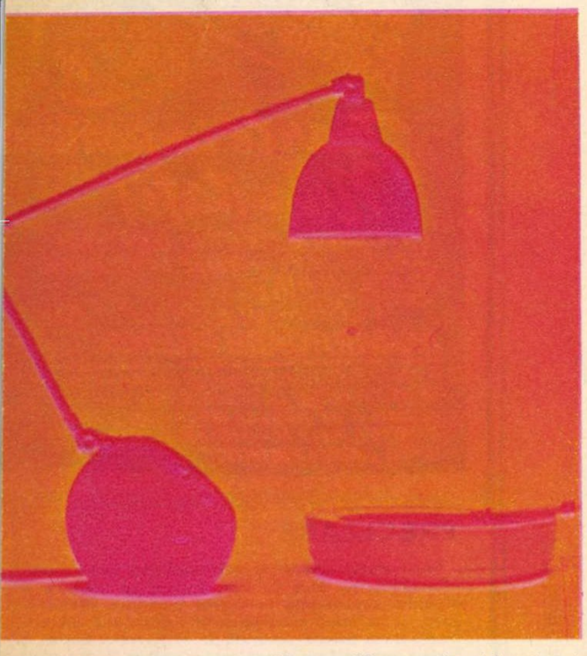

Nu numai frumos, dar și funcțional.

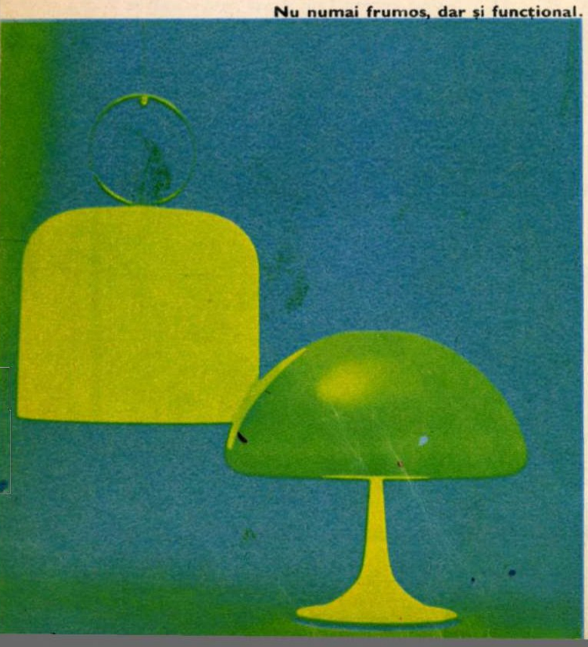

Țăranul care iese în poartă la ceasul amurgului, spre a se odihni după o zi de muncă, și-a cioplit poarta și stîlpii, a împodobit lemnul băncii cu frumoase încrustații ca să fie frumos și să-i încînte privirile în momentele de răgaz. Și ulciorul din care bea, și lingura, și straița, ca și zecile de obiecte de uz casnic, și le-a făcut nu numai pentru a fi utile, ci și frumoase. Dragostea pentru culoare, formă, pentru frumos în general, constituie o trăsătură milenară a poporului nostru.

Astăzi, în România socialistă, această străveche trăsătură, această nevoie de frumos, a dobîndit noi valențe.

Dacă intri într-un magazin de mobilă ca să-ți cumperi un scaun, îl vei alege nu numai rezistent, dar, în același timp, comod și frumos. Un dulap de bucătărie îl vei dori din moduli pe care să-i poți combina după dimensiunea spațiului de care dispui, dar vei dori să aibă și un colorit luminos care să-ți dea bună dispoziție.

Un strung, o mașină de scris, o unealtă de grădinărit, omul modern și le dorește nu numai bune din punct de vedere tehnic, funcționînd perfect, dar și agreabile, atrăgătoare ca exterior. Prezența unei unelte sau a unei mașini, în ambianța în care lucrăm, trebuie să ne dea o anume satisfacție, să ne creeze o anumită plăcere. Datele acestea sînt valabile pentru tot ceea ce ne înconjoară acasă, la locul de muncă sau la cel de distracții. Fie că este vorba de mașini sau de haine, de vase de uz casnic sau țesături, mobile sau ambalaje, acestea trebuie să fie frumoase. Frumosul în producția industrială care își face tot mai mult loc în societatea contemporană a dat naștere la o știință nouă: estetica industrială cum a fost ea denumită, sau design (citește dizain), cum i se mai zice.

CE ESTE AȘADAR ESTETICA INDUSTRIALĂ? Este știința frumosului în domeniul producției industriale, referirile ei îndreptîndu-se spre ambianța muncii, spre mașinile și uneltele producției, spre bunurile materiale obținute prin munca omului. Ea cere ca aceste obiecte care ne stau la dispoziție să fie nu numai utile și ieftine,dar și frumoase, ca de altfel orice creație a minții omenești, fie că este vorba de valori culturale sau de produse ale muncii fizice. De aici trebuie să deducem negreșit că un obiect «frumos industrial» este numai acela care funcționează perfect, este valabil din punct de vedere tehnic. Dacă un automobil are o splendidă carcasă, dar un motor slab, nu va căpăta niciodată nota de frumos industrial. Estetica industrială cere o perfectă armonie între caracterul funcțional și aparența sa exterioară.

CINE REALIZEAZĂ CEEA CE CERE ESTETICA INDUSTRIALĂ? Numai o echipă, din care fac parte oameni de artă — pictori, decoratori, graficieni — arhitecți, ingineri, economiști. Ca să vedeți la lucru o astfel de echipă, alcătuită din specialiști atît de diverși, vă invităm să faceți o vizită prin intermediul acestor pagini la **Institutul de creație industrială și Estetica producției** din Capitală. Totul este aici orînduit sub semnul frumosului: cabinetele de lucru tapetate într-un colorit cald, oameni care stau aplecați asupra planșelor, zeci de reviste cu coperte colorate, dar mai ales creația lor. Pe baza unor vaste documentații, aceștia elaborează principii cu privire la ambianța muncii care au drept scop să mărească randamentul în producție al utilajelor și al oamenilor, activitatea desfășurîndu-se în cele mai bune și plăcute condiții. Astfel, ei studiază principiul iluminatului și coloritului într-o hală de uzină, al echipamentului de lucru, al așezării mașinilor pentru ca efortul omului să fie cît mai redus. Elaborează, de asemenea, proiecte eficiente, pentru ca produsele să fie frumoase, în pas cu ultimele noutăți, urmărește prin specialiștii săi reducerea prețului de cost, creșterea productivității muncii, crearea și folosirea unor noi materii prime.

Institutul are o expoziție permanentă denumită Art-Ind, în Calea Victoriei nr. 91—93, unde pot fi urmărite unele dintre cele mai recente creații ale colaboratorilor săi..

Un fotoliu confortabil și estetic, în conceperea căruia s-a ținut seamă de poziția coloanei vertebrale, în stare de repaos.

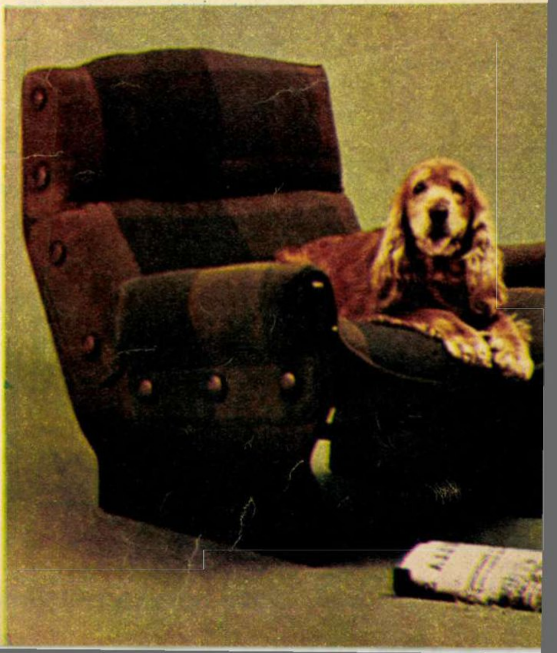

PE ADRESA CUTEZĂTORILOR

INVITAȚIE ÎN ATELIERUL FANTEZIEI!

Mărturisesc fără înconjur, sînt foarte emoționat. Motivul? Mi se cere să vorbesc cutezătorilor despre estetica industrială, ceea ce înseamnă de fapt un dialog cu viitorul, pentru că dintre voi se vor alege cei ce vor lucra în acest domeniu. Se știe că atunci cînd tineretul se interesează de o problemă, înseamnă că șansele de reușită ale acesteia cresc foarte mult.

În țara noastră, elementele de bază ale esteticii industriale ocupă un loc deosebit de important. Definită ca știință a frumosului, implicat în domeniul producției industriale, această știință se situează la convergența inevitabilă și necesară dintre tehnică și artă. Este una din disciplinele științifice tinere, și în acest sens, vă oferă vouă, celor care mîine veți fi adulți, nenumărate posibilități de a vă aduce contribuția la dezvoltarea ei.

Așa cum ați citit în aceste pagini, estetica industrială vizează integral ansamblul vieții cotidiene, cadrul de muncă și locuit, ansamblul bunurilor de larg consum ca expresie a interferenței frumosului cu utilul și calitatea.

Specialiștii formați pentru această știință sînt denumiți fie **creatori industriali,** *fie* **design-eri.**

Ei își desfășoară munca în echipe complexe unde intră specialiști de diverse formații profesionale.

Școlarizarea acestor specialiști se realizează în școli medii și superioare pe durate de 3 pînă la 4 ani. Există și cursuri postuniversitare. În țara noastră au luat ființă două secții de design, la Cluj și București, pe lingă institute de arte plastice, precum și o secție la Liceul de arte plastice din Timișoara. Prima promoție de absolvenți «creatori industriali» va apărea anul acesta. În nomenclatorul meseriilor va apărea o funcție nouă-designer. Există, de asemenea, o preocupare tot mai susținută în cadrul tuturor întreprinderilor cu privire la estetica industrială.

Sînt foarte multe de făcut în această direcție și ne punem mari speranțe în viitorul esteticii industriale în țara noastră, și a celor care vor lucra în domeniul ei.

Mulți dintre voi, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor, sînteți minitehnicieni sau desenatori, pricepuți în arta decorativă sau grafică, așa că ați putea adăuga la acestea și preocupările de estetică industrială. Puteți veni cu multe propuneri, rezultat al observațiilor voastre, a cunoștințelor pe care le aveți din domeniul tehnicii. Astfel, ne puteți trimite părerile asupra corelației dintre formă și culoare ale unor obiecte din jur, sau chiar proiectele unor prototipuri. Puteți studia și găsi rezolvări în problema iluminatului într-o sală de clasă, într-un atelier mare școlar sau într-o hală de lucru. Modernizarea unor produse existente pot, de asemenea, intra în sfera preocupărilor voastre, avînd bine înțeles grija ca ele să coste ieftin. Gîndiți-vă și la creații legate de echipamente pentru lucru și sport, uniforme școlare, linia vestimentației, ambalaje, afișe.

Vă invit din toată inima să trimiteți revistei «Cutezătorii» lucrările voastre de estetică industrială. Ele vor fi luate în studiu de specialiștii Institutului nostru care vă vor da îndrumări. Lucrărilor bune le vom acorda premii și ele vor putea intra în concursul total **«Arhiva de aur»** *organizat de revista* **«Cutezătorii».**

De ce n-ar exista minidesigneri, așa cum există minitehnicieni? Vă propun să meditați și să treceți cît mai repede la lucru. Succes!

IULIAN CREȚU

Președintele comisiei de
estetică industrială
din cadrul
Asociației române de
marketing-secția teorie

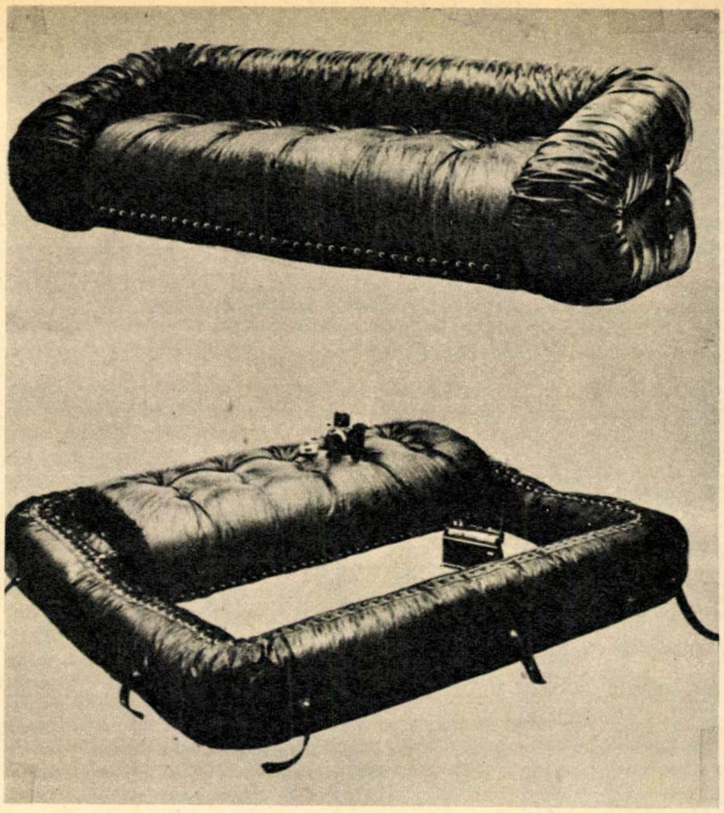

Citeva burdufuri lucrate din material plastic ușor, cu o funcționalitate multiplă. După felul cum le așezi, ele pot deveni pe rînd, pat, canapea, fotoliu.

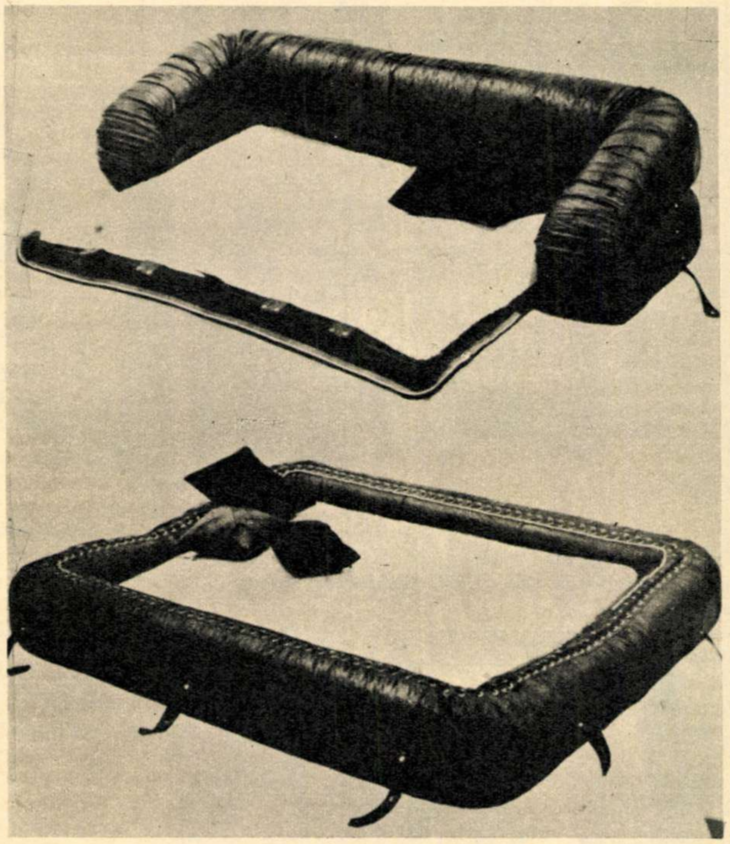

O NOUĂ PREMIERĂ LA «CUTEZĂTORII»

(URMARE DIN PAG. 3)

ai comisiei de presă și propagandă a C.N.O.P.

Redacția a oferit foarte tinerilor și apropiaților ei prieteni posibilitatea de a vizita tipografia Combinatului poligrafic «Casa Scînteii», unde se tipărește revista. Pionierii s-au întreținut cu aceia care, prin strădania lor, dau viață paginilor publicației atît de îndrăgite de copii. Ei s-au oprit în fața mașinii rotative «Albertina», din care, săptămînal, iese revista tipărită în sute de mii de exemplare. Surpriza a constituit-o o invitație neașteptată. Colegiul de copii al revistei «Cutezătorii» a fost poftit de către Casa de filme nr. 5 la o vizionare de lucru a filmului «Ostrovul lupilor» realizat după romanul foileton cu același titlu, de Petre Luscalov, apărut în «Cutezătorii». Cu acest prilej s-a purtat un viu dialog cu realizatorii filmului și cu interpreții principali.

Două zile de vacanță care, sîntem siguri, nu vor fi uitate de acești copii, cu care redacția se va reîntîlni în vacanța de vară.

OASPEȚI DIN AZERBAIDJANUL ÎNSORIT

(URMARE DIN PAG. 11)

Cei ce pornesc în această acțiune caută să cunoască îndeaproape realizările din țara noastră. Expedițiile «Cutezătorii» au o arie mai largă de acțiune: copiii studiază și trecutul istoric, fac cercetări în cele mai diferite domenii, colecționează. Rezultatele activității lor în expediții le-am admirat cu plăcere și îi felicit.

MARINA ZAHAROVA: Eu, fiind abia în clasa a III-a, nu sînt încă pionieră, ci octombristă și aș vrea să vă spun că, în curînd, întreaga noastră clasă va fi primită în organizația de pionieri. În numele meu și al colegilor mei aș vrea să transmit prietenilor români urări de sănătate și un salut cald.

NAZILEA AGAEVA: Am vizitat cu multă bucurie școli din București, ne-am întîlnit cu pionierii români care sînt minunați. Am vizitat frumoasa dumneavoastră Capitală — și îmi închipui că, vara ea seamănă cu o imensă grădină. Am vizitat monumente, muzee, parcuri, cartiere de locuințe noi. Impresiile nu pot fi exprimate doar în cuvinte. Cînd vom merge acasă, vom avea multe lucruri frumoase de povestit colegilor noștri și vă asigurăm că vom ține în continuare legătura cu pionierii români. Am fi foarte bucuroși să-i avem ca oaspeți în mijlocul nostru, la Baku pe prietenii noștri români.

Impresiile oaspeților sînt bogate. În vizitele lor, atît în București cît și la Ploiești și Cîmpina unde au dat spectacole, sau la Brașov unde au fost în excursie, micii mesageri ai cîntecului și dansului din R.S.S. Azerbaidjan au legat prietenii, au cunoscut aspecte ale vieții și preocupările celei mai tinere generații din patria noastră. La rîndu-ne, am avut plăcerea ca prin ei să cunoaștem încă o dată nenumărate aspecte din activitățile copiilor din marea familie a popoarelor Uniunii Sovietice, să cunoaștem cîteva din minunatele cîntece și dansuri ale Azerbaidjanului, republica de pe malul însorit al Caspicei.

Cutezătorii 17

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 —
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

EPISODUL III

Scenariu : **VASILE MĂNUCEANU** Desene: **TEODOR BOGOI**

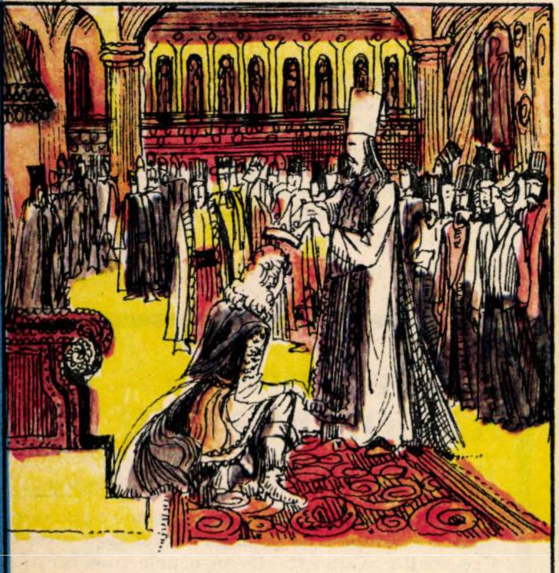

La 17 martie 1693, prin vrerea norodului și prin hotărîrea divanului, Dimitrie Cantemir fu ales domn al Moldovei. Tînărul voievod nu împlinise 20 de ani...

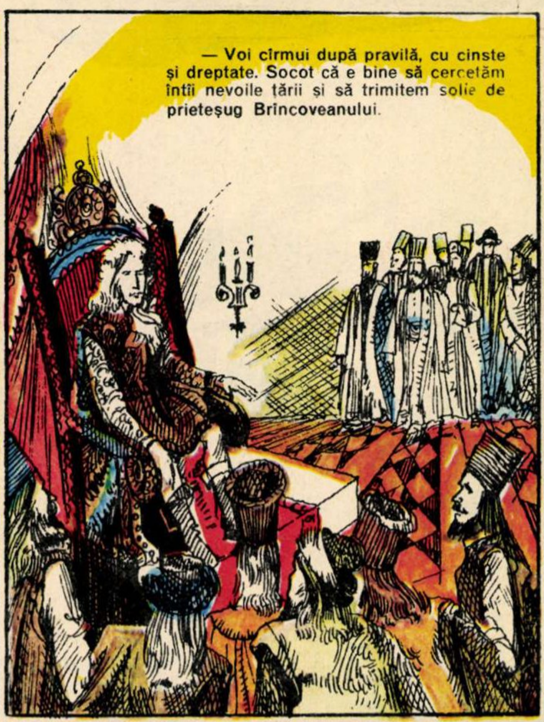

— Voi cîrmui după pravilă, cu cinste și dreptate. Socot că e bine să cercetăm întîi nevoile țării și să trimitem solie de prieteșug Brîncoveanului.

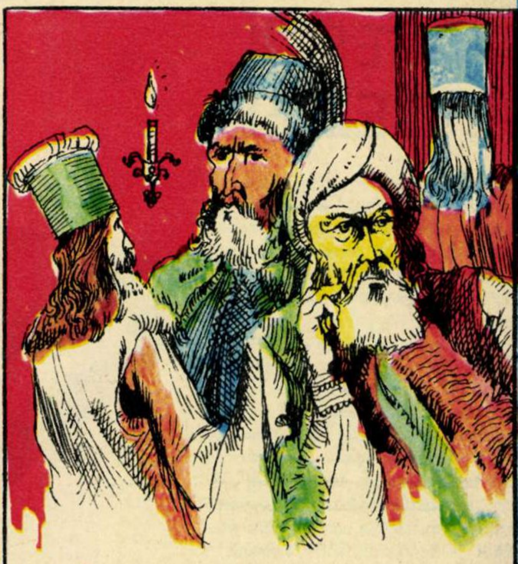

În calea tinerei domnii se ridica însă o amenințare...

— Diata răposatului s-a împlinit. Dar Poarta va încuviința oare?

— Greu de spus. Cu atît de puține pungi...

Temerile boierilor se adeveriră curînd. Firmanul fu dobîndit de Constantin Duca, ginerele lui Brîncoveanu. Mazilirea lui Cantemir căzu ca un trăsnet.

— Mazil!

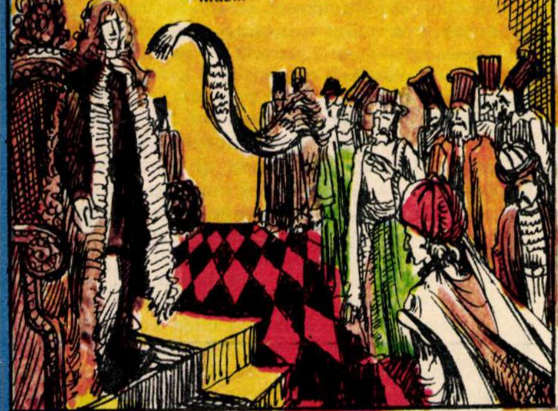

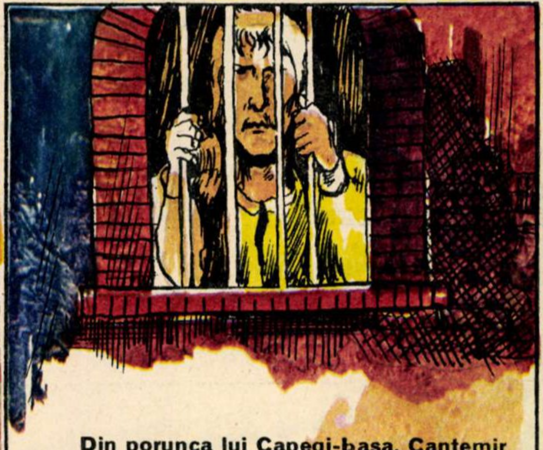

Din porunca lui Capegi-bașa, Cantemir fu întemnițat. Printre gratii îi fu dat să vadă strălucitorul alai al lui Constantin Duca.

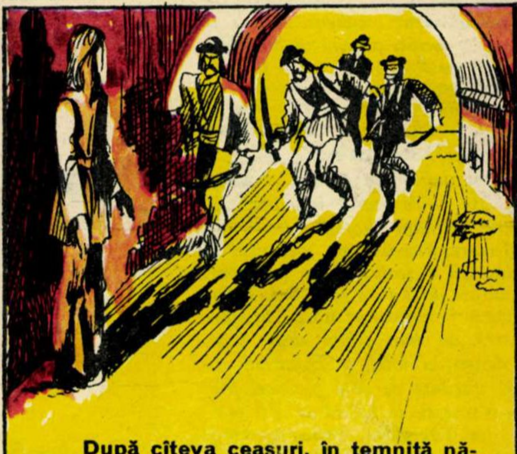

După cîteva ceasuri, în temniță năvăliră casapii lui Duca. Noul domn se vădea grăbit în gîndurile lui...

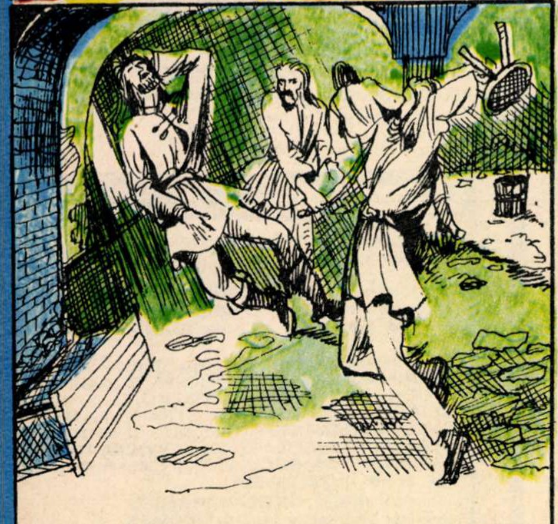

Dimitrie se apără cu îndîrjire, dar călăii erau mulți, puterile îi slăbeau...

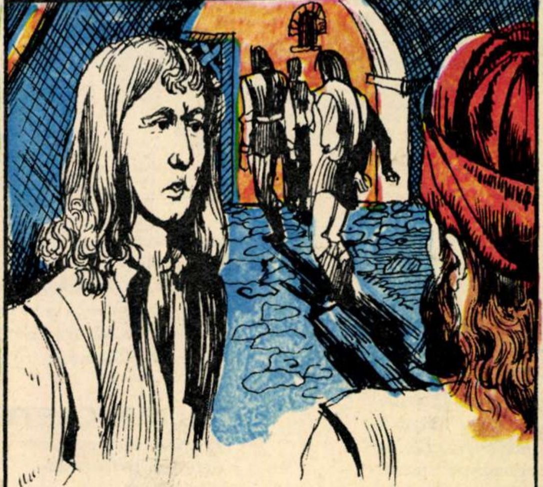

Îl salvă de la pieire doar sosirea neașteptată a lui Capegi-bașa.

— Opriți-vă, nemernicilor! Numai luminăția sa padisahul are drept să-i hotărască soarta.

După abia trei săptămîni de domnie, Cantemir lua din nou drumul lung și amar al Țarigradului...

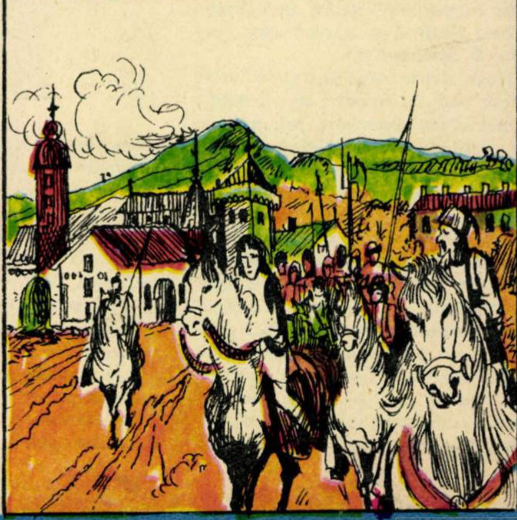

(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

18

JOI, 3 MAI 19
ANUL VII (293

16 pagini, 1 leu

PIONIERII ÎN ACȚIUNE
(pag. 4)

SEMAFOR
(pag 5)

SEMAFOR
ediție speciala a revistei
CUTEZATORII
aplauze pentru
Foileton

MICUL TIMONIER
(pag. 6)

PASIONANTA ISTORIE
A MAȘINILOR DE CALCUL
(pag. 10)

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

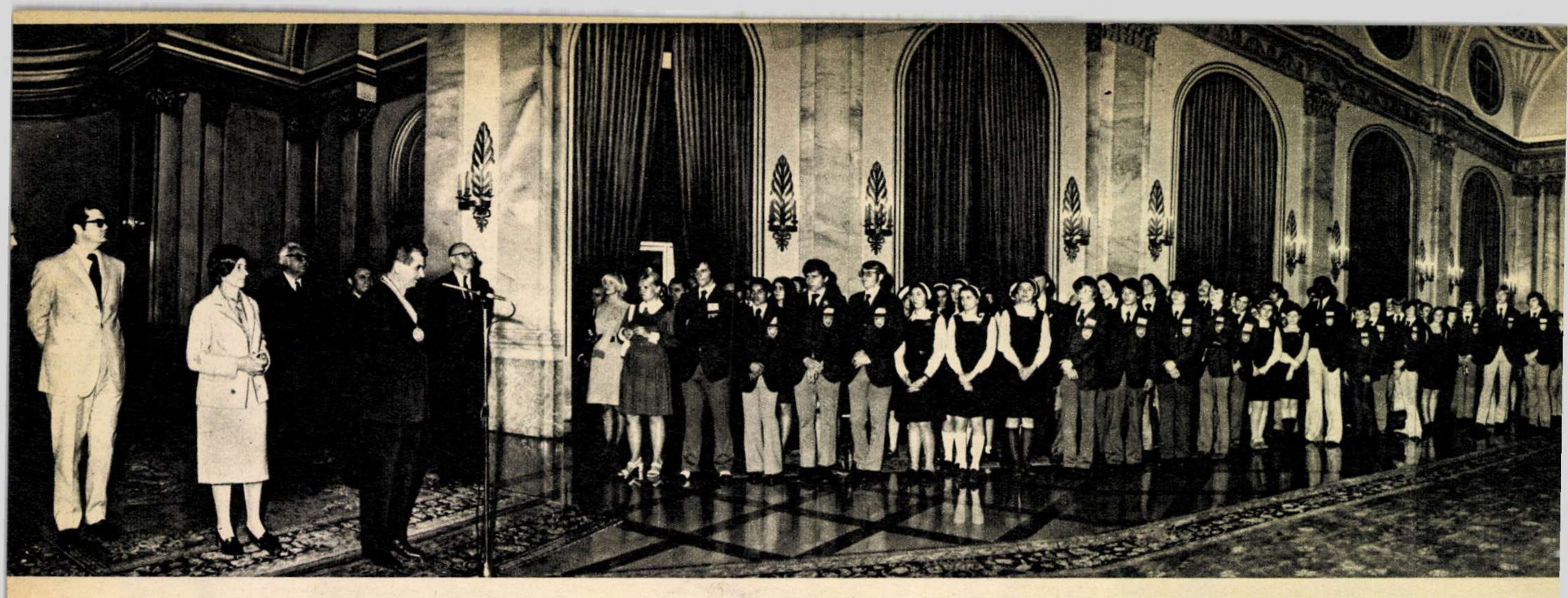

a

ACTUALITĂŢI CUTEZĂTORII

Preşedintele Consiliului de Stat, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, şi tovarăşa Elena Ceauşescu s-au întîlnit, miercuri, 25 aprilie, cu grupul de elevi din colegii din diferite regiuni ale Statelor Unite, la rugămintea tinerilor americani. Oaspeţii, care şi-au manifestat dorinţa de a cunoaşte personal pe şeful statului român, l-au întîmpinat cu vie simpatie, cu bucurie şi aplauze.

La întîlnire au participat tovarăşii Ilie Verdeţ, Dumitru Popescu, Cornel Burtică, Miron Constantinescu, Ştefan Andrei, precum şi Virgil Cazacu, prim-adjunct al ministrului educaţiei şi învăţămîntului, Virgiliu Radulian, preşedintele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor.

A luat parte Leonard C. Meeker, ambasadorul S.U.A. la Bucureşti.

Au fost de faţă, de asemenea, pionieri şi elevi bucureşteni, cu care tinerii americani s-au cunoscut, au legat prietenii în timpul şederii lor în Capitala ţării noastre.

ÎNVĂŢĂTURA- principala îndatorire patriotică a pionierilor şi şcolarilor!

«Vă chem pe voi, dragi prieteni, să răspundeţi acestei înalte preocupări, acestei griji pline de căldură, învăţînd, învăţînd şi iar învăţînd, însuşindu-vă cu neobosită sîrguinţă comorile ştiinţei şi culturii.»

(din cuvîntarea rostită de către tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU la cea de a doua Conferinţă Naţională a Organizaţiei Pionierilor)

De fiecare dată, în excursiile şi drumeţiile pe care le-aţi făcut, de-a lungul şi de-a latul ţării, v-a impresionat iureşul clocotitor ai muncii harnice a oamenilor, Mulţi dintre voi ar fi vrut să lucreze la pupitrul unor miraculoase maşini, în cabina uriaşelor macarale, la volanul combinelor.

Ţeluri frumoase şi înălţătoare, spre care toţi copiii ţării năzuiesc. Pentru realizarea lor însă trebuie *să învăţaţi*.

Acum, cînd sînteţi încă pe băncile şcolii, numai învăţînd cu sîrguinţă vă veţi îndeplini înalta îndatorire patriotică de a vă pregăti temeinic pentru a deveni muncitorii, tehnicienii, intelectualii de mîine ai patriei.

Învăţătura este munca voastră, cea mai importantă preocupare şi răspundere faţă de patrie şi popor. Acordaţi-i respectul şi preţuirea voastră, dedicaţi-i întreaga pasiune şi energie.

De cîteva zile aţi intrat în trimestrul al treilea. Ştiţi cu toţii că acesta vine să consolideze munca de însuşire temeinică a cunoştinţelor, vine să încununeze reuşita strădaniilor voastre de a vă pregăti pentru muncă şi viaţă.

Pentru aceasta însă, va trebui să vă alcătuiţi un riguros program al zilei de muncă. Învăţaţi pînă cînd aţi înţeles *totul*, pînă cînd v-aţi pregătit toate lecţiile foarte bine. În ceasurile voastre de odihnă, jucaţi-vă, participaţi la întreceri sportive. Amintiţi-vă că mişcarea în aer liber este un izvor de sănătate, de mari forţe în munca de învăţătură.

Dorinţa de autodepăşire, dorinţa de a deveni mai bine pregătiţi, de a obţine rezultate şi mai bune trebuie să-l caracterizeze pe fiecare dintre voi. Fiecare pionier şi şcolar trebuie să se străduiască să dea în munca de învăţătură tot ce poate el mai bun. Numai astfel, nivelul cunoştinţelor, al pregătirii voastre va atinge cote tot mai înalte.

Folosiţi din plin orele petrecute în atelierul şcolar sau în cercurile tehnice pionereşti. Străduiţi-vă să aplicaţi în practică cît mai multe cunoştinţe teoretice dobîndite la orele de curs, să înţelegeţi legătura strînsă dintre teorie şi practică. În felul acesta vă veţi pregăti pentru muncă, veţi învăţa să munciţi şi mulţi dintre voi vor descoperi frumuseţea viitoarelor profesii.

Voi, pionierii din grupă, fiţi prieteni buni, atenţi la tot ce se întîmplă în jur. Un coleg de-al vostru e hotărît să muncească mai mult, mai bine decît pînă acum. Fiţi alături de el, sprijiniţi-l, încurajaţi-l, apreciaţi-i reuşitele. Rezultatele bune, obţinute pe măsura posibilităţilor sale, îi vor întări forţele, încrederea în propriile puteri.

Comportîndu-vă în felul acesta, veţi dovedi prin fapte că pionierii sînt prieteni buni, modeşti şi sinceri, că ţineţi la prestigiul grupei, al detaşamentului, că faceţi să triumfe în viaţa pionierească principiul «Toţi pentru unul şi unul pentru toţi».

În toată această perioadă de muncă febrilă, în cadrul adunărilor de detaşament, pionierii vor dezbate problemele învăţăturii, pentru ca toţi pionierii să fie exemplu de hărnicie şi de sîrguinţă, de devotament şi dragoste faţă de patrie. Numai în felul acesta voi, pionierii, veţi fii, ca întotdeauna, un sprijin preţios, de nădejde al educatorilor, în activitatea de încheiere cu rezultate cît mai bune a anului şcolar.

De foarte multe ori, cînd aţi pornit în drumeţii, ori cînd aţi înfrumuseţat grădina şcolii sau cînd aţi ieşit la plantatul puieţilor i-aţi avut alături pe prietenii voştri mai mari, uteciştii. Cîte amintiri nu vă apropie de aceşti colegi mai mari, care, cu ani în urmă, v-au învăţat jocuri, v-au pregătit să deveniţi pionieri, v-au fost apropiaţi cu prietenia şi sfaturile lor. Cum e şi firesc, în aceste zile de muncă intensă voi, pionieri şi utecişti, sînteţi tot împreună. Adesea vă ajută cu sfaturile lor, vă sprijină în acţiunile pe care le întreprindeţi, se bucură odată cu voi de succesele pe care le dobîndiţi ca şcolari. Iată cum, din nou, în aceste zile, veţi consemna, în bogata cronică a pionieriei, noi şi frumoase izbînzi, ale minunatei voastre prietenii.

Trimestrul trei constituie desigur pentru membrii redacţiilor pionereşti «Semafor-Cutezătorii» o bogată sursă de inspiraţie. Astfel, la rubricile «Aplauze pentru...» şi «Am aflat că...» se pot însera diferite ştiri, instantanee foto despre acei care se străduiesc să se autodepăşească la învăţătură, despre succesele lor. Alte rubrici vor surprinde felul în care acţionează pionierii pentru a instaura în clase un climat de muncă disciplinată, ecoul discuţiilor din grupe şi detaşamente, dedicate dezbaterii problemelor învăţăturii.

De toate acestea depind rezultatele bune obţinute la încheierea anului şcolar. Succesele obţinute de voi, în pregătirea şcolară, în activitatea pionierească, încă din primele zile ale trimestrului trei, ne îndreptăţesc să credem că veţi răspunde şi de data aceasta cu cinste chemării Forumului: *«Să dovedim sîrguinţă şi hărnicie la învăţătură; anul şcolar 1972—1973 să fie pentru toţi pionierii un an de mari izbînzi în munca de însuşire a cunoştinţelor şi de îmbogăţire a orizontului cultural-ştiinţific»*.